

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปริญญา

เศรษฐศาสตร์

เศรษฐศาสตร์

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง รายได้ที่เกิดเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

Forfeited Assets under the Anti-Money Laundering Act B.E. 2542 and the Effect on Thailand Economic Growth

นามผู้วิจัย นางสาวจุฑามาศ บุรณถาวรสม

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์สุภาณี หาญพัฒนานุสรณ์, ศ.ด.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(รองศาสตราจารย์เรวัต ธรรมมาภิรมย์, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์ชูชีพ พิพัฒน์ศิริ, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

สิงสิงห์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

รายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542
และผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

Forfeited Assets under the Anti-Money Laundering Act B.E. 2542 and the Effect on
Thailand Economic Growth

โดย

นางสาวจุฑามาศ บุรณถาวรสม

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จุฬามาศ บูรณถาวรสม 2554: รายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและ
ปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 และผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย
ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์สุภาณี หาญพัฒนานุสรณ์, ศ.ด. 124 หน้า

วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อต้องการศึกษาถึงโครงสร้างของทรัพย์สินที่ถูกยึดและอายัดตาม
พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 และผลของรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตาม
พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย เพื่อเป็นข้อมูลให้ทั้งภาครัฐ
และเอกชนได้ตระหนักถึงมูลฐานความผิดตามกฎหมายฟอกเงิน พร้อมทั้งผลกระทบที่มีต่อความเจริญเติบโต
ทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

ผลการวิจัยพบว่าในช่วงปีพ.ศ.2543-2551 กิจกรรมหลักที่เป็นที่มาของการฟอกเงิน คือ การค้า
ยาเสพติด ในส่วนของการศึกษาผลของรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การฟอกเงิน พ.ศ.2542 ที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย นั้น ได้ใช้การวิเคราะห์ผ่านค่าตัว
ทวีแบบ Fixed Price Multiplier ที่ได้จากการสร้างบัญชีเมตริกส์สังคม ปี 2551 (SAM) โดยใช้ข้อมูลจากตาราง
ปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 2548 ซึ่งงานวิจัยนี้ได้กำหนดให้รายได้ที่ส่งกระทรวงการคลังจากการกระทำ
ความผิดฐานฟอกเงินทั้งสิ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2544-2552 มูลค่า 435,842,893.89 บาท มาเป็นตัวแปรเชิงนโยบาย
ผลการศึกษาพบว่ารายจ่ายของรัฐบาลจำนวนดังกล่าว ช่วยให้ GDP at Factor Cost เพิ่มขึ้น 484,768,120.17
บาท นอกจากนี้ภาคครัวเรือน, ภาคธุรกิจ และภาคการผลิตโดยรวมมีรายได้เพิ่มขึ้น 385,349,527.60 บาท,
69,127,207.56 บาท และ 1,380,712,607.58 บาท ตามลำดับ ทั้งนี้ จาก Fixed Price Multiplier ยังพบว่า การ
ผลิตอุตสาหกรรม มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจมากที่สุด โดยพิจารณาจากค่าผลการเชื่อมโยงไปข้างหน้าและ
ข้างหลัง รองลงมาคือ การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา และสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม
ตามลำดับ

ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัยนี้เพื่อให้ภาครัฐได้ทราบถึงกิจกรรมด้านการฟอกเงินที่กำลังเพิ่มขึ้นใน
ปัจจุบัน ในส่วนของรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามกฎหมายดังกล่าว นั้น ควรถูกนำออกมาใช้เพื่อสร้างความ
เจริญเติบโตและพัฒนาเศรษฐกิจต่อไป

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Chutamas Buranathavornsom 2011: Forfeited Assets under the Anti-Money Laundering Act B.E. 2542 and the Effect on Thailand Economic Growth. Master of Economics, Major Field: Economics, Department of Economics. Thesis Advisor: Miss Supanee Harnphattananusorn, Ph.D. 124 pages.

The objectives of this research are to study the structure of seized assets under the Anti-Money Laundering Act, B.E.2542 (1999) and the effects of government income obtained from forfeited assets on Thailand's economic growth. The research tried to encourage the private and public sector's awareness of illegal, according to the Act, and their impacts on Thailand's economic growth.

The research shows that during B.E.2543 – 2551 (2000-2008), the major source of money laundering comes from drug. By analyzing the effects of income forfeited under the Anti-Money Laundering Act, B.E.2542 (1999) on economic growth, the research applies fixed price multiplier generated from the Social Accounting Matrix 2551 (SAM). The SAM 2551 is constructed by using the structure of I-O table 2548 (2005). In this research, the proceeds of money laundering offences that are transferred to the Ministry of Finance from B.E.2544-2552 (2001-2008) in the amount of 435,842,893.89 Baht is set as a policy variable factor. The results show that, after the shock, GDP at factor cost increases Bath 484,768,120.17. The income of household sector, business sector and manufacturing sector increases Bath 385,349,527.60, Baht 69,127,207.56, and Baht 1,380,712,607.58, respectively. According to fixed price multipliers method, the results also show that the highest impacts on economic growth are generated from forward and backward linkage effects from manufacturing sector. The following impacts on economic growth are from the sector of electricity, gas and water supply, and transportation, storage and communications, respectively.

The research is useful for the government sector to realize that the money laundering activities are increasing in the present. The income forfeited under the said Act should be used to benefit the growth and development of the economy

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงมาได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ ดร.สุภาณี หาญพัฒนานุสรณ์ ที่ได้สละเวลารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์ ดร.เรวัตร ธรรมาภิรมย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์รอง ในการให้คำแนะนำทางวิชาการและให้คำปรึกษา อันเป็นประโยชน์ในการเขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ตลอดจนได้กรุณาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ศักดิ์สิทธิ์ บุศยพลากร ที่ได้สละเวลารับเป็นประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.รัชพันธุ์ เษยจิตร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้ข้อคิดและคำแนะนำจนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบคุณนายสุคนธ์ คงล้อม เจ้าหน้าที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ที่ให้ความช่วยเหลือให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีเมตริกส์สังคม พร้อมนี้ขอขอบพระคุณ พ.ต.ท.ยุทธบูล ดิสสะมาน อดีตเลขาธิการ ปปง. ที่ได้ให้คำแนะนำให้ข้าพเจ้าได้เล็งเห็น ความสำคัญของการศึกษาในระดับปริญญาโท นายพนพภณ ทุ่งคำ ผอ.สำนักงานบริหาร จัดการทรัพย์สิน สำนักงาน ปปง. ที่ให้การสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี และขอขอบคุณทุกกำลังใจของเพื่อนๆชาว ปปง. และเพื่อนๆ MECON 18 ทุกคนมา ณ ที่นี้ด้วย

สุดท้ายที่สำคัญยิ่ง ผู้เขียนขอขอบพระคุณบิดามารดา ที่คอยอบรมสั่งสอนให้ความรู้ ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เขียนด้วยดีตลอดมา หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้พอจะมีประโยชน์ และคุณค่าทางวิชาการอยู่บ้าง ผู้เขียนขอกราบเป็นกตเวทิตาคุณแก่บิดามารดา คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน รวมทั้งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ได้ให้โอกาสในการศึกษา แต่หากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

จุฑามาศ บุรณถาวรสม

มีนาคม 2554

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	6
ประโยชน์ที่จะได้รับ	7
สมมติฐาน	7
นิยามศัพท์	7
บทที่ 2 การตรวจเอกสารและแนวคิดทางทฤษฎี	10
การตรวจเอกสาร	10
งานวิจัยเกี่ยวกับเศรษฐกิจนอกระบบ	10
งานวิจัยเกี่ยวกับบัญชีเมตริกส์สังคม	14
แนวคิดทางทฤษฎี	19
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	25
วิธีการเก็บข้อมูล	25
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	26
การวิเคราะห์เชิงพรรณนา	26
การวิเคราะห์เชิงปริมาณ	26
บทที่ 4 ผลการวิจัย	79
ผลของโครงสร้างของมูลค่าทรัพย์สินที่ถูกยึดและอายัดตามพ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542	79

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ผลของรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามพ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการ ฟอกเงินพ.ศ.2542 ที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย	83
ผลของการนำเสนอแนวทางการใช้จ่ายให้แก่ภาครัฐเพื่อให้เกิดประสิทธิ ภาพสูงสุด	85
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	87
สรุปผลการวิจัย	87
ข้อจำกัดในการวิจัย	91
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	92
ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป	92
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	94
ภาคผนวก	99
ภาคผนวก ก รายละเอียดความผิดมูลฐานตามพ.ร.บ.ป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน พ.ศ. 2542	100
ภาคผนวก ข วิธีการดำเนินการเพื่อให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน	110
ภาคผนวก ค ผลจากการปรับตารางบัญชีการผลิตและผลผลิตปี พ.ศ.2548 เป็น ปี พ.ศ. 2551	115
ภาคผนวก ง ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ b ของครัวเรือนต่อสินค้า ในสาขาการผลิตต่างๆ	120
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	124

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ขนาดของเศรษฐกิจนอกระบบเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละเมื่อเทียบกับ GDP ช่วงปี พ.ศ. 2542-2548	2
2	ขนาดของเศรษฐกิจผิดกฎหมายในประเทศไทย ช่วงปี พ.ศ. 2536-2538	5
3	การประมาณการกิจกรรมการฟอกเงินของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2547	5
4	สรุปงานวิจัยเกี่ยวกับเศรษฐกิจนอกระบบ	13
5	สรุปงานวิจัยเกี่ยวกับบัญชีเมตริกส์สังคม	18
6	ตัวอย่างบัญชีเมตริกส์สังคมอย่างง่าย	29
7	โครงสร้างบัญชีเมตริกส์สังคมหลัก	34
8	โครงสร้างบัญชีเมตริกส์สังคมย่อย	35
9	รายได้รายจ่ายของภาคครัวเรือน	39
10	รายได้รายจ่ายของภาครัฐบาล	40
11	รายได้รายจ่ายภาคของนิติบุคคล	41
12	รายได้รายจ่ายของภาคต่างประเทศ	42

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	บัญชีเมตริกส์สังคมหลักปี 2551	43
14	การจับคู่รหัสตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 2548 กับภาคการผลิต	47
15	บัญชีเมตริกส์สังคมย่อยปี 2551	48
16	บัญชีเมตริกส์สังคมปี 2551 (หลังการปรับสมดุล)	55
17	ตัวอย่างการแยกบัญชีภายในและบัญชีภายนอก	60
18	เมตริกซ์ E (บัญชีภายในซึ่งปรับค่าเป็น APS)	63
19	การจับคู่รหัสการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของภาคครัวเรือน กับภาคการผลิต	67
20	ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ b ของครัวเรือนต่อสินค้าในสาขาการผลิต	68
21	เมตริกซ์ M (ปรับค่าบัญชีครัวเรือนเป็น MPS)	70
22	Fixed Price Multiplier	73
23	โครงสร้างของกิจกรรมที่เป็นที่มาของการฟอกเงิน แบ่งเป็นสามช่วงเวลา ตามที่ได้มีการขยายความพิดมูลฐานการฟอกเงิน	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
24	ผลของการใช้จ่ายภาครัฐบาล	84
25	ผลการเชื่อมโยงไปข้างหน้า (Backward Linkage)	86
26	ผลการเชื่อมโยงไปข้างหน้า (Forward Linkage)	87
27	ผลการเชื่อมโยงโดยรวม (Total Linkage)	88
ตารางผนวกที่		
1	ผลจากการปรับตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี พ.ศ. 2548 เป็น ปี พ.ศ. 2551	116

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	คุณภาพของตลาดต่างๆเมื่อรัฐบาลเพิ่มรายจ่าย	22
2	ขั้นตอนการสร้างบัญชีเมตริกส์สังคม	31
3	แสดงการปรับค่าขอเงินตามเวลา	77
4	ภาพรวมของสถานการณ์ด้านการฟอกเงินของประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543-2551	81

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันระบบเศรษฐกิจมีความเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิดภายใต้ระบบการค้าเสรี การเคลื่อนย้ายเงินทุนและการค้าระหว่างประเทศเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็ว โดยผ่านระบบการติดต่อสื่อสารที่ใช้เทคโนโลยีอันทันสมัย ซึ่งได้ส่งผลให้ขนาดเศรษฐกิจขยายใหญ่มากขึ้น ในขณะที่ระบบเศรษฐกิจของโลกขยายตัวขึ้นนั้น อีกด้านหนึ่งของระบบเศรษฐกิจที่แทรกตัวเข้ากับเศรษฐกิจในระบบ คือ ระบบเศรษฐกิจใต้ดิน หรือเศรษฐกิจนอกระบบ (Underground Economy) ขนาดของเศรษฐกิจนอกระบบที่แท้จริงซึ่งแอบแฝงอยู่ในระบบเศรษฐกิจนั้น ถือเป็นภาคส่วนที่มีความสำคัญยิ่งต่อรายได้ประชาชาติ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งมีเศรษฐกิจนอกระบบที่มีขนาดใหญ่ จากการพิจารณาข้อมูลซึ่ง Schneider (2007) ได้ศึกษาโดยทำการประมาณการขนาดเศรษฐกิจนอกระบบจาก 145 ประเทศทั่วโลก โดยแบ่งประเทศออกเป็น 5 กลุ่ม คือ กลุ่มประเทศกำลังพัฒนา (Developing Countries) ประกอบด้วย ประเทศแถบแอฟริกา 37 ประเทศ ประเทศแถบอเมริกากลางและใต้ 21 ประเทศ และประเทศแถบภูมิภาคเอเชีย 28 ประเทศ, กลุ่มประเทศที่มีการเปลี่ยนผ่าน 25 ประเทศ (Transition Countries), กลุ่มประเทศ OECD (Organization for Economic Cooperation and Development) ซึ่งเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว 21 ประเทศ, กลุ่มประเทศแถบหมู่เกาะแปซิฟิกใต้ 10 ประเทศ และกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ 3 ประเทศ ปรากฏขนาดของเศรษฐกิจนอกระบบ ดังตารางที่ 1 ซึ่งจากการพิจารณาข้อมูล พบว่า ขนาดของเศรษฐกิจใต้ดิน หรือเศรษฐกิจนอกระบบมีขนาดค่อนข้างใหญ่ในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อ การขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศได้ เนื่องจากเศรษฐกิจนอกระบบถือได้ว่าเป็นช่องทางในการหาเงินที่สำคัญของผู้มีอิทธิพลในสังคม สำหรับผู้มีอิทธิพลแล้วการทำธุรกิจใต้ดินเป็นธุรกิจที่ทำงานรายได้ดี และที่สำคัญคือไม่ต้องเสียภาษี ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจว่าทำไมเศรษฐกิจนอกระบบถึงมีการขยายตัวมากขึ้น เนื่องจากกิจการเหล่านี้เกิดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะหลบเลี่ยงกฎหมายอยู่แล้ว รัฐบาลจึงไม่สามารถเข้าไปทำการตรวจสอบเงินที่หมุนเวียนหรือระบบบัญชีของกิจการเหล่านี้ได้ รายได้ที่เกิดขึ้นจากธุรกิจเหล่านี้จึงไม่มีการนับรวมไว้ในผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ หรือรายได้ประชาชาติด้วยเช่นกัน

ตารางที่ 1 ขนาดของเศรษฐกิจนอกระบบเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละเมื่อเทียบกับ GDP ช่วงปี

พ.ศ. 2542-2548

(หน่วย: ร้อยละของ GDP)

กลุ่มประเทศ	2542/2543	2543/2544	2545/2546	2546/2547	2547/2548
กลุ่มประเทศกำลังพัฒนา (Developing Countries)					
-ประเทศแถบแอฟริกา	41.3	42.3	43.2	43.2	42.8
-ประเทศแถบอเมริกากลางและใต้	41.1	42.1	43.4	43.0	42.2
-ประเทศแถบเอเชีย	28.5	29.5	30.4	30.3	29.8
กลุ่มประเทศที่มีการเปลี่ยนผ่าน (Transition Countries)	38.1	39.1	40.1	39.5	38.8
กลุ่มประเทศ OECD	16.8	16.7	16.3	15.6	14.8
กลุ่มประเทศแถบหมู่เกาะแปซิฟิกใต้	31.7	32.6	33.4	32.8	32.1
กลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์	19.8	21.1	22.3	22.3	22.0
ค่าเฉลี่ยของทั้ง 145 ประเทศ	33.6	34.5	35.2	34.9	34.3

ที่มา: Schneider. (2007: 27)

สำหรับประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547) ได้สรุปคำจำกัดความของคำว่า “เศรษฐกิจนอกระบบ” ไว้ 2 ส่วน ดังนี้

1. การผลิตสินค้าและบริการสาขาที่ไม่เป็นทางการ หมายถึง กิจกรรมเศรษฐกิจที่ไม่ผิดกฎหมาย ไม่มีกฎหมายรองรับ ไม่มีระบบภาษีหรือระบบเงินเดือนค่าจ้างและการจ้างงานที่แน่นอน เป็นกิจกรรมที่มีขนาดเล็ก เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความไม่แน่นอนสูง เช่น หาบเร่แผงลอย การบริการรถจักรยานยนต์รับจ้าง เป็นต้น

2. การผลิตสินค้าและบริการที่ผิดกฎหมาย หมายถึง กิจกรรมที่กระบวนการผลิตและจัดจำหน่าย ตลอดจนการให้บริการที่ผิดกฎหมาย เช่น การพนันผิดกฎหมาย การค้ายาเสพติด การค้าของเถื่อน เป็นต้น

การประกอบธุรกิจที่ผิดกฎหมายประเภทที่ 2 เป็นประเภทของเศรษฐกิจนอกระบบที่ทุกฝ่ายควรให้ความสำคัญ เพราะนอกจากจะส่งผลกระทบต่อสังคมแล้ว รายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะถูกนำไปใช้ในการก่ออาชญากรรมหรือลงทุนต่อในธุรกิจที่ถูก

กฎหมายและผิดกฎหมายโดยผ่านกระบวนการฟอกเงิน ทั้งนี้เพื่อวัตถุประสงค์ คือ หลีกเลี่ยงการถูกดำเนินคดี, นำไปขยายการประกอบอาชญากรรมให้กว้างขึ้น, ปกปิดร่องรอยหรือแหล่งที่มาของทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดเพื่อให้ยากแก่การตรวจสอบและติดตาม หรือมีวัตถุประสงค์เพื่อทำให้ทรัพย์สินดังกล่าวดูเหมือนเป็นทรัพย์สินที่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นต้น สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (2548) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการฟอกเงินไว้ว่า ในอดีตการฟอกเงินอาจกระทำได้โดยวิธีการ เช่น นำเงินที่ได้จากการกระทำความผิดใส่ตุ่มฝังดิน หรือซ่อนในกำแพงหรือถ้ำ จนกระทั่งพัฒนาเป็นรูปแบบในปัจจุบัน เช่น นำเงินสดติดตัวไปต่างประเทศ, โอนเงินหรือทรัพย์สินให้ผู้อื่นถือแทน, ฝากหรือโอนเงินไปต่างประเทศ, นำเงินไปซื้อธุรกิจที่ขาดทุนมาดำเนินการให้เป็นธุรกิจมีรายรับเป็นเงินสดโดยนำเงินผิดกฎหมายผ่านเข้ามาเป็นรายได้, นำเงินไปซื้อหรือทำธุรกิจที่ดิน, แลกเปลี่ยนเงินตราโอนเงินระหว่างประเทศโดยการโอนผ่านระบบใต้ดิน เช่น โปยก๊วน¹ หรือซื้อทองคำแท่ง หรือของมีค่าเก็บไว้ เป็นต้น ซึ่งผลกระทบของการฟอกเงินจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคง หรือแม้กระทั่งความน่าเชื่อถือของประเทศ สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าในการลงทุนของนักลงทุนได้ นอกจากนี้ยังจะก่อให้เกิดการบิดเบือนฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศ กระทั่งต่อการจัดสรรงบประมาณ รวมถึงจะส่งผลกระทบต่อธุรกิจถูกกฎหมายซึ่งจะถูกดึงเข้าสู่วงจรของการฟอกเงินของกลุ่มอาชญากรโดยไม่ได้ตั้งใจ

จากการที่ปัญหาด้านการฟอกเงินเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่างๆ ทั่วโลกแล้ว ดังนั้นองค์การสหประชาชาติได้เล็งเห็นความร้ายแรงของปัญหาดังกล่าว จึงได้กำหนดให้มีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ.1988 (Convention Against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances) หรือเรียกโดยย่อว่า อนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ.1988 ซึ่งตามอนุสัญญาดังกล่าวได้กำหนดมาตรการและเงื่อนไขต่างๆ ซึ่งรวมถึงกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและ

¹ โปยก๊วนในความหมายเดิม หมายถึง การส่งจดหมายและเงินของคนจีนโพกทะเลไปให้ญาติที่ยังอยู่ในประเทศจีน ซึ่งพัฒนาการในระยะแรกๆ ของโปยก๊วนที่นิยมกันมากคือ ผู้ประกอบการจะใช้วิธีการเปลี่ยนเงินที่รับฝากจากลูกค้าผู้ให้บริการเป็นสินค้า โดยเฉพาะข้าว แล้วส่งออกในรูปแบบสินค้า หลังจากขายข้าวได้แล้วจึงจะส่งเงินไปตามสาขาที่รับฝากโปยก๊วนของตน ก่อนจะส่งถึงผู้รับปลายทางอีกทอดหนึ่ง ต่อมาพัฒนามาเป็นรูปแบบในปัจจุบันคือ ใช้วิธีการนำเงินไปชำระที่ร้านโปยก๊วน แล้วโทรศัพท์แจ้งให้พ่อค้าปลายทางไปรับเงินที่สาขาฝั่งปลายทางได้ทันที ซึ่งวิธีการดังกล่าวเป็นวิธีที่สะดวก รวดเร็ว และยากแก่การตรวจสอบ (ผู้จัดการ, 2553)

ปราบปรามการฟอกเงิน โดยกำหนดไว้ว่าประเทศที่ประสงค์จะเข้าเป็นภาคีสมาชิกจะต้องมีกฎหมายภายในรองรับมาตรการต่างๆ ประเทศไทยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหายาเสพติดและการฟอกเงิน และเพื่อเป็นการตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมดังกล่าวซึ่งนับวันจะขยายวงกว้างขึ้น จึงได้มีการศึกษาและผลักดันให้มีการบัญญัติกฎหมายเพื่อให้การฟอกเงินเป็นความผิดทางอาญาและกำหนดมาตรการลงโทษทางอาญาและริบทรัพย์สินทางแพ่ง โดยมีการยกร่างกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 จนกระทั่งออกมาเป็นพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 สิงหาคม 2542 เป็นต้นมา ในการนี้ได้มีการก่อตั้งสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) ขึ้นตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการวางหลักเกณฑ์ และดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมทั้งเป็นหน่วยงานตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน ทั้งนี้ภายใต้กรอบนโยบายและการกำกับของคณะกรรมการ ปปง. รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าว โดยที่เงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานจะถูกริบเป็นของแผ่นดิน โดยจัดส่งให้แก่กระทรวงการคลังในรูปของรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

เมื่อพิจารณาสถานการณ์เกี่ยวกับการฟอกเงินและกิจกรรมผิดกฎหมายในประเทศ จากงานศึกษาของ วรพล โสคติยานุรักษ์ (2550) ซึ่งได้ศึกษาและประมาณการเศรษฐกิจนอกระบบครอบคลุมธุรกิจ 8 ประเภท ได้แก่ การค้ายาเสพติด, การค้าประเวณี, การน้อโงงประชาชน, การชักยอกตามกฎหมายธนาคารพาณิชย์, ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ, กรรโชกรีดเอาทรัพย์สิน, หนีศุลกากร และการก่อการร้าย โดยเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ ในช่วงปี พ.ศ.2526-2548 พบว่า ขนาดของเศรษฐกิจนอกระบบของประเทศไทยอยู่ในช่วงประมาณร้อยละ 16.21-47.06 ของ GDP ซึ่งจากงานศึกษาดังกล่าว ประกอบกับการพิจารณาข้อมูลตามตารางที่ 2 ซึ่งกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (2007) ได้ระบุถึงขนาดของเศรษฐกิจผิดกฎหมายในประเทศไทย ช่วงปี พ.ศ.2536-2538 ว่ามีขนาดประมาณ ร้อยละ 7.9-12.7 ของ GDP และมีขนาดของกิจกรรมการฟอกเงินในปี พ.ศ.2547 ประมาณร้อยละ 4-5.1 ของ GDP ตามตารางที่ 3 ข้อมูลข้างต้นจึงเป็นการชี้ชัดให้เห็นได้ว่ามูลค่าจากการกระทำความผิดดังกล่าวในประเทศไทยมีมูลค่าค่อนข้างสูงและอาจจะเป็นอีกหนึ่งแหล่งรายได้ที่สำคัญให้แก่ภาครัฐ หากรัฐบาลให้ความสำคัญและออกนโยบายหรือมาตรการให้ครอบคลุมเพื่อที่จะดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกิดขึ้นจากการกระทำความผิดฐานฟอกเงินให้ตกเป็นของแผ่นดิน และนำรายได้ดังกล่าวมาใช้ช่วยเพื่อสร้างความเจริญเติบโตให้กับประเทศต่อไป

นอกจากประโยชน์ดังกล่าวที่ประเทศจะได้รับแล้ว ผลกระทบทางบวกอีกประการหนึ่งจากการดำเนินการยึดและอายัดทรัพย์สินที่เกิดจากการกระทำความผิดดังกล่าว คือ จะเป็นการช่วยตัดวงจรในการกระทำความผิดและเป็นการช่วยลดปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมที่จะเกิดขึ้นในสังคมต่อไป

ตารางที่ 2 ขนาดของเศรษฐกิจผิดกฎหมายในประเทศไทย ช่วงปี พ.ศ. 2536-2538

ประเภทกิจกรรมผิดกฎหมาย	พันล้านบาท	พันล้านเหรียญสหรัฐ	คิดเป็น% ของ GDP
การลักลอบค้ายาเสพติด	28-33	0.8-0.9	0.8%-0.9%
การค้าสินค้าต้องห้ามและอาวุธ	6-31	0.2-0.9	0.2%-0.9%
การลักลอบนำเข้าน้ำมันดีเซล	9	0.3	0.3%
การค้าประเวณี	100	2.8	2.8%
การลักลอบค้ามนุษย์	5-7	0.1-0.2	0.1%-0.2%
การพนันผิดกฎหมาย	138-277	3.9-7.7	3.8%-7.7%
- หวยใต้ดิน	81-98	2.3-2.7	2.3%-2.7%
- การพนันฟุตบอล	12-16	0.3-0.4	0.3%-0.4%
- ป่อนกาสิโน	45-163	1.3-4.5	1.3%-4.5%
รวม	286-457	8.0-12.8	7.9%-12.7%

ที่มา: IMF Country Report No.07/376 (2007: 19)

ตารางที่ 3 การประมาณการกิจกรรมการฟอกเงินของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2547

กิจกรรม	พันล้านบาท	พันล้านเหรียญสหรัฐ	คิดเป็น% ของ GDP
ยาเสพติด	12-24	0.3-0.6	0.2%-0.4%
การลักลอบค้าผู้หญิงและเด็ก	172	4.5	2.7%
การฉ้อโกงประชาชน	0.7	0.02	0.01%
การชักยอก	58.8	1.6	0.9%
การคอร์รัปชัน	14-58	0.4-1.5	0.2%-0.9%
การหลบหนีภาษีศุลกากร	4-14	0.1-0.4	0.1%-0.2%
การสนับสนุนทางการเงินแก่	0.5-4	0.01-0.1	0.01%-0.1%
การก่อการร้าย			
รวม	262-331.5	6.9-8.8	4.0%-5.1%

ที่มา: IMF Country Report No.07/376 (2007: 19)

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้นทำให้การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อวิเคราะห์ผลของรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยมีขอบเขตศึกษาเฉพาะรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เพื่อเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดหารายได้ให้แก่รัฐบาล และการกำหนดนโยบายและมาตรการให้ครอบคลุมความผิดมูลฐานให้มากขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างของมูลค่าทรัพย์สินที่ถูกยึดและอายัดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542
2. เพื่อศึกษาผลของรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย พร้อมทั้งเสนอแนวทางการใช้จ่ายให้แก่ภาครัฐเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิเคราะห์โครงสร้างมูลฐานความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างดังกล่าวที่เกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2543-2551 เพื่อชี้ให้เห็นถึงมูลฐานความผิดด้านการฟอกเงินที่เป็นปัญหาหลักของสังคมไทยในช่วงเวลาที่ผ่านมา ตลอดจนรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการให้รายได้ตกเป็นของแผ่นดินตามกฎหมายดังกล่าว เพื่อแสดงให้เห็นถึงกระบวนการของทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฐานฟอกเงินให้ตกเป็นของแผ่นดิน
2. การวิเคราะห์ผลของรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามความผิดฐานฟอกเงินตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544-2552 ที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และเสนอแนะแนวทางการใช้จ่ายจากรายได้ดังกล่าวให้แก่ภาครัฐเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในการวิเคราะห์นี้จะใช้วิธีการวิเคราะห์ผ่านค่าตัวทวีแบบ Fixed Price Multiplier ที่ได้จากการสร้างบัญชีเมตริกซ์สังคม (Social Accounting Matrix: SAM) ปีพ.ศ. 2551

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนสามารถตระหนักถึงมูลฐานความคิดด้านการฟอกเงินที่สำคัญของสังคมไทยในช่วงเวลาที่ผ่านมา ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ประกอบการพิจารณาในการช่วยกันเร่งแก้ไขปัญหาและลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นทั้งในด้านสังคมและเศรษฐกิจต่อไป

2. ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปประกอบเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายแก่รัฐบาล ในการเสนอแหล่งจัดเก็บรายได้ หากสามารถดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกิดขึ้นจากการกระทำ ความผิดฐานฟอกเงินให้สามารถตกเป็นของแผ่นดิน พร้อมทั้งเสนอแนวทางการใช้จ่ายให้แก่ ภาครัฐเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สมมติฐาน

การใช้ค่าตัวทวีแบบ Fixed Price Multiplier มีข้อสมมติให้ราคาในระบบเศรษฐกิจคงที่ ซึ่ง จากข้อสมมติดังกล่าวทำให้การเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายของบัญชีต่างๆน่าจะเท่ากับ Average Propensity to Spend โดยส่วนใหญ่ นั่นคือ Marginal Propensity to Spend เท่ากับ Average Propensity to Spend กรณียกเว้นคือการใช้จ่ายของครัวเรือน เนื่องจากเมื่อครัวเรือนมีรายได้มากขึ้น แนวโน้มของการใช้จ่ายในสินค้าบางประเภทลดลง เช่น อาหาร เป็นต้น ดังนั้น ในการหาค่าตัวทวี Fixed Price Multiplier จึงได้กำหนดให้บัญชีภายใน ได้แก่ ภาคการผลิต, แรงงาน, ธุรกิจ ใช้ค่า Average Propensity to Spend ส่วนภาคครัวเรือนใช้ค่า Marginal Propensity to Spend ซึ่งข้อสมมติ ดังกล่าวสามารถทำได้กรณีการเปลี่ยนแปลงของบัญชีภายนอกที่นำมาวิเคราะห์ผลมีการเปลี่ยนไม่มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับระบบเศรษฐกิจทั้งระบบ

นิยามศัพท์

การฟอกเงิน² หมายถึง การกระทำด้วยประการใดๆเพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริงของการได้มา แหล่งที่ตั้ง การจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใดๆซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการ

² สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (2548: 9)

กระทำความผิดให้ดูเสมือนว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้ “เงินสกปรก” หรือเงินที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้มาจากการกระทำความผิดให้ดูเหมือนเป็น “เงินสะอาด” เพื่อสามารถนำเงินที่ถูกฟอกไปใช้ในการกระทำความผิดอาญาต่อไป

ความผิดมูลฐาน³ หมายถึง ความผิดหลักที่จะนำกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้บังคับ โดยได้จำแนกประเภทเกี่ยวกับความผิดมูลฐานไว้ ดังนี้

1) ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

2) ความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่ออนาจารหญิงและเด็ก เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่นและความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือชักพาไปเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณีหรือความผิดเกี่ยวกับการเป็นเจ้าของกิจการค้าประเวณี ผู้ดูแลหรือผู้จัดการกิจการค้าประเวณีหรือสถานค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานค้าประเวณี

3) ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

4) ความผิดเกี่ยวกับการยักยอก หรือฉ้อโกง หรือประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน หรือการกระทำโดยทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ หรือกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ซึ่งกระทำโดย กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบหรือมีประโยชน์เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถาบันการเงินนั้น

5) ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

6) ความผิดเกี่ยวกับการกรรโชกหรือรีดเอาทรัพย์สินที่กระทำโดยอ้างอำนาจอั้งยี่ หรือช่องโง่ตามประมวลกฎหมายอาญา

³ ชนิดาพร ภู่อื่น (2551: 31-33)

7) ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

8) ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

9) ความผิดเกี่ยวกับการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน เฉพาะความผิดเกี่ยวกับการเป็นผู้จัดให้มีการเล่นการพนันโดยไม่ได้รับอนุญาต และมีจำนวนผู้เข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นแต่ละครั้งเกินกว่าหนึ่งร้อยคนหรือมีวงเงินในการกระทำความผิดรวมกันมีมูลค่าเกินกว่าสิบล้านขึ้นไป

10) ความผิดว่าด้วยการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง พ.ศ. 2550 มาตรา 53 กำหนดให้ถือว่าความผิดตาม (1) หรือ (2) เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจส่งเรื่องให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

11) ความผิดเกี่ยวกับการค้ำนุญต์ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ำนุญต์ พ.ศ. 2551 ซึ่งมาตรา 14 ได้บัญญัติให้ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

บัญชีเมตริกส์สังคัม⁴ หมายถึง สามารถเรียกได้หลายชื่อ เช่น เมตริกบัญชีสังคัม บัญชีเมตริกสังคัม ตารางเมตริกบัญชีสังคัม หรือตารางบัญชีรายรับรายจ่ายทางสังคัม โดยเป็นตารางบัญชีที่แสดงถึงคุณภาพของระบบเศรษฐกิจ ตลอดจนการหมุนเวียนของการผลิต รายได้ และรายจ่ายในระบบเศรษฐกิจส่วนรวม

เศรษฐกิจนอกระบบ⁵ หมายถึง การประกอบอาชีพและธุรกิจในภาคการผลิตสินค้าและบริการที่สร้างงาน สร้างรายได้ ซึ่งไม่ได้อยู่ภายใต้การบริหารจัดการของภาครัฐ เป็นหน่วยธุรกิจขนาดเล็กของชุมชน และเป็นธุรกิจที่ผู้ทำงานเป็นเจ้าของที่อาจมีลูกจ้าง หรือใช้แรงงานในครอบครัว โดยมีทั้งที่ดำเนินการโดยถูกกฎหมายและหลีกเลี่ยงกฎหมาย หรือไม่มีกฎหมายกำกับ

⁴ ภูวคณ ฐโนปจัย (2547: 8)

⁵ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคัมแห่งชาติ (2547: 2)

บทที่ 2

การตรวจเอกสารและแนวคิดทางทฤษฎี

การตรวจเอกสาร

การตรวจเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 2 ส่วน ในส่วนแรกจะเป็นการตรวจเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับเศรษฐกิจนอกระบบ สำหรับส่วนที่สองเป็นงานวิจัยเกี่ยวกับบัญชีเมตริกส์ สังคม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. งานวิจัยเกี่ยวกับเศรษฐกิจนอกระบบ

ฐปนีย์ วัชรชัยสมร (2537) ได้ทำการประมาณขนาดของเศรษฐกิจนอกระบบ ซึ่งจำกัดขอบเขตในการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2513-2534 โดยใช้วิธีการประมาณการขนาดเศรษฐกิจทางอ้อม โดยวิธี Fixed Currency Ratio และวิธี Variant Currency Ratio ผลการศึกษาสรุปได้ว่า รายได้ที่ไม่ถูกรายงานในประเทศไทยซึ่งผู้ศึกษาคำนวณได้ตลอดช่วงที่ทำการศึกษามีค่าประมาณ 12-142 พันล้านบาท หรือร้อยละ 3-14 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ และรายรับภาษีที่รัฐบาลสูญเสียมีค่า 1-20 พันล้านบาท หรือร้อยละ 3-14 ของภาษีที่เก็บได้จริง ขนาดที่ประมาณได้นี้ผู้วิจัยกล่าวไว้ว่าอาจถือเป็นค่าประมาณขั้นต่ำเท่านั้น เพราะนอกจากภาษีซึ่งเป็นตัวแปรทางเศรษฐกิจเชิงปริมาณแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นๆที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการประกอบการในระบบใต้ดินที่ไม่ได้ถูกรวมในแบบจำลอง เช่น ความยากจนและการกระจายรายได้ ความต้องการอยู่รอด การว่างงานในระบบ กฎระเบียบข้อห้ามของทางการในระบบ เป็นต้น

ผาสุก พงษ์ไพจิตร, สังคิต พิริยะรังสรรค์ และนวนน้อย ตรีรัตน์ (2543) ได้ศึกษาขนาดของเศรษฐกิจนอกระบบในประเทศไทยโดยเน้นที่ธุรกิจ 6 ประเภท คือ การค้ายาเสพติด, การค้าอาวุธเถื่อน, การค้าน้ำมันเถื่อน, การค้าแรงงานข้ามชาติ, การค้าประเวณี และการพนัน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการประมาณการทางตรงในการประมาณขนาดของเศรษฐกิจนอกระบบ วิธีนี้อาศัยการสำรวจการออกแบบสอบถามตัวอย่าง และการสัมภาษณ์โดยตรงกับผู้ทำธุรกิจ ลูกค้า และผู้ที่เกี่ยวข้อง ผลจากงานวิจัย พบว่า ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2536-2538 ระบบเศรษฐกิจนอกระบบในประเทศไทยมีขนาดใหญ่ประมาณ 2 – 4 แสนล้านบาทต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 8-13 ของผลิตภัณฑ์มวล

รวมประชาชาติ การประมาณการนี้เป็นเพียงบางส่วนเนื่องจากยังไม่ได้นับรวมธุรกิจผิดกฎหมายอื่นๆ เช่น การลักลอบค้าไม้ การลักลอบค้าของหนีภาษีอื่นๆตามเขตชายแดนทั่วไป การลักลอบค้าสัตว์และพืชสงวนพันธ์ การพนันประเภทอื่นๆซึ่งผิดกฎหมายในประเทศไทย เช่น โต้เถื่อนในสนามม้า, โรงบิลเลียด, พนันมวย, การคอร์รัปชัน สำหรับเรื่องการคอร์รัปชันในบรรดานักการเมืองและข้าราชการบางส่วน ผู้เขียนเคยประมาณไว้ว่าประมาณร้อยละ 1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ ช่วงปี พ.ศ. 2507-2516 ซึ่งถ้านับรวมกิจกรรมเหล่านี้ด้วยเศรษฐกิจนอกกฎหมายของไทยอาจใหญ่ถึงร้อยละ 20 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ และในการศึกษาครั้งนี้ได้พบว่าเศรษฐกิจนอกกฎหมายที่มีรายได้สูงสุด 2 ประเภท ได้แก่ การพนัน (บ่อนการพนัน, หวยใต้ดิน และการพนันฟุตบอล) ตามด้วยการค้าประเวณี ส่วนการค้ายาเสพติดและการค้าอาวุธต้องห้ามจัดอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการค้าคนและการลักลอบนำเข้าน้ำมันดีเซลอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติของการฟอกเงินในประเทศไทย ซึ่งได้จัดทำในช่วงเดือนเมษายนถึงมิถุนายน พ.ศ. 2538 เป็นการสำรวจกลุ่มประชากรทั้งในและนอกกรุงเทพฯ และกระจายตัวอย่างไปยังกลุ่มสาขาอาชีพต่างๆซึ่งมีบทบาทเกี่ยวข้องหรือเป็นกลุ่มที่น่าจะรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับร่างกฎหมายฟอกเงิน ผลการสำรวจ พบว่า โดยส่วนใหญ่เชื่อว่าการค้ายาเสพติดเป็นกิจกรรมที่เป็นที่มาของการฟอกเงินเป็นอันดับแรก รองลงมาคือการทำธุรกิจคอร์รัปชัน

วรพล โสคติยานุรักษ์ (2550) ได้ศึกษาและประมาณการเศรษฐกิจนอกระบบจากกิจกรรมผิดกฎหมาย 8 ประเภท ได้แก่ การค้ายาเสพติด, การค้าประเวณี, การฉ้อโกงประชาชน, การชักยอกตามกฎหมายธนาคารพาณิชย์, ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ, กรรโชกรีดเอาทรัพย์, หนีศุลกากร และการก่อการร้าย โดยเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP) และศึกษาขนาดเศรษฐกิจนอกระบบทั้งในระดับประเทศ ระดับภาค และระดับจังหวัด พร้อมทั้งศึกษาเปรียบเทียบขนาดของเศรษฐกิจนอกระบบก่อนและหลังการมีพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวางนโยบายให้แก่ภาครัฐ โดยได้จำกัดขอบเขตในการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2526-2548 ซึ่งใช้วิธีการประมาณการขนาดเศรษฐกิจทางอ้อมโดยใช้วิธี Simple Currency Ratio และวิธี Currency Demand Approach ผลการศึกษาพบว่า ขนาดของเศรษฐกิจนอกระบบเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP) ตลอดช่วงเวลาการศึกษาพบว่า ขนาดของเศรษฐกิจนอกระบบอยู่ในช่วงประมาณร้อยละ 16.21-47.06 และเมื่อพิจารณาจากแนวโน้มและอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจนอกระบบของไทย พบว่า ขนาดของเศรษฐกิจนอก

ระบบมีมูลค่าที่มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงแนวโน้มของสัดส่วน พบว่า สัดส่วนของขนาดเศรษฐกิจนอกระบบต่อ GDP จะเปลี่ยนแปลงในอัตราที่คงที่โดยมีสัดส่วน ประมาณร้อยละ 32-36 ต่อ GDP ซึ่งมูลค่าปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องไปตามขนาดของเศรษฐกิจในระบบ (GDP) และพบว่าพื้นที่ที่มีขนาดเศรษฐกิจนอกระบบสูงสุดคือกรุงเทพฯและปริมณฑล ส่วน ภาคที่มีขนาดเศรษฐกิจนอกระบบน้อยที่สุดคือ ภาคตะวันตก

นอกจากนี้ยังพบว่าผลประโยชน์หรือรายได้ที่รัฐต้องสูญเสียไปจากภาษีอากรที่ไม่สามารถ เรียกเก็บได้จากขนาดเศรษฐกิจนอกระบบมีมูลค่ามหาศาล ในปี 2526 มีมูลค่า 3,363 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 26.07 ของภาษีที่รัฐบาลเก็บได้ และในปี 2536 มีมูลค่า 9,930 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 19.06 และในปี 2548 มีมูลค่าประมาณ 27,844.78 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20.98 ของ ภาษีที่เก็บได้จริง ซึ่งผลการคำนวณการสูญเสียภาษีของรัฐมีความสัมพันธ์กับรายได้ที่ไม่ถูกรายงาน ที่ประมาณการได้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าเศรษฐกิจนอกระบบของไทยยังคงเป็น ปัญหาที่ภาครัฐควรให้ความสำคัญ เพราะรายได้ของรัฐที่สูญเสียไปมีมูลค่ามหาศาลซึ่งรายได้ที่ สูญเสียไปในส่วนนี้นั้น หากภาครัฐสามารถจัดเก็บได้ก็จะสามารถนำไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ใน การพัฒนาและสร้างความเจริญเติบโตแก่เศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

จากงานศึกษาเกี่ยวกับเศรษฐกิจนอกระบบที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น ได้มุ่งเน้นศึกษาถึงขนาด ของเศรษฐกิจนอกระบบของสังคมไทยเป็นสำคัญ โดยมีขอบเขตในการศึกษาที่แตกต่างกัน ดังจะ เห็นได้จากงานของรูปนีย์ วัชรชัยสมร ซึ่งได้ทำการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2513-2534 ถึงขนาดของ เศรษฐกิจนอกระบบโดยภาพรวม ส่วนงานของผาสุก พงษ์ไพจิตร และคณะ(2543) ได้ ทำการศึกษาในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2536-2538 ครอบคลุมขนาดของธุรกิจผิดกฎหมาย 6 ประเภท คือ การค้ายาเสพติด, การค้าอาวุธเถื่อน, การค้าน้ำมันเถื่อน, การค้าแรงงานข้ามชาติ, การค้าประเวณี และการพนัน นอกจากนี้ในงานวิจัยดังกล่าวได้มีข้อแตกต่างจากงานวิจัยของท่านอื่นๆเนื่องจากได้มีการ สำนวจความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติของการฟอกเงินในประเทศไทยไว้ด้วย และท้ายสุดงาน ศึกษาของวรพล โสคติยานุรักษ์ ได้ทำการศึกษาครอบคลุมช่วงระยะเวลาปี พ.ศ. 2526-2548 โดย ให้ความสำคัญกับธุรกิจ 8 ประเภท ได้แก่ การค้ายาเสพติด, การค้าประเวณี, การฉ้อโกงประชาชน, การชักยอกตามกฎหมายธนาคารพาณิชย์, ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ, กรร โศกรีดเอาทรัพย์สิน, หนีศุลกากร และการก่อการร้าย ซึ่งจากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า ยังไม่มีการศึกษาใน

ประเด็นของการวิเคราะห์ผลของรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามกฎหมายฟอกเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจแต่อย่างใด ดังนั้น การวิจัยในครั้งนี้จึงมุ่งเน้นวิเคราะห์ในประเด็นดังกล่าว

ตารางที่ 4 สรุปงานวิจัยเกี่ยวกับเศรษฐกิจนอกระบบ

ผู้ศึกษา	ขอบเขตงานวิจัย	ผลการศึกษา
ฐปณีย์ วัชรชัยสมร (2537)	ได้ประมาณการขนาดของเศรษฐกิจนอกระบบโดยภาพรวมศึกษาในช่วงปี 2513-2534	มีมูลค่าประมาณ 12-142 พันล้านบาท หรือร้อยละ 3-14 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ
ผาสุก พงษ์ไพจิตร, สังคีต พิริยะรังสรรค์ และนวนลน้อย ตรีรัตน์ (2543)	1. ได้ประมาณการขนาดของมูลค่าการค้ายาเสพติด, การค้าอาวุธเถื่อน, การค้าน้ำมันเถื่อน, การค้าแรงงานข้ามชาติ, การค้าประเวณี และการพนัน ศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2536-2538 2. สำนวนความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติการฟอกเงินในประเทศไทย	1. มีมูลค่าประมาณ 2 – 4 แสนล้านบาทต่อปี หรือร้อยละ 8-13 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ 2. ส่วนใหญ่เชื่อว่าการค้ายาเสพติดเป็นกิจกรรมที่เป็นที่มาของการฟอกเงินเป็นอันดับแรก รองลงมาคือการท่องเที่ยวคอร์รัปชัน
วรพล โสคติยานุรักษ์ (2550)	ได้ประมาณการขนาดของมูลค่าการค้ายาเสพติด, ค่าประเวณี, นื้อ โกงประชาชน, ยักยอกตามกม.ร.พ.พาณิชย์, ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ, กรร โขกรีดเอาทรัพย์สิน, หนีศุลกากร และก่อการร้าย ศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2526-2548	มีมูลค่าประมาณ ร้อยละ 16.21-47.06 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ

2. งานวิจัยเกี่ยวกับบัญชีเมตริกส์สังคม

ประเทศไทยได้มีการสร้างบัญชีเมตริกส์สังคมเป็นครั้งแรก⁶ เมื่อปีพ.ศ. 2525 จัดทำโดย Chewakrengkai (National Economic and Social Development Board: NESDB) and Lamsam (World Bank) ซึ่งใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี พ.ศ. 2518⁷ ในการสร้างบัญชีเมตริกส์สังคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลแบบจำลองดุลยภาพสขย 2 เพื่อแสดงภาพรวมของระบบเศรษฐกิจ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาคเศรษฐกิจต่างๆ และวิเคราะห์ถึงประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจระยะกลาง

ฉลองภพ สุสังกร์กาญจน์ และปราณี ทินกร (2542) เป็นโครงการวิจัยเพื่อสร้างบัญชีเมตริกส์สังคมปี 2538 และวิเคราะห์ผลกระทบของการใช้จ่ายของรัฐบาลมูลค่า 100 ล้านบาทต่อระบบเศรษฐกิจ รวมทั้งผลกระทบต่อสภาพความยากจนและการกระจายรายได้ ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 กรณี

กรณีแรก สมมติว่าโครงการ 100 ล้านบาทเป็นการซื้อสินค้าทุน โดยมีสัดส่วนการลงทุนเท่ากับสัดส่วนการลงทุนรวมใน SAM ปี 2548 พบว่า โครงการใช้จ่ายของรัฐบาลทำให้เกิดการผลิตเพิ่มขึ้นในระบบ 211.28 ล้านบาท เป็นการซื้อสินค้าโดยตรงในโครงการเท่ากับ 91.51 ล้านบาท และการผลิตสินค้าที่เพิ่มขึ้นทางอ้อมอีก 119.77 ล้านบาท ส่วน Factor GDP เพิ่มขึ้น 79.41 ล้านบาท และรายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น 56.67 ล้านบาท

กรณีที่ 2 สมมติว่าการใช้จ่ายของรัฐบาลเป็นการใช้สินค้าในประเทศทั้งหมด ในกรณีนี้ผลจะออกมาในรูปแบบเดียวกับกรณีแรก เพียงแต่ผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจภายในประเทศจะมากขึ้น เนื่องจากเม็ดเงินลงมาในระบบเศรษฐกิจมากขึ้น ทั้งการผลิต Factor GDP และรายได้ของครัวเรือนจะเพิ่มขึ้นมากกว่ากรณีแรก

กรณีที่ 3 เป็นการสมมติว่าโครงการของรัฐบาลมีการจ้างงานโดยตรง 30 ล้านบาท และซื้อสินค้าในประเทศอีก 70 ล้านบาท ในกรณีนี้ การผลิตจะน้อยกว่ากรณี 1 และ 2 เนื่องจากการซื้อ

⁶ สิทธิพร พูลสวัสดิ์ (2551: 7)

⁷ เป็นตารางแรกที่ถูกจัดทำขึ้นและถูกเผยแพร่อย่างเป็นทางการในประเทศไทย

สินค้าโดยตรงน้อยกว่าในสองกรณีแรก แต่การใช้แรงงาน Factor GDP และรายได้ของครัวเรือนจะเพิ่มขึ้นมากกว่า

สุริย์ แซ่เบ๊ (2544) ได้ศึกษาผลกระทบของนโยบายการคลังโดยใช้เมตริกส์สังคม ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกนโยบายการพักชำระหนี้ ลดภาระหนี้ ให้กับเกษตรกรรายย่อยและนโยบายการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร มาเป็นตัวแทนในการเพิ่มรายจ่ายของรัฐบาลโดยกำหนดให้ใช้งบประมาณจำนวน 8,000 ล้านบาท ในการดำเนินนโยบายทั้งสอง โดยได้สร้างบัญชีเมตริกส์สังคมปี 2541 ขึ้นมาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายดังกล่าว พบว่า ผลจากการดำเนินนโยบายการพักชำระหนี้ ลดภาระหนี้ ให้กับเกษตรกรรายย่อย มีดังนี้ การดำเนินนโยบายดังกล่าวส่งผลให้ภาคการผลิตมีการผลิตสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นคิดเป็นมูลค่า 11,806.94 ล้านบาท ครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้นมูลค่า 3,940.07 ล้านบาท ภาคธุรกิจได้รับรายได้เพิ่มขึ้นมูลค่า 1,350.37 ล้านบาท และ Factor GDP เพิ่มขึ้น 4,566.38 ล้านบาท

ผลจากนโยบายประกันราคาพืชผลทางการเกษตร เมื่อใช้งบประมาณจำนวน 8,000 ล้านบาทเช่นกัน พบว่า ภาคการผลิตมีการผลิตเพิ่มขึ้นมูลค่า 10,861.86 ล้านบาท ครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้น 7,446.10 ล้านบาท ภาคธุรกิจมีรายได้เพิ่มขึ้น 3,051.45 ล้านบาท และ Factor GDP เพิ่มขึ้นมูลค่า 9,048.74 ล้านบาท

บุญชูบ ส่องตระกูลศักดิ์ (2545) ได้ศึกษาผลกระทบของมาตรการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ โดยได้ศึกษาถึงมาตรการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจปีงบประมาณ 2542 หรือเงินกู้มีयाชาวา ซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งในมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจและบรรเทาผลกระทบทางสังคม ต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ของประเทศ เพื่อเป็นพื้นฐานการศึกษาวิเคราะห์เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจของรัฐบาล ในการดำเนินมาตรการทางการคลังในอนาคต การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เมตริกส์สังคมปี 2541 ของ TDRI โดยนำมาขยายขนาดบัญชีลงเหลือขนาด 104 แถว 104 สดมภ์ เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ผลกระทบการศึกษาได้ค่าตัวทวี (Multiplier) ของการใช้จ่ายรัฐบาลเท่ากับ 1.04 ซึ่งหมายความว่าในระยะสั้นการใช้จ่ายของรัฐบาลเพิ่มขึ้น 1 บาท ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาผลตอบแทนปัจจัยการผลิต (GDP at Factor Cost) เพิ่มขึ้น 1.04 บาท ดังนั้น การใช้จ่ายของรัฐบาลภายใต้มาตรการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐ จำนวน 51,929 ล้านบาท ได้ช่วยให้ GDP at Factor Cost เพิ่มขึ้น

53,833.58 ล้านบาท เป็นการเพิ่มขึ้นโดยตรงจากการใช้จ่ายของรัฐบาล 4,623 ล้านบาท และผลกระทบทางอ้อมที่เกิดจากองค์ประกอบของระบบเศรษฐกิจขยายตัวเพิ่มขึ้น 49,211 ล้านบาท

ในด้านผลการกระจายรายได้ของประเทศ พบว่า การดำเนินมาตรการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐฯ ไม่ได้ช่วยให้การกระจายรายได้ของครัวเรือนดีขึ้น แต่กลับทำให้การกระจายรายได้ของครัวเรือนแย่ลง โดยผลที่เกิดจากการใช้จ่ายของรัฐบาลภายใต้มาตรการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐฯ ตกอยู่กับกลุ่มที่มีรายได้สูงมากกว่า โดยครัวเรือนที่มีรายได้สูง 5 ชั้นรายได้ของทุกกลุ่มครัวเรือน (เกษตร นอกภาคเกษตร และภาครัฐ) ได้รับส่วนแบ่งถึงร้อยละ 87.9 ของผลผลิตที่เพิ่มขึ้น

สำหรับผลของความคุ้มค่าของมาตรการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐฯ นั้น จากค่าตัวทวีที่ได้จากการใช้จ่ายตามมาตรการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐฯ เท่ากับ 1.04 นั้น ซึ่งยังไม่ได้รวมต้นทุนทางด้านดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายให้กับแหล่งเงินกู้ทั้ง 3 แหล่ง คือ ธนาคารโลก ในอัตราร้อยละ 7.14 ต่อปี J-EXIM และ JBIC ในอัตราร้อยละ 2.7 และ 1.0 ต่อปี ตามลำดับ ดังนั้นหากพิจารณาความคุ้มค่าของการใช้จ่าย (รวมดอกเบี้ย) ของรัฐบาลภายใต้มาตรการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐฯ ต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้แล้ว เห็นว่า การใช้จ่ายของรัฐบาลภายใต้มาตรการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐฯ ไม่มีความคุ้มค่าต่อการดำเนินมาตรการในระยะยาว นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยซึ่งได้นำบัญชีเมตริกส์สังคมนำมาใช้วิเคราะห์หาผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ดังนี้

กวดล ธโนปจัย (2547) ได้ทำการวิเคราะห์หาผลกระทบของการใช้นโยบายหรือมาตรการทางด้านสิ่งแวดล้อม ปีพ.ศ. 2541 คือ กรณีที่ 1 การวิเคราะห์โครงการการเพิ่มการใช้จ่ายของรัฐบาลมูลค่า 100 ล้านบาท ในการลงทุนซื้อสินค้าทุนสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย และ กรณีที่ 2 การวิเคราะห์โครงการจัดหารายได้เพิ่มของรัฐบาลมูลค่า 100 ล้านบาท จากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการบำบัดน้ำเสีย โดยใช้แบบจำลองเมตริกบัญชีสังคมนที่มีการขยายทางด้านสิ่งแวดล้อม หรือที่เรียกว่า แบบจำลองเมตริกบัญชีสังคมนทางด้านสิ่งแวดล้อม (Environmentally Extended Social Accounting Matrix: ESAM) กรณีน้ำเสียในภาคอุตสาหกรรมและชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการใช้นโยบาย หรือมาตรการในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคมส่วนรวม รวมทั้งการวางแผนจัดการทางด้านมาตรการภาษีและมาตรการที่มีใช่อำนาจเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ตลอดไป

ผลการศึกษา พบว่า กรณีที่ 1 การใช้จ่ายของรัฐบาลที่เพิ่มขึ้นมูลค่า 100 ล้านบาท ส่งผลให้ภาคการผลิตมีการผลิตเพิ่มขึ้นเท่ากับ 172.779 ล้านบาท มูลค่าเพิ่มสำหรับแรงงานและทุนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 68.238 ล้านบาท และรายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 58.030 ล้านบาท และจากโครงการค่าใช้จ่ายรัฐบาลนี้มีผลทำให้การเก็บค่าธรรมเนียมในการปล่อยมลภาวะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.002 ล้านบาท และกรณีที่ 2 โครงการจัดหารายได้เพิ่มของรัฐบาลมูลค่า 100 ล้านบาท ส่งผลทำให้การผลิตรวมลดลง 244.381 ล้านบาท มูลค่าเพิ่มของแรงงานและทุนลดลงเท่ากับ 87.906 ล้านบาท รายได้ครัวเรือนมีมูลค่าลดลงเท่ากับ 83.535 ล้านบาท และค่าธรรมเนียมในการปล่อยมลภาวะมีมูลค่าลดลงเท่ากับ 0.004 ล้านบาท

กนกพร พณิชยกุล (2551) ได้ศึกษาผลกระทบจากการลงทุนในน้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพ (เอทานอล) ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจไทย โดยใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ปีพ.ศ. 2543 เป็นฐานข้อมูลในการสร้างตารางเมตริกซ์บัญชีสังคม ปี พ.ศ.2550 และได้ขยายตารางเมตริกซ์บัญชีสังคมในส่วนของตารางบัญชีการผลิตเอทานอล ทั้งนี้ในการกำหนดการเปลี่ยนแปลงระดับการลงทุนในอุตสาหกรรมเอทานอลคำนวณได้จากอัตราการเปลี่ยนแปลงการลงทุนในอุตสาหกรรมเอทานอลในปี พ.ศ. 2550 เทียบกับปี พ.ศ. 2551 ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงอุตสาหกรรม ในระดับการลงทุนที่เปลี่ยนแปลงไปประมาณร้อยละ 150 และสถานการณ์จำลองอีก 2 สถานการณ์ คือ กรณีที่ระดับการลงทุนเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 100 และ ร้อยละ 200

ผลการศึกษา พบว่า จากการเพิ่มการลงทุนในอุตสาหกรรมเอทานอลทำให้ปริมาณการผลิตเอทานอลเพิ่มขึ้น ส่งผลต่ออุตสาหกรรมต้นน้ำที่ผลิตวัตถุดิบให้สาขาการผลิตเอทานอลที่จะต้องมีการผลิตเพิ่มมากขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพืชพลังงาน เช่น อ้อย และมันสำปะหลัง ทำให้การจ้างงานและการใช้ปัจจัยทุนในการผลิตภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น ส่งผลไปถึงครัวเรือนภาคเกษตรที่มีการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเพิ่มมากขึ้น และจากผลความต้องการพืชพลังงานเพื่อเป็นวัตถุดิบของสาขาการผลิตเอทานอล ได้ทำให้ราคาพืชพลังงานเพิ่มขึ้นซึ่งจะส่งผลต่อต้นทุนการผลิตในสาขาการผลิตต่างๆ โดยเฉพาะสาขาการผลิตที่มีการใช้อ้อยและมันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบ ส่วนในสาขาการผลิตอื่นๆที่ไม่ได้ใช้อ้อยและมันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบ ก็จะได้รับผลกระทบต่อต้นทุนในการผลิตผ่านการใช้น้ำมันในการผลิตซึ่งจะได้รับผลกระทบเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ตารางที่ 5 สรุปงานวิจัยเกี่ยวกับบัญชีเมตริกส์สังคม

ผู้ศึกษา	การใช้ประโยชน์จาก SAM
ฉลองภพ สุสังกร์กาญจน์ และปราณี ทินกร (2542)	วิเคราะห์ผลกระทบของการใช้จ่ายของรัฐบาลมูลค่า 100 ล้านบาทต่อระบบเศรษฐกิจ รวมทั้งผลกระทบต่อสภาพความยากจนและการกระจายรายได้
สุรีย์ แซ่เบ๊ (2544)	วิเคราะห์นโยบายการพักชำระหนี้ ลดภาระหนี้ให้กับเกษตรกรรายย่อยและนโยบายการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร มาเป็นตัวแทนในการเพิ่มรายจ่ายของรัฐบาลโดยกำหนดค่าใช้จ่ายประมาณจำนวน 8,000 ล้านบาท
บุญชูบ ส่งตระกูลศักดิ์(2545)	วิเคราะห์มาตรการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจปีงบประมาณ 2542 หรือเงินกู้มีयाชาวา ต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ของประเทศ
ภูวคณ ฐโนปจัย (2547)	วิเคราะห์ผลกระทบของการใช้เงินนโยบายหรือมาตรการทางด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การวิเคราะห์โครงการการเพิ่มการใช้จ่ายของรัฐบาลมูลค่า 100 ล้านบาท ในการลงทุนซื้อสินค้าทุนสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย และการวิเคราะห์โครงการจัดหารายได้เพิ่มของรัฐบาลมูลค่า 100 ล้านบาท จากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการบำบัดน้ำเสีย
กนกพร พณิชยกุล (2551)	ศึกษาผลกระทบจากการลงทุนในน้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพ (เอทานอล) ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจไทย และวิเคราะห์ผลต่ออุตสาหกรรมต้นน้ำซึ่งผลิตวัตถุดิบให้สาขาการผลิตเอทานอล

ในส่วนของการพิจารณางานศึกษาเกี่ยวกับการใช้บัญชีเมตริกส์สังคมเพื่อเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ผลกระทบนั้น พบว่า บัญชีเมตริกส์สังคมมีความยืดหยุ่นในการใช้งาน และสามารถนำมาวิเคราะห์หาผลกระทบได้อย่างกว้างขวางเชื่อมโยงตั้งแต่สาขาการผลิตไปจนถึงภาคสถาบัน จากประโยชน์ดังกล่าวจึงทำให้วิธีดังกล่าวมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นเครื่องมือของการวิจัยในครั้งนี้

แนวคิดทางทฤษฎี

ตามทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ของเคนส์ ระดับรายได้และผลผลิตขึ้นอยู่กับอุปสงค์รวมของผลผลิต (Aggregate Demand for Output) ซึ่งประกอบด้วยรายจ่ายเพื่อการบริโภคและการลงทุนของภาคเอกชน รายจ่ายของรัฐบาล และการส่งออกสุทธิ เมื่อใดก็ตามที่อุปสงค์รวมมีไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดผลผลิตในระดับที่มีการจ้างงานเต็มที่ (Full Employment) แล้ว จะเกิดสภาวะการว่างงาน (Unemployment) ขึ้น และการผลิตสินค้าและบริการจะอยู่ต่ำกว่าศักยภาพที่ควรจะเป็น และเมื่อใดก็ตามที่อุปสงค์รวมมีสูงกว่าผลผลิตตามศักยภาพที่ควรจะเป็น จะเกิดภาวะเงินเฟ้อขึ้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ เคนส์ เชื่อว่า “อุปสงค์ก่อให้เกิดอุปทาน” หมายถึงในระบบเศรษฐกิจใดๆ หากมีอุปสงค์ที่เพียงพอ จะก่อให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจในระดับสูง เศรษฐกิจมีแนวโน้มขยายตัว ซึ่งจะทำให้บรรลุถึงระดับการจ้างงานได้เต็มที่มากยิ่งขึ้น

รัฐบาลซึ่งเป็นหน่วยเศรษฐกิจหนึ่งในระบบเศรษฐกิจและมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นทั้งผู้บริโภค ผู้ลงทุน และเป็นแหล่งจ้างงานขนาดใหญ่ รวมทั้งรัฐบาลมีพฤติกรรมในทางเศรษฐกิจไม่เหมือนหน่วยเศรษฐกิจอื่นๆ เช่น เมื่อพิจารณารัฐบาลในฐานะผู้ผลิต รัฐบาลไม่ได้มีเป้าหมายในการแสวงหากำไรสูงสุด (Profit Maximization) ขณะที่เมื่อพิจารณารัฐบาลในฐานะผู้บริโภค รัฐบาลไม่ได้มีเป้าหมายเพื่อการแสวงหาอรรถประโยชน์สูงสุด (Utility Maximization) ศาสตราจารย์ริชาร์ด เอ. มัสเกรฟ (Richard A. Musgrave) กล่าวถึงบทบาทของรัฐบาลว่าควรทำหน้าที่สำคัญ 3 ประการ คือ (1) จัดสรรการใช้ทรัพยากรของสังคม (Allocation Function) (2) การกระจายรายได้และความมั่งคั่งของสังคม (Distribution Function) และ (3) การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ (Stabilization Function) ซึ่งรวมถึงการสร้างอุปสงค์รวมของประเทศ โดยการเพิ่มรายจ่ายของภาครัฐเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในช่วงที่เศรษฐกิจของประเทศอยู่ในภาวะหดตัว ภาคเอกชนขาดกำลังการซื้อทั้งการอุปโภคบริโภคและการลงทุน เกิดการว่างงานขึ้นโดยทั่วไป

ดังนั้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการอุปโภค การลงทุน หรือการจ้างงานของรัฐบาลเพื่อเป็นเครื่องมือในทางนโยบายย่อมมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวม โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาด้านอุปสงค์รวม (Aggregate Demand) หรือรายจ่ายมวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Expenditure :GDE) ซึ่งประกอบไปด้วยการบริโภคภาคเอกชนและรัฐบาล การลงทุนภาคเอกชนและภาครัฐ การส่งออก

และการนำเข้า และจากแบบจำลองของเคนส์ สามารถวิเคราะห์ผลของการใช้จ่ายภาครัฐบาลผ่านค่าตัวคูณหรือค่าตัวทวี ของการใช้จ่ายภาครัฐบาลได้จากสมการ

$$Y = C + I + G + X - M \quad (1)$$

โดยที่	Y	หมายถึงผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
	C	หมายถึงรายจ่ายเพื่อการอุปโภคและบริโภคของภาคเอกชน
	I	หมายถึงรายจ่ายเพื่อการลงทุนของภาคเอกชน
	G	หมายถึงรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคและการลงทุนของภาครัฐ
	X	หมายถึงรายได้จากการส่งออก
	M	หมายถึงรายจ่ายจากการนำเข้าสินค้า

ให้	กำหนดให้รายจ่ายเพื่อการบริโภค	$C = C_a + bY^d$	(2)
	การลงทุนขึ้นอยู่กับรายได้	$I = I_a + iY$	(3)
	การใช้จ่ายของรัฐบาล	$G = G_a$	(4)
	การเก็บภาษีขึ้นอยู่กับรายได้	$T = T_a + tY$	(5)
	รัฐบาลจ่ายเงินโอน	$R = R$	(6)
	การนำเข้า	$M = M_a + mY$	(7)
	รายได้ที่ใช้จ่ายได้	$Y^d = Y - T_a - tY + R$	(8)

แทนค่า C, Y^d, I, G, T, R, X และ M จากสมการที่ (2) – (8) ใน (1) จะได้

$$\begin{aligned} Y &= C_a + b(Y - T_a - tY + R) + I_a + iY + G_a + X_a - M_a - mY \\ &= C_a + bY - bT_a - btY + bR + I_a + iY + G_a + X_a - M_a - mY \\ (1-b+bt-i+m)Y &= C_a - bT_a + bR + I_a + G_a + X_a - M_a \end{aligned}$$

$$Y = \frac{1}{1-b+bt-i+m} (C_a - bT_a + bR + I_a + G_a + X_a - M_a)$$

ค่า $\frac{1}{1-b+bt-i+m}$ นักเศรษฐศาสตร์ เรียกว่าค่าตัวทวี ซึ่งก็คือ ค่าสัมประสิทธิ์ตัวหนึ่ง ซึ่งมีผลทำให้การเปลี่ยนแปลงรายได้ประชาชาติดูสภาพมีค่ามากกว่าส่วนเปลี่ยนแปลงของความ

ต้องการใช้จ่ายมวลรวม โดยในการศึกษาคั้งนี้ได้สนใจเฉพาะผลกระทบของการใช้จ่ายของรัฐบาลต่อผลผลิตมวลรวมในประเทศ ดังนั้น สามารถหาค่าตัวทวีของการใช้จ่ายรัฐบาลได้จาก

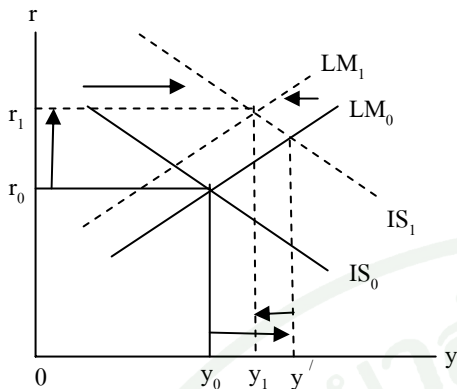
$$\Delta Y = \frac{1}{1-b+bt-i+m} \Delta G$$

โดยที่

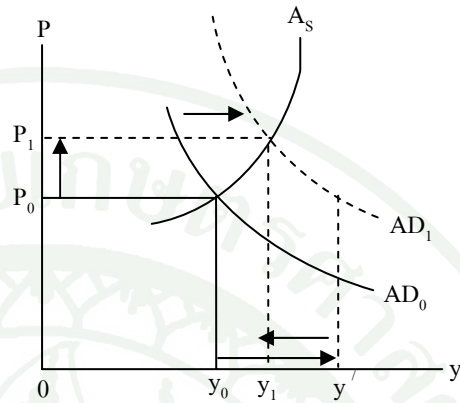
b	$=$	MPC	$=$	สัดส่วนการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อรายได้หลังหักภาษีเปลี่ยนไป 1 หน่วย
t	$=$		$=$	อัตราภาษีรายได้
i	$=$	MPI	$=$	สัดส่วนของการลงทุนที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อรายได้ประชาชาติเปลี่ยนไป 1 หน่วย
m	$=$	MPM	$=$	สัดส่วนการนำเข้าที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อรายได้ประชาชาติเปลี่ยนไป 1 หน่วย

จากค่าตัวทวีข้างต้นสามารถอธิบายกระบวนการทำงานได้ คือ เมื่อรัฐบาลได้ใช้จ่ายเงินออกไป รายจ่ายนั้นจะตกไปเป็นรายได้ของอีกคนหนึ่ง และบุคคลนั้นก็就会ใช้จ่ายออกไปเป็นรายได้ของคนต่อไป ซึ่งโดยปกติผู้มีรายได้ทุกคนในระบบเศรษฐกิจมักจะแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งไว้เป็นเงินออมและนำรายได้อีกส่วนหนึ่งไปใช้จ่ายเพื่อการบริโภค ดังนั้นรายจ่ายเพื่อการบริโภคและรายได้ในรอบต่อไปจะลดลงเรื่อยๆจนกระทั่งเงินส่วนที่ตกไปอยู่ในมือของผู้รับคนสุดท้ายมีค่าใกล้เคียงศูนย์ กระบวนการของตัวทวีจะสิ้นสุดลงเมื่อเงินออมรวมเท่ากับเงินที่จ่ายออกมารอบแรก การใช้จ่ายของผู้บริโภคแต่ละทอดเท่ากับมูลค่าผลผลิตที่ภาคธุรกิจผลิตเพิ่ม ผลรวมของมูลค่าผลผลิตเหล่านี้คือรายได้ประชาชาติที่เพิ่มขึ้น

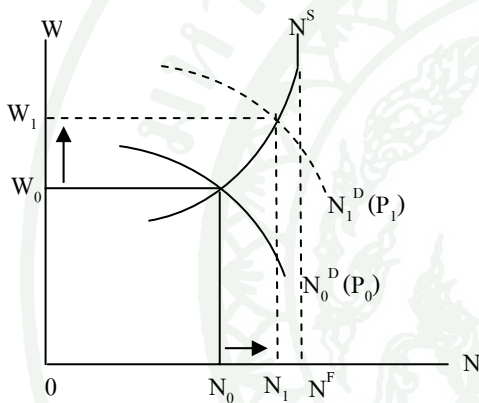
ทั้งนี้ สำหรับการอธิบายผลของการเปลี่ยนแปลงรายจ่ายในการซื้อสินค้าและบริการของภาครัฐ สามารถอธิบายผ่านการเปลี่ยนแปลงของดุลยภาพทางด้านเศรษฐกิจมหภาคโดยใช้เส้น IS-LM ได้ดังภาพที่ 1 ซึ่งจากภาพได้แสดงให้เห็นว่าในตอนเริ่มแรก ดุลยภาพในตลาดผลผลิตและตลาดเงินอยู่ที่ระดับรายได้ประชาชาติ Oy_0 อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพ Or_0 ตามลำดับในภาพ (ก) ดุลยภาพในตลาดแรงงานอยู่ที่ระดับการจ้างงาน ON_0 ซึ่งต่ำกว่าระดับการจ้างงานตามที่ ON^F อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินดุลยภาพเท่ากับ OW_0 ในภาพ (ข) และระดับราคาเท่ากับ OP_0 ในภาพ (ค)

(ก) ตลาดผลผลิตและตลาดเงิน

(ข) ตลาดผลผลิต

(ค) ตลาดแรงงาน

ภาพที่ 1 คุณภาพของตลาดต่างๆเมื่อรัฐบาลเพิ่มรายจ่าย
ที่มา: รัตนา สายคณิต (2539: 157)

ต่อมาให้รัฐบาลเพิ่มรายจ่ายในการซื้อสินค้าและบริการสูงขึ้นจากเดิมเท่ากับ Δg เส้น IS จะเลื่อนจากเส้น IS_0 ไปเป็นเส้น IS_1 เป็นระยะห่างเท่ากับ Δg คุณดัวทวิ ในภาพ (ก) ทำให้อัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นและระดับรายได้ประชาชาติสูงขึ้นเป็น Oy' ซึ่งก็หมายความว่า ณ ระดับราคา OP_0 นั้นเส้นอุปสงค์รวมเลื่อนเป็นเส้น AD_1 อุปสงค์รวมสูงขึ้นเป็น Oy' ในขณะที่อุปทานรวมยังคงเท่ากับ Oy_0 ทำให้เกิดอุปสงค์ส่วนเกินเท่ากับ y_0y' จึงผลักดันให้ระดับราคาสูงขึ้นในภาพ (ค) แต่เมื่อระดับราคาสูงขึ้น โดยที่อุปทานของเงินเท่าเดิม ทำให้อุปทานของเงินที่แท้จริงลดลง จึงมีผลทำให้เส้น LM ในภาพ (ก) เลื่อนจากเส้น LM_0 ไปทางซ้ายมือของเส้นเดิม ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นไปอีก การเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยจึงทำให้การลงทุนของภาคเอกชนลดลง และระดับรายได้ประชาชาติหรืออุปสงค์รวมลดลงจาก Oy'

เมื่อพิจารณาตลาดแรงงาน การเพิ่มขึ้นของระดับราคาทำให้เส้นอุปสงค์ต่อแรงงานเลื่อนสูงขึ้นไปทางขวามือ โดยที่เส้นอุปทานของแรงงานยังคงเดิม จึงมีผลทำให้ระดับการจ้างงานและอัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินสูงขึ้น ในภาพ (ข) การขยายตัวของระดับการจ้างงานจึงมีผลต่อไปทำให้ระดับรายได้ประชาชาติที่แท้จริงหรืออุปทานรวมเพิ่มขึ้นจาก Oy_0 จึงทำให้อุปสงค์ส่วนเกินลดลง

กระบวนการปรับตัวเข้าสู่ระดับดุลยภาพใหม่จะดำเนินไปเรื่อยๆ ในที่สุดเส้น LM_0 เลื่อนไปอยู่เส้น LM_1 อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพสูงขึ้นจาก Or_0 เป็น Or_1 อุปสงค์รวมเท่ากับ Oy_1 ทำให้ระดับราคาสูงขึ้นเป็น OP_1 อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงินสูงขึ้นเป็น OW_1 และระดับการจ้างงานดุลยภาพสูงขึ้นเป็น ON_1 ทำให้อุปทานรวมเพิ่มขึ้นเป็น Oy_1 นั่นคือ อุปสงค์รวมปรับตัวเท่ากับอุปทานรวมที่ระดับรายได้ประชาชาติ Oy_1 ซึ่งสูงกว่าเดิมและทำให้ตลาดต่างๆ อยู่ในภาวะสมดุลอีกครั้งหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม ให้สังเกตว่า ในกรณีที่นำมาอธิบายเป็นตัวอย่างนี้ แม้รัฐบาลจะเพิ่มรายจ่ายสูงขึ้นก็ตาม แต่ยังไม่สูงมากเพียงพอที่จะทำให้ระดับการจ้างงานสูงขึ้นจนถึงระดับการจ้างงานเต็มที่ ON^F ได้ ระบบเศรษฐกิจยังคงมีการว่างงานอยู่ การที่จะทำให้การว่างงานนี้หมดไปรัฐจะต้องเพิ่มรายจ่ายให้สูงขึ้นมากเพียงพอที่จะทำให้เส้นอุปสงค์รวม AD_1 ตัดกับเส้นอุปทานรวมในช่วงที่เส้นอุปทานรวมเป็นเส้นตั้งฉาก ในภาพ (ค) ซึ่งจะทำให้ระดับราคาสูงขึ้นมากเพียงพอที่จะทำให้เส้นอุปสงค์ต่อแรงงานเส้นใหม่ตัดกับเส้นอุปทานของแรงงานในช่วงที่เส้นอุปทานของแรงงานตั้งฉากกับแกนนอน ณ ระดับการจ้างงานเต็มที่

จากการวิเคราะห์ข้างต้น จึงทำให้สรุปได้ว่า ตามแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์สำนักเคนส์ นั้น ในกรณีที่ระบบเศรษฐกิจยังมีการว่างงานอยู่ การเพิ่มรายจ่ายของรัฐจะมีผลทำให้ระดับรายได้ประชาชาติที่แท้จริง และระดับการจ้างงานดุลยภาพสูงขึ้น (การว่างงานลดลง) ตลอดจนระดับราคา ระดับรายได้ประชาชาติที่เป็นตัวเงิน อัตราค่าจ้างที่เป็นตัวเงิน และอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพต่างก็สูงขึ้นด้วย

จากทฤษฎีข้างต้นซึ่งได้อธิบายถึงผลกระทบของการใช้นโยบายการคลังที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้ประชาชาติดุลยภาพ ผ่านค่าตัวทวีของการใช้จ่ายรัฐบาลที่ได้จากแบบจำลองเศรษฐกิจมหภาค นั้น สามารถนำมาอ้างอิงเป็นแนวทางให้กับงานวิจัยนี้ได้ เนื่องจากงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อต้องการวิเคราะห์ถึงผลกระทบของการใช้นโยบายการคลังเช่นกัน แต่จะทำการวิเคราะห์ผ่านการใช้จ่ายตัวทวีแบบ Fixed Price Multiplier ซึ่งได้จากการสร้าง SAM ซึ่งความ

แตกต่างของผลการวิเคราะห์ 2 วิธีดังกล่าว คือ 1) ในการวิเคราะห์ผ่านค่าตัวทวิของ SAM นั้น จะสามารถเห็นผลกระทบที่มีต่อภาคการผลิต คร่าวเรือน ธุรกิจ โดยละเอียด ในขณะที่ 2) การวิเคราะห์ผ่านค่าตัวทวิที่ได้จากแบบจำลองเศรษฐกิจมหภาค นั้นจะเห็นผลกระทบที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้ประชาชาติดูสภาพ

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

วิธีการเก็บข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่เก็บรวบรวมจากสิ่งพิมพ์ เอกสารบทความ ข้อมูลทางสถิติ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ได้แก่

1) ข้อมูลรายได้ประชาชาติ จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รายได้ประชาชาติเป็นบัญชีที่แสดงถึงรายรับและรายจ่ายของประเทศซึ่งรายรับจะต้องเท่ากับรายจ่ายเสมอ นั่นคือ ผลผลิตหรืออุปทานของประเทศต้องเท่ากับอุปสงค์ที่เกิดจากการบริโภคภายในประเทศ การลงทุน ค่าใช้จ่ายของรัฐบาล รายได้สุทธิจากการส่งออกและนำเข้า ดังนั้น บัญชีรายได้ประชาชาติเป็นเครื่องมือวัดการหมุนเวียนของผลิตภัณฑ์และรายได้ของระบบเศรษฐกิจ โดยผลรวมของค่าใช้จ่ายของประเทศที่มีต่อสินค้าและบริการต่างๆหรือรายได้ประชาชาติเท่ากับผลผลิตของประเทศ ข้อมูลส่วนนี้จะแสดงแหล่งที่มาของรายรับและรายจ่ายของสถาบัน

2) ข้อมูลตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตารางดังกล่าวเป็นตารางที่แสดงถึงโครงสร้างของสาขาการผลิตของประเทศที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน คือ เมื่อสาขาการผลิต j ซื้อปัจจัยการผลิตชั้นกลางจากสาขาการผลิต i มาทำการผลิต สิ่งที่ได้ก็คือผลผลิตและเมื่อนำผลผลิตที่ได้ออกจำหน่ายก็พบว่า มูลค่าของผลผลิตที่ขายได้จะเท่ากับมูลค่าของปัจจัยการผลิตชั้นกลาง นอกจากนี้ตารางดังกล่าวจะแสดงให้เห็นถึงการกระจายผลผลิตที่ได้ไปยังสาขาการผลิตต่างๆ

3) ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ข้อมูลที่ได้จากส่วนนี้จะเป็นข้อมูลที่แสดงรายรับและรายจ่ายของครัวเรือนภายในประเทศทั้งหมด

4) ข้อมูลดุลการชำระเงิน จากธนาคารแห่งประเทศไทย ข้อมูลส่วนนี้จะปรากฏในตารางบัญชีเมตริกส์สังคมในส่วนภาคต่างประเทศ

5) ข้อมูลการยึดอายัดทรัพย์สิน และข้อมูลรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันการและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 จากสำนักงานป้องกันการและปราบปรามการฟอกเงิน

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

เป็นการรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับมูลค่าของทรัพย์สินที่ถูกยึดและอายัดไว้ตามพระราชบัญญัติป้องกันการและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และวิเคราะห์โครงสร้างของมูลค่าทรัพย์สินดังกล่าว ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างที่เกิดขึ้นในช่วงปีพ.ศ. 2543-2551 เพื่อชี้ให้เห็นมูลฐานความผิดด้านการฟอกเงินที่เป็นปัญหาหลักของสังคมไทยในช่วงเวลาที่ผ่านมา

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ

เป็นการนำข้อเท็จจริงที่รวบรวมมาวิเคราะห์เพื่ออธิบายผลของรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามความผิดฐานฟอกเงินที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และวิเคราะห์แนวทางการใช้จ่ายจากรายได้ดังกล่าวให้แก่ภาครัฐว่าควรนำไปใช้จ่ายในภาคการผลิตใดเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในการวิเคราะห์นี้จะใช้วิธีการวิเคราะห์ผ่านค่าตัวทวีแบบ Fixed Price Multiplier ที่ได้จากการสร้างบัญชีเมตริกซ์สังคม (Social Accounting Matrix: SAM) ปี 2551 และกำหนดให้บัญชีรายจ่ายของรัฐบาลเป็นตัวแปรเชิงนโยบายที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลกระทบ

2.1 ความหมายของบัญชีเมตริกซ์สังคม

บัญชีเมตริกซ์สังคม⁸ หรือเรียกว่า “Social Accounting Matrix: SAM” เป็นตารางแสดงการหมุนเวียนของการผลิต รายได้ และรายจ่ายในระบบเศรษฐกิจส่วนรวม รวมทั้งโครงสร้างทางสังคมของประเทศที่เกี่ยวข้องกับความมั่งคั่งอยู่ดีของสถาบันในสังคมด้วย เช่น ครัวเรือน การผลิต และปัจจัยการผลิต เป็นต้น ซึ่งมีความสมบูรณ์มากกว่าข้อมูลที่แสดงอยู่ในบัญชีรายได้ประชาชาติ (National Income Account) หรือตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input-Output Table) โดย

⁸ กัลยารัตน์ เจริญภักดีสมบัติ (2544: 14)

ตาราง SAM จะมีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีจำนวนแถวแนวนอนเท่ากับจำนวนคอลัมน์ ตัวเลขที่แสดงอยู่ในแนวตั้งของบัญชีแต่ละบัญชีจะแสดงถึงรายจ่ายของบัญชานั้น ส่วนตัวเลขที่แสดงอยู่ตามแนวนอนของบัญชีแต่ละบัญชีจะแสดงถึงรายรับ สิ่งที่สำคัญคือรายรับของแต่ละบัญชีจะต้องเท่ากับรายจ่ายของบัญชานั้นๆ คือการไหลเวียนของเงินในระบบได้ถูกบันทึกไว้ครบถ้วน รายรับของแต่ละบัญชีก็ต้องนำไปใช้เพื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง วัตถุประสงค์ของการสร้าง SAM คือ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์เศรษฐกิจและทำนายผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงหรือการแทรกแซงนโยบายต่างๆของรัฐบาล

บัญชีเมตริกส์สังคมสามารถจำแนกส่วนต่างๆของระบบเศรษฐกิจ ได้ตามแต่ลักษณะการใช้ แต่พอจะสามารถสรุปเป็นโครงสร้างต่างๆไปตามเกณฑ์โครงสร้างระบบเศรษฐกิจตามแบบมหภาค ออกเป็นสถาบันหลักๆได้ 4 กลุ่ม ได้แก่

1) สถาบันครัวเรือนและสถาบันเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร (Household and Private non-profit Institutions) สถาบันนี้ประกอบด้วยบุคคลและองค์กรต่างๆดังต่อไปนี้

1.1 บุคคลซึ่งโดยปกติอาศัยอยู่ในประเทศ

1.2 องค์กรที่มีได้แสวงหากำไร ซึ่งทำการผลิตเพื่อสาธารณะประโยชน์มิได้ทำการผลิตเพื่อประโยชน์ขององค์การผลิตอื่นๆ องค์กรเหล่านี้ส่วนมากดำเนินการโดยเงินลงทุนที่ได้รับจากค่าธรรมเนียมหรือเงินอุดหนุนจากรัฐบาล บุคคล หรือองค์กรอื่นๆ

1.3 องค์กรผลิตเอกชนที่มีได้เป็นนิติบุคคล (Unincorporated Private Enterprises) ได้แก่ ฟาร์มต่างๆ ร้านค้าย่อยและการประกอบอาชีพอิสระต่างๆ

2) สถาบันนิติบุคคล (Corporation) ประกอบด้วยบุคคล และองค์กรประกอบธุรกิจต่างๆ ประกอบด้วย บริษัทเอกชนและสหกรณ์รูปต่างๆ องค์กรที่มีได้แสวงหากำไร แต่ทำการผลิตเพื่อประโยชน์ขององค์การผลิตอื่นๆ และรัฐวิสาหกิจ

3) สถาบันรัฐบาล (General Government) หมายถึงหน่วยงานราชการต่างๆที่ให้บริการแก่ประชาชน แต่ไม่นับรวมองค์กรรัฐวิสาหกิจ

4) สถาบันต่างประเทศ (The Rest of the World) เป็นส่วนของนิติบุคคล คริวเรือ และ รัฐบาลต่างประเทศ

ทั้งนี้หลักการพื้นฐานที่สำคัญของบัญชีเมตริกส์สังคม⁹ ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

1) มีจำนวนแถวและสดมภ์ที่เท่ากันเสมอ ในตารางบัญชีเมตริกส์สังคมใดก็ตาม ต้องเป็น เมตริกส์ที่มีจำนวนแถว (Row) และสดมภ์ (Column) เท่ากันเสมอ หรือเรียกว่า Square Matrix และ ลำดับที่ใดๆของด้านแถวจะต้องเหมือนกับลำดับที่ด้านสดมภ์เสมอ ทั้งนี้เพราะแถวหนึ่งแถวสดมภ์ หนึ่งสดมภ์แสดงถึงบัญชีของรายการใดรายการหนึ่งในบัญชีประชาชาติและบัญชีเศรษฐกิจต่างๆใน ระบบเศรษฐกิจ เช่น สมมติในแถวลำดับที่ 5 แสดงถึงบัญชีของคริวเรือ โดยแสดงถึงรายได้ของ คริวเรือ ดังนั้นในสดมภ์ที่ 5 ก็จะต้องเป็นบัญชีของคริวเรือเช่นกันที่แสดงถึงรายจ่ายของ คริวเรือ นั่นก็คือแถวหนึ่งแถวและสดมภ์หนึ่งสดมภ์ในลำดับเดียวกันจะแสดงถึงบัญชีของรายการ ใดรายการหนึ่ง โดยด้านแถวแสดงถึงการได้มาส่วนด้านสดมภ์แสดงถึงการจำหน่ายออกไปของ บัญชีดังกล่าว

2) สมดุลของตาราง ผลรวมทุกๆช่อง (Element) ในด้านแถวจะต้องเท่ากับด้านสดมภ์เสมอ เช่น ผลรวมของทุก element ในแถวที่ 5 ต้องมีค่าเท่ากับผลรวมทุก element ของสดมภ์ที่ 5 ด้วย เช่นกัน ความหมายก็คือเนื่องจากแถวแต่ละแถวและสดมภ์แต่ละสดมภ์แสดงถึงรายรับและรายจ่าย ของหน่วยเศรษฐกิจตามลำดับ ดังนั้นเมื่อบัญชีได้สมดุลรายรับจึงต้องเท่ากับรายจ่ายเสมอ จาก หลักการนี้เมื่อรวมความสมดุลของทุกๆบัญชีเข้าด้วยกัน เป็นความสมดุลหรืออาจตีความได้ว่าก็คือ ดุลยภาพของเศรษฐกิจโดยรวมนั่นเอง

3) รายละเอียดของตาราง ในการจัดทำตารางบัญชีเมตริกส์สังคมนั้น ผู้สร้างสามารถสร้าง รายละเอียดของเมตริกส์ให้มีจำนวนขนาดของตารางมากหรือน้อยได้ตามต้องการ เช่น บัญชีของ ภาคเศรษฐกิจคริวเรืออาจแยกย่อยลงไปเป็นคริวเรือรายพื้นที่ในภาคเหนือ ภาคใต้ เป็นต้น ทั้งนี้ การแยกออกเป็นรายการต่างๆถือเป็นหัวใจสำคัญของการออกแบบสร้างบัญชีเมตริกส์สังคม แต่ใน การแยกย่อยจะต้องขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการที่จะแสดงภาพของเศรษฐกิจมหภาค ซึ่งสามารถ เชื่อมโยงไปสู่การวิเคราะห์รายละเอียดต่างๆได้

⁹ กักดี ทองส้ม (2548: 39-41)

4) ความเชื่อมโยงในตาราง เมื่อพิจารณาค่าในแต่ละช่องที่เรียกว่า element แล้วจะเห็นว่าเมื่อทางด้านสมรรถกจ่ายรายการที่เป็นค่า element ดังกล่าวออกมาแล้ว ก็จะมีด้านแถวมารับการจ่ายดังกล่าว นั่น ซึ่งอาจจะมีมากกว่า 1 แถวก็ได้ ด้านสมรรถกที่จ่ายออกมาเรียกว่า injection ส่วนด้านแถวเรียกว่า leakage เพราะฉะนั้น ในทุก element จะมีผู้หนึ่งจ่ายและอีกผู้หนึ่งรับเสมอ เกิดการเชื่อมโยงกันจากแถวหนึ่งสู่อีกสมรรถกหนึ่ง และทำนองเดียวกันจากสมรรถกดังกล่าวไปสู่อีกแถวอื่นๆ อีกเรื่อยไป การเชื่อมโยงดังกล่าวนี้จะมีในทุกแถวทุกสมรรถก เกิดเป็นการเชื่อมโยงกันทั้งตาราง

ตารางที่ 6 ตัวอย่างบัญชีเมตริกส์สังคมอย่างง่าย

		รายรับ					
		1	2	3	4		
รายจ่าย	1	ภาคการผลิต	A11	A12	A13	A14	R1
	2	ครัวเรือน	A21		A23	A24	R2
	3	รัฐบาล	A31	A32		A34	R3
	4	ต่างประเทศ	A41	A42	A43		R4
		รายจ่ายรวม	C1	C2	C3	C4	

ทั้งนี้ได้ยกตัวอย่างรูปแบบบัญชีเมตริกส์สังคมอย่างง่ายตามตารางที่ 6 เพื่ออธิบายการเชื่อมโยงในระบบเศรษฐกิจของตาราง SAM เพื่อให้เข้าใจลักษณะของตารางได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้

เมื่อพิจารณาข้อมูลตามแนวตั้งและแนวนอนที่ 1 ซึ่งแสดงถึงรายรับและรายจ่ายของภาคการผลิต โดยในการผลิตสินค้าได้จ่ายเงินซื้อสินค้าในประเทศเพื่อปัจจัยการผลิตเท่ากับ A11 และอาจจำเป็นต้องใช้ปัจจัยการผลิตจากภายนอกประเทศเพื่อผลิตสินค้าเท่ากับ A41 นอกจากนี้ยังต้องใช้ปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐาน นั่นก็คือแรงงาน โดยจ่ายค่าแรงให้กับภาคครัวเรือนเท่ากับ A21 ทั้งนี้เมื่อผลิตสินค้าแล้วเสร็จก่อนที่จะนำสินค้าออกขายจะต้องจ่ายภาษีทางอ้อมให้กับรัฐบาลเท่ากับ A31 รวมรายจ่ายทั้งหมดของภาคการผลิตเท่ากับ C1 ส่วนการพิจารณาตามแนวนอน พบว่า เมื่อภาคการ

ผลิตได้ผลผลิตสินค้าออกมาเป็นสินค้าสำเร็จรูป ส่วนหนึ่งได้กระจายสินค้าไปให้ภาคการผลิตด้วยกันเองเพื่อใช้เป็นปัจจัยการผลิตได้รายได้เท่ากับ A11 และให้กับภาคครัวเรือนและรัฐบาลเพื่อบริโภคเป็นสินค้าขั้นสุดท้าย เท่ากับ A12, A13 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังได้ส่งออกไปขายยังต่างประเทศ เท่ากับ A14 รวมรายรับของภาคการผลิตเท่ากับ R1

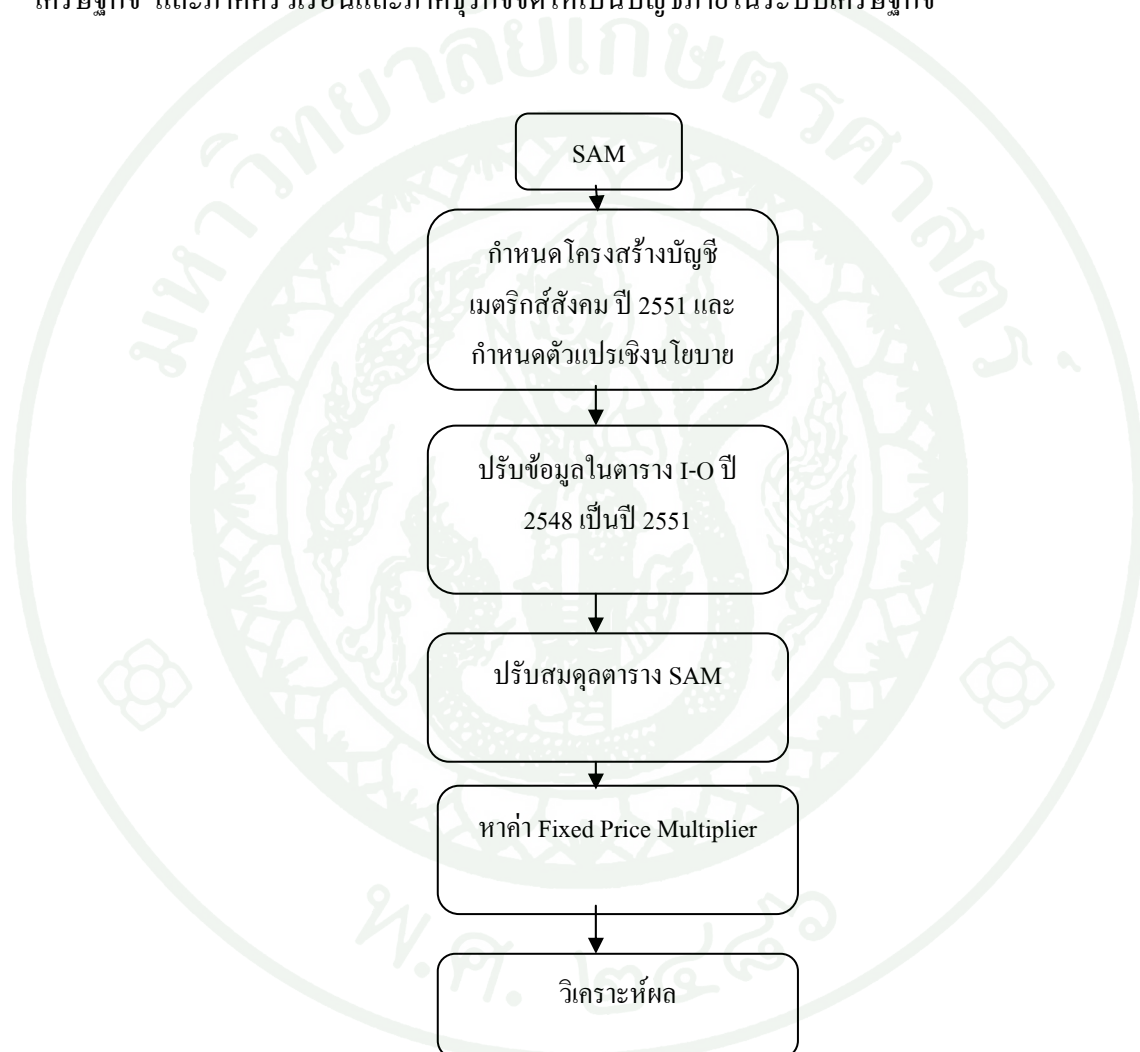
ส่วนแนวตั้งและแนวนอนที่ 2 ซึ่งได้แสดงถึงรายได้และรายจ่ายของครัวเรือน เมื่อพิจารณาด้านรายจ่าย ครัวเรือนได้จ่ายเงินเพื่อบริโภคสินค้าในประเทศเท่ากับ A12 จ่ายภาษีเงินได้ให้กับภาครัฐเท่ากับ A32 และบริโภคสินค้าต่างประเทศ เช่น ซื้อสินค้าและบริการ ค่าการศึกษาบุตรเท่ากับ A42 รวมรายจ่ายของครัวเรือนเท่ากับ C2 สำหรับด้านรายได้ครัวเรือนได้รับรายได้จากค่าแรงเท่ากับ A21 ได้รับเงินโอนและเงินช่วยเหลือจากภาครัฐเท่ากับ A23 และรายรับจากต่างประเทศ เช่น รายรับจากแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศ เท่ากับ A24 รายรับรวมของครัวเรือนเท่ากับ R2

แนวตั้งและแนวนอนที่ 3 ได้แสดงถึงรายได้และรายจ่ายของภาครัฐบาล ซึ่งรัฐบาลได้จ่ายเงินเพื่อบริโภคสินค้าในประเทศเท่ากับ A13 จ่ายเป็นเงิน โอนเงินช่วยเหลือแก่ครัวเรือน เช่น เงินสนับสนุนโครงการประกันสังคม เป็นเงิน A23 และบริโภคสินค้าจากต่างประเทศเท่ากับ A43 รวมรายจ่ายรัฐบาลเท่ากับ C3 ส่วนรายได้ซึ่งพิจารณาตามแนวนอน พบว่า รัฐบาลมีรายรับจากภาษีทางอ้อม เช่น ภาษีขาย เท่ากับ A31 รายรับจากครัวเรือนสำหรับภาษีเงินได้เท่ากับ A32 และรายรับจากเงิน โอนเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศเท่ากับ A34 รวมรายรับเท่ากับ R3

ข้อมูลตามแนวนอนและแนวตั้งที่ 4 ซึ่งแสดงถึงภาคต่างประเทศในส่วนนี้ให้พิจารณาว่าผู้สร้างตารางเป็นภาคสถาบันที่อยู่นอกประเทศ พบว่า รายจ่ายของภาคต่างประเทศ คือ การนำเข้าสินค้าจากภายนอกประเทศอาจจะนำไปใช้เพื่อเป็นปัจจัยการผลิตหรือเพื่อบริโภคเป็นสินค้าขั้นสุดท้าย เท่ากับ A14 นอกจากนั้นได้ส่งเป็นเงิน โอนเงินช่วยเหลือให้แก่ภาคครัวเรือน เช่น ชำระดอกเบี้ยหรือส่งคืนเงินกำไรที่ต่างชาติเข้ามาลงทุนเท่ากับ A24 และจ่ายเป็นค่าภานำเข้าหรือเงินช่วยเหลือรัฐบาลต่างประเทศเท่ากับ A34 รวมรายจ่ายเท่ากับ C4 เมื่อพิจารณาทางด้านรายรับ ภาคต่างประเทศได้รับรายรับสำหรับสินค้าที่ส่งไปขายยังต่างประเทศเท่ากับ A41 ได้รับรายได้จากครัวเรือน เท่ากับ A42 และได้รับเงิน โอนจากภาครัฐเท่ากับ A43 เท่ากับ R4

บัญชีเมตริกส์ตั้งคมอยู่ในรูปของตารางจัตุรัส (Square Matrix) โดยทั้งจำนวนและลำดับของแนวตั้งและแนวนอนจะต้องเหมือนกัน ซึ่งแนวนอนจะแสดงรายจ่ายของบัญชีนั้นไปยังสาขา

เศรษฐกิจอื่นๆ ในขณะที่แนวตั้งจะแสดงถึงการนำผลผลิตหรือบริการในบัญชีนั้นไปใช้ในสาขาอื่นในระบบเศรษฐกิจหรือแสดงรายรับที่ได้จากสาขาอื่นๆ ซึ่งรายรับในสาขานั้นจะกลายมาเป็นรายจ่ายของสาขานั้นด้วย ดังนั้นในการสร้างบัญชีเมตริกส์สังคมที่ถูกต้อง ผลรวมในแนวตั้งควรต้องเท่ากับผลรวมในแนวนอนในสาขานั้นๆ คือ $R1=C1$, $R2=C2$, $R3=C3$, $R4=C4$ โดยสามารถแบ่งบัญชีเมตริกส์สังคมในส่วนของภาครัฐบาลและภาคต่างประเทศเป็นบัญชีภายนอก ที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ และภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจจัดให้เป็นบัญชีภายในระบบเศรษฐกิจ

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการสร้างบัญชีเมตริกส์สังคม

2.2 โครงสร้างบัญชีเมตริกส์สังคมปี 2551

บัญชีเมตริกส์สังคมที่สร้างขึ้นเป็นบัญชีเมตริกส์สังคมปี 2551 ซึ่งจะจำแนกส่วนต่างๆ ของระบบเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดรายการเคลื่อนไหวต่างๆ ในระบบเศรษฐกิจ เป็น 10 บัญชีหลัก 23 บัญชีย่อย ดังนี้

1) ภาคการผลิต (Production Activities) แบ่งออกเป็น 14 บัญชีย่อย โดยพิจารณาตามบัญชีรายได้ประชาชาติ ดังนี้

1.1 การเกษตร (P1)

1.2 การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน (P2)

1.3 การผลิตอุตสาหกรรม (P3)

1.4 การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา (P4)

1.5 การก่อสร้าง (P5)

1.6 การขายส่ง การขายปลีก (P6)

1.7 โรงแรมและภัตตาคาร (P7)

1.8 การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม (P8)

1.9 ตัวกลางทางการเงิน (P9)

1.10 บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ (P10)

1.11 การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ (P11)

1.12 การศึกษา (P12)

1.13 การบริการอื่นๆ (P13)

1.14 อื่นๆ (P14)

2) แรงงาน (Compensation of Employee: La)

3) ทุน ได้แก่ ส่วนเกินจากการดำเนินงานและค่าเสื่อมราคา (Capital: Cap)

4)ครัวเรือน (House Hold: HH)

5) ธุรกิจ (Corporate: Cor)

6) การลงทุนเอกชน (Private Investment: IP)

7) รายจ่ายของรัฐบาล (Government Expenditure: GE)

8) ภาษี (Tax: T)

9) รัฐบาล เช่น เงินโอน เงินออมภาครัฐ (Government: Gov)

10) ต่างประเทศ (Foreign: F)

โครงสร้างดังกล่าวสามารถเขียนความสัมพันธ์ของแต่ละบัญชี ได้ดังตารางที่ 7 (โครงสร้างบัญชีเมตริกส์สังคมหลัก) และตารางที่ 8 (โครงสร้างบัญชีเมตริกส์สังคมย่อย) ดังนี้

ตารางที่ 7 โครงสร้างบัญชีเมตริกส์สังคมหลัก

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	ภาคการผลิต (P1-P14)	แรงงาน (La)	ทุน (Cap)	ครัวเรือน (HH)	ธุรกิจ (Cor)	การลงทุน เอกชน (IP)	รายจ่ายรัฐบาล (GE)	ภาษี (T)	รัฐบาล (Gov)	ต่างประเทศ (F)	รวม
ภาคการผลิต (P1-P14)	สินค้าที่ผลิตและใช้เป็นปัจจัยการผลิต			การบริโภคสินค้าของครัวเรือน		สินค้าเพื่อการลงทุน	การบริโภคสินค้าของรัฐบาล			สินค้าส่งออกไปต่างประเทศ	รายรับจากการผลิตสินค้าทั้งหมด
แรงงาน (La)	ค่าจ้างและเงินเดือน										รายได้ของแรงงาน
ทุน (Cap)	ส่วนเกินจากการดำเนินการและค่าเสื่อมราคา										ส่วนเกินจากการดำเนินการและค่าเสื่อมราคา
ครัวเรือน (HH)		ค่าจ้างและเงินเดือน	จ่ายส่วนเกินจากการดำเนินการให้ครัวเรือน		โอนกำไรให้ครัวเรือน				รัฐโอนเงินให้ครัวเรือน	ต่างประเทศโอนเงินให้ครัวเรือน	รายได้ของครัวเรือน
ธุรกิจ (Cor)			จ่ายส่วนเกินจากการดำเนินการให้ธุรกิจ	ดอกเบี้ยหนี้บริษัท					เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	ผลตอบแทนปัจจัยการผลิตจากต่างประเทศ	รายได้ของธุรกิจ
การลงทุน เอกชน (IP)			ค่าเสื่อมราคา	การออมของครัวเรือน	เงินออมของธุรกิจ				เงินออมจากรัฐบาล	ดุลการชำระเงิน	รายรับของทุน
รายจ่ายรัฐบาล (GE)									รายจ่ายของรัฐบาล		รายจ่ายของรัฐบาล
ภาษี (T)	ภาษีทางอ้อม			ภาษีเงินได้ของครัวเรือน	ภาษีเงินได้นิติบุคคล						ภาษีทั้งหมด
รัฐบาล (Gov)				ครัวเรือนโอนเงินให้รัฐบาล	ธุรกิจให้รัฐบาล			ภาษีทั้งหมด		ต่างประเทศโอนเงินให้รัฐบาล	รายได้ของรัฐบาล
ต่างประเทศ (F)	นำสินค้าเข้าเพื่อการผลิต			โอนเงินไปต่างประเทศ	ธุรกิจโอนไปต่างประเทศ				รัฐโอนเงินไปต่างประเทศ		รายได้ของต่างประเทศ
รวม	รายจ่ายเพื่อการผลิตสินค้าทั้งหมด	ค่าจ้างและเงินเดือน	ส่วนเกินจากการดำเนินการและค่าเสื่อมราคา	ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของครัวเรือน	ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของธุรกิจ	รายจ่ายเพื่อการลงทุน	รายจ่ายของรัฐบาล	ภาษีทั้งหมด	ค่าใช้จ่ายของรัฐบาล	ค่าใช้จ่ายของต่างประเทศ	

ตารางที่ 8 โครงสร้างบัญชีเมตริกส์สังคมน้อย

	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8	P9	P10
P1	P1-1	P1-2	P1-3	P1-4	P1-5	P1-6	P1-7	P1-8	P1-9	P1-10
P2	P2-1	P2-2	P2-3	P2-4	P2-5	P2-6	P2-7	P2-8	P2-9	P2-10
P3	P3-1	P3-2	P3-3	P3-4	P3-5	P3-6	P3-7	P3-8	P3-9	P3-10
P4	P4-1	P4-2	P4-3	P4-4	P4-5	P4-6	P4-7	P4-8	P4-9	P4-10
P5	P5-1	P5-2	P5-3	P5-4	P5-5	P5-6	P5-7	P5-8	P5-9	P5-10
P6	P6-1	P6-2	P6-3	P6-4	P6-5	P6-6	P6-7	P6-8	P6-9	P6-10
P7	P7-1	P7-2	P7-3	P7-4	P7-5	P7-6	P7-7	P7-8	P7-9	P7-10
P8	P8-1	P8-2	P8-3	P8-4	P8-5	P8-6	P8-7	P8-8	P8-9	P8-10
P9	P9-1	P9-2	P9-3	P9-4	P9-5	P9-6	P9-7	P9-8	P9-9	P9-10
P10	P10-1	P10-2	P10-3	P10-4	P10-5	P10-6	P10-7	P10-8	P10-9	P10-10
P11	P11-1	P11-2	P11-3	P11-4	P11-5	P11-6	P11-7	P11-8	P11-9	P11-10
P12	P12-1	P12-2	P12-3	P12-4	P12-5	P12-6	P12-7	P12-8	P12-9	P12-10
P13	P13-1	P13-2	P13-3	P13-4	P13-5	P13-6	P13-7	P13-8	P13-9	P13-10
P14	P14-1	P14-2	P14-3	P14-4	P14-5	P14-6	P14-7	P14-8	P14-9	P14-10
La	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	W8	W9	W10
Cap	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10
HH										
Cor										
IP										
GE										
T	IndT1	IndT2	IndT3	IndT4	IndT5	IndT6	IndT7	IndT8	IndT9	IndT10
Gov										
F	M1	M2	M3	M4	M5	M6	M7	M8	M9	M10
รวม	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10

ตารางที่ 8 (ต่อ)

	P11	P12	P13	P14	La	Cap	HH	Cor	IP	GE
P1	P1-11	P1-12	P1-13	P1-14			CP1		IP1	CG1
P2	P2-11	P2-12	P2-13	P2-14			CP2		IP2	CG2
P3	P3-11	P3-12	P3-13	P3-14			CP3		IP3	CG3
P4	P4-11	P4-12	P4-13	P4-14			CP4		IP4	CG4
P5	P5-11	P5-12	P5-13	P5-14			CP5		IP5	CG5
P6	P6-11	P6-12	P6-13	P6-14			CP6		IP6	CG6
P7	P7-11	P7-12	P7-13	P7-14			CP7		IP7	CG7
P8	P8-11	P8-12	P8-13	P8-14			CP8		IP8	CG8
P9	P9-11	P9-12	P9-13	P9-14			CP9		IP9	CG9
P10	P10-11	P10-12	P10-13	P10-14			CP10		IP10	CG10
P11	P11-11	P11-12	P11-13	P11-14			CP11		IP11	CG11
P12	P12-11	P12-12	P12-13	P12-14			CP12		IP12	CG12
P13	P13-11	P13-12	P13-13	P13-14			CP13		IP13	CG13
P14	P14-11	P14-12	P14-13	P14-14			CP14		IP14	CG14
La	W11	W12	W13	W14						
Cap	C11	C12	C13	C14						
HH					WH	PH		BH		
Cor						PB	CD			
IP						Dep	SavH	SavC		
GE										
T	IndT11	IndT12	IndT13	IndT14			IncT	CorT		
Gov							TranH -Gov	TranC -Gov		
F	M11	M12	M13	M14			TranH -F	TranC -F		
รวม	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	Y16	Y17	Y18	Y19	Y20

ตารางที่ 8 (ต่อ)

	T	Gov	F	รวม
P1			X1	Y1
P2			X2	Y2
P3			X3	Y3
P4			X4	Y4
P5			X5	Y5
P6			X6	Y6
P7			X7	Y7
P8			X8	Y8
P9			X9	Y9
P10			X10	Y10
P11			X11	Y11
P12			X12	Y12
P13			X13	Y13
P14			X14	Y14
La				Y15
Cap				Y16
HH		TranG-H	NetR	Y17
Cor		TranG-Cor	IncF	Y18
IP		SavG	NFB	Y19
GE		CG		Y20
T				Y21
Gov	T		TranF-G	Y22
F		TranG-F		Y23
รวม	Y21	Y22	Y23	

ตามตารางที่ 7 ซึ่งเป็นตารางโครงสร้างบัญชีเมตริกส์สังคมหลักได้กำหนดให้บัญชีภาคการผลิต, บัญชีแรงงาน, บัญชีทุน และบัญชีธุรกิจ เป็นบัญชีภายใน ส่วนบัญชีการลงทุนเอกชน, บัญชีรายจ่ายรัฐบาล, บัญชีภาษี, บัญชีรัฐบาล และบัญชีภาคต่างประเทศ เป็นบัญชีภายนอก ทั้งนี้ จะต้องจัดกลุ่มข้อมูลจากบัญชีรายได้ประชาชาติ ปี 2551 และนำมากรอกลงในโครงสร้างบัญชีหลักในตารางที่ 13 ได้ดังนี้ (บัญชีรายได้ประชาชาติ จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผลการชำระเงิน จากธนาคารแห่งประเทศไทย, 2551)

การจัดกลุ่มข้อมูลบัญชีรายได้ประชาชาติปี 2551

	ล้านบาท
รายจ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือน	4,997,728
การสะสมทุน	2,620,356
รายจ่ายเพื่อการบริโภคของรัฐบาล	1,128,229
สินค้าและบริการส่งออก (ราคาF.O.B)	6,941,526
สินค้าและบริการนำเข้า (ราคาC.I.F)	(6,781,501)
ค่าความคลาดเคลื่อนทางสถิติ	<u>80,571</u>
ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ ณ ราคาตลาด	<u>8,986,909</u>

ตารางที่ 9 รายได้รายจ่ายของภาคครัวเรือน

(หน่วย: ล้านบาท)

รายได้		รายจ่าย	
ค่าจ้าง	2,602,300	ดอกเบี้ยนี้บริโกค	112,297
ส่วนเกินจากการดำเนินการ	2,608,992	รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	4,997,728
เงินโอนจากรัฐบาล		เงินโอนสู่รัฐบาล	
เงินโอนจากโครงการประกันสังคม	36,012	กองทุนประกันสังคม	36,965
เงินโอนอื่นๆ	<u>120,079</u> 156,091	เงินโอนอื่นๆ	<u>5,107</u> 42,072
เงินโอนจากนิติบุคคล		ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	195,658
รายได้จากสินทรัพย์	497,390	เงินโอนสู่ต่างประเทศ	17,276
เงินโอนอื่นๆ	<u>13,302</u> 510,692	เงินออม	<u>675,801</u>
เงินโอนจากต่างประเทศ	<u>162,757</u>	รวม	<u>6,040,832</u>
รวม	<u>6,040,832</u>		

ที่มา: บัญชีรายได้ประชาชาติ ปี 2551 จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 10 รายได้รายจ่ายของภาครัฐบาล

(หน่วย: ล้านบาท)

รายได้		รายจ่าย	
ภาษีทางอ้อม	915,581	รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของรัฐ	1,128,229
ภาษีทางตรง		เงินโอนสู่ครัวเรือน	
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	513,048	เงินโอนจากกองทุนประกันสังคม	36,012
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	195,658	เงินโอนอื่นๆ	120,079
เงินโอนจากครัวเรือน		เงินโอนสู่นิติบุคคล	
เงินโอนจากโครงการประกันสังคม	36,965	เงินช่วยเหลือ	56,618
เงินโอนอื่นๆ	5,107	ดอกเบี้ยสาธารณะ	116,284
เงินโอนจากนิติบุคคล		เงินโอนสู่ต่างประเทศ	1,345
รายได้จากสินทรัพย์และการประกอบการของรัฐบาล		เงินออมของรัฐ	304,693
-กำไรจากรัฐวิสาหกิจ	26,319	รวม	<u>1,763,260</u>
-ค่าเช่า	9,003		
-ดอกเบี้ย	14,183		
-เงินปันผล	27,247		
เงินโอนอื่นๆ	6,049		
เงินโอนจากต่างประเทศ	14,100		
รวม	<u>1,763,260</u>		

ที่มา: บัญชีรายได้ประชาชาติ ปี 2551 จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 11 รายได้รายจ่ายภาคของนิติบุคคล

(หน่วย: ล้านบาท)

รายได้		รายจ่าย	
ส่วนเกินจากการดำเนินการ	1,688,439	ภาษีเงินได้นิติบุคคล	513,048
ดอกเบี้ยรับหนี้บริโกค	112,297	เงินโอนสู่ครัวเรือน	
เงินโอนจากรัฐบาล	172,902	เงินโอนรายได้จากสินทรัพย์	497,390
เงินโอนจากต่างประเทศ	237,048	เงินโอนอื่นๆ	13,302
รวม	<u>2,210,722</u>	เงินโอนสู่รัฐบาล	82,801
		เงินโอนสู่ต่างประเทศ	505,515
		เงินออม	
		นิติบุคคล	403,789
		รัฐวิสาหกิจ	194,877
		รวม	<u>2,210,722</u>

ที่มา: บัญชีรายได้ประชาชาติ ปี 2551 จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และดุลการชำระเงิน จากธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 12 รายได้รายจ่ายภาคต่างประเทศ

(หน่วย: ล้านบาท)

รายได้		รายจ่าย	
สินค้าและบริการนำเข้า	6,781,501	สินค้าและบริการส่งออก	6,941,526
เงินโอนจากรัวเรือน	17,276	เงินโอนสู่รัฐบาล	14,100
เงินโอนจากรัฐบาล	1,345	เงินโอนสู่ครัวเรือน	162,757
เงินโอนจากนิติบุคคล	505,515	เงินโอนสู่นิติบุคคล	237,084
รวม	<u>7,305,637</u>	ดุลการชำระเงิน	(49,830)
		รวม	<u>7,305,637</u>

ที่มา: บัญชีรายได้ประชาชาติ ปี 2551 จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และดุลการชำระเงิน จากธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 13 บัญชีเมตริกส์สังคมหลักปี 2551

(หน่วย: ล้านบาท)

	ภาคการผลิต (P1-P14)	แรงงาน (La)	ทุน (Cap)	ครัวเรือน (HH)	ธุรกิจ (Cor)	การลงทุน เอกชน (IP)	รายจ่าย รัฐบาล (GE)	ภาษี (T)	รัฐบาล (Gov)	ต่างประเทศ (F)	รวม
ภาคการผลิต (P1-P14)	I-O			4,997,728		2,700,927	1,128,229			6,941,526	15,768,410
แรงงาน (La)	2,602,300										2,602,300
ทุน (Cap)	5,469,028										5,469,028
ครัวเรือน (HH)		2,602,300	2,608,992		510,692				156,091	162,757	6,040,832
ธุรกิจ (Cor)			1,688,439	112,297					172,902	237,084	2,210,722
การลงทุนเอกชน (IP)			1,171,597	675,801	598,666				304,693	(49,830)	2,700,927
รายจ่ายรัฐบาล (GE)									1,128,229		1,128,229
ภาษี (T)	915,581			195,658	513,048						1,624,287
รัฐบาล (Gov)				42,072	82,801			1,624,287		14,100	1,763,260
ต่างประเทศ (F)	6,781,501			17,276	505,515				1,345		7,305,637
รวม	15,768,410	2,602,300	5,469,028	6,040,832	2,210,722	2,700,927	1,128,229	1,624,287	1,763,260	7,305,637	

2.3 การปรับข้อมูลในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปีพ.ศ. 2548 เป็นปีพ.ศ. 2551

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตเป็นผลงานของ Wassily Leontief ซึ่งได้ศึกษาระบบเศรษฐกิจของประเทศสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. 1919 ค.ศ. 1929 และ ค.ศ. 1939 โดยตารางดังกล่าวจะแสดงถึงความสัมพันธ์ของการผลิต และการกระจายผลผลิตของสินค้าและบริการในระบบเศรษฐกิจของประเทศ ในช่วงระยะเวลาหนึ่งอย่างเป็นระบบโดยการจัดรวบรวมกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ของประเทศให้เป็นระบบและจัดแบ่งกิจกรรมเหล่านั้นให้เป็นหมวดหมู่ตามประเภทสาขาการผลิต (สมศักดิ์ สุขววัฒน์, 2545: 15)

อย่างไรก็ตามเนื่องจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตซึ่งถูกจัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะมีการจัดทำทุกๆ 5 ปี ดังนั้นเพื่อให้ข้อมูลในตารางดังกล่าวมีความเป็นปัจจุบันมากที่สุดจึงต้องมีการปรับตารางของปี พ.ศ. 2548 เป็นปี พ.ศ. 2551 โดยอ้างอิงจากงานของกนกพร พานิชกุล (2551) กล่าวว่า จากทฤษฎีของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต ในสถานะที่เศรษฐกิจอยู่ในดุลยภาพอุปสงค์รวมของระบบเศรษฐกิจจะต้องมีค่าเท่ากับอุปทานรวมของระบบเศรษฐกิจ หรือ Input เท่ากับ Output

ความสัมพันธ์ในแนวนอน หรือการกระจายผลผลิตของอุตสาหกรรมสาขาต่างๆ แสดงได้ดังนี้

$$\sum_{j=1}^n X_{ij} + F_i = X_i$$

โดยที่ X_{ij} คือ ผลผลิตของสินค้าในภาคการผลิต i ที่ใช้เป็นปัจจัยการผลิตสินค้าในการผลิตในภาคการผลิต j

F_i คือ ผลผลิตของสินค้าในภาคการผลิต i ที่ใช้ในการบริโภคขั้นสุดท้าย (Final Demand)

X_i คือ ผลผลิตรวมของภาคการผลิต (Gross Output)

ความสัมพันธ์ในแนวดิ่ง หรือโครงสร้างต้นทุนในการผลิตสินค้าในภาคการผลิต j สามารถแสดงได้ดังสมการ

$$\sum_{i=1}^n X_{ij} + V_j = X_j$$

โดยที่ V_j คือ มูลค่าเพิ่มของการผลิตสินค้าในภาคการผลิต j

สมมติให้การใช้ปัจจัยการผลิต(Input) เป็นสัดส่วนโดยตรงกับผลผลิต (Output) จะได้

$$X_{ij} = a_{ij} X_j$$

$$a_{ij} = X_{ij} / X_j$$

ค่า a_{ij} คือค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิต (Technical Coefficients) แสดงถึงสัดส่วนของการใช้ปัจจัยการผลิตจากภาคการผลิต i ที่ใช้ในการผลิตสินค้าของภาคการผลิต j และสามารถเขียนแสดงความสัมพันธ์ข้างต้นในรูป Matrix ดังนี้

$$X = AX + F$$

$$X = (I - A)^{-1} F$$

โดยที่ I คือ Identity Matrix

ขั้นตอนต่อไปคือ ทำการหา Inverse Matrix $(I - A)$ ของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต จากนั้นทำการปรับข้อมูลในตารางจากปี พ.ศ. 2548 เป็นปี พ.ศ. 2551 โดยนำร้อยละของการเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของสินค้าแต่ละกลุ่มมาปรับที่ความต้องการขั้นสุดท้าย (Final Demand) ของแต่ละบัญชี ซึ่งจะทำให้ความต้องการขั้นสุดท้ายใหม่เกิดขึ้น

เมื่อทำการปรับความต้องการขั้นสุดท้ายให้เป็นปีพ.ศ. 2551 แล้วทำการหาผลผลิตรวมของภาคการผลิต (Total Output) ใหม่โดย

$$X_{ปี51} = (I-A)^{-1} F_{ปี51}$$

จากสมการดังกล่าวที่เป็นความสัมพันธ์ในแนวนอน จะได้ผลผลิตรวมของภาคการผลิตใหม่ ซึ่งจากคุณภาพของระบบเศรษฐกิจ อุปสงค์รวมเท่ากับอุปทานรวม ดังนั้น ผลผลิตรวมของภาคการผลิตแนวนอนจะเท่ากับแนวตั้ง

$$X_{ปี51} = X_{jปี51}$$

ดังนั้น ก็จะสามารหหาผลผลิตของสินค้าในภาคการผลิต i ที่ใช้เป็นปัจจัยการผลิตสินค้าในภาคการผลิตในภาคการผลิต j ใหม่ได้ดังนี้

$$X_{ปี51} = a_{ij} X_{jปี51}$$

มูลค่าของ $X_{jปี51}$ ใหม่ที่ได้ถือว่าเป็นข้อมูลของปี พ.ศ. 2551 โดยจะถูกนำไปใช้ประกอบเป็นตารางเมตริกส์บัญชีสังคมต่อไป ซึ่งค่า $X_{jปี51}$ ใหม่เปลี่ยนแปลงไปเพียงขนาดเท่านั้นแต่โครงสร้างของการผลิตยังคงเป็นของปี พ.ศ. 2548 (a_{ij} ถูกกำหนดให้เป็นค่าเดิมของปีพ.ศ. 2548)

ทั้งนี้ ก่อนที่จะมีการปรับตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี พ.ศ. 2548 เป็น ปี พ.ศ. 2551 นั้น จำเป็นต้องขุดตารางดังกล่าวจากขนาด 180x180 ให้เหลือเฉพาะภาคการผลิตที่สนใจศึกษา (P1-P14) โดยให้จับคู่รหัสของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตกับภาคการผลิต ดังตารางที่ 14 ผลจากการปรับตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี พ.ศ.2548 เป็น ปี พ.ศ. 2551 ปรากฏตามภาคผนวกที่ ค และตารางบัญชีเมตริกส์สังคมย่อยปี 2551 ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 14 การจับคู่รหัสตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 2548 กับภาคการผลิต

ลำดับที่	ภาคการผลิต	รหัสตาราง I-O
1.	การเกษตร	001-029
2.	การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	030-041
3.	การผลิตอุตสาหกรรม	042-134
4.	การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	135-137
5.	การก่อสร้าง	138-144
6.	การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ใน ครัวเรือน	145-146,177
7.	โรงแรมและภัตตาคาร	147-148
8.	การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	149-159
9.	ตัวกลางทางการเงิน	160-162
10.	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการ ทางธุรกิจ	163-164
11.	การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	165
12.	การศึกษา	167-168
13.	บริการอื่นๆ	166,169-176,178
14.	อื่นๆ	180

ที่มา: รหัสตาราง I-O จาก The Convertor of Input-Output Table Classification

จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 15 บัญชีเมตริกส์สังคมย่อยปี 2551

(หน่วย: ล้านบาท)

	P1	P2	P3	P4	P5	P6
P1	105,159.45	182.76	848,314.66	360.99	2,881.29	42.13
P2	154.06	13,107.87	872,901.50	234,967.31	54,635.94	-
P3	334,206.24	57,620.40	5,660,701.84	92,486.28	400,171.57	155,764.27
P4	3,109.41	3,176.23	290,139.99	134,570.01	5,711.01	51,125.77
P5	597.42	207.16	6,470.44	855.49	379.31	1,069.36
P6	655.52	142.32	9,392.21	645.60	866.09	1,550.82
P7	1,341.05	605.66	20,010.91	1,373.31	4,445.86	56,694.17
P8	5,695.60	5,874.37	89,460.41	3,393.36	34,925.63	72,789.02
P9	27,022.76	2,227.64	130,463.79	30,135.14	9,543.34	103,038.37
P10	2,118.03	33,385.53	93,593.01	3,103.20	9,494.65	21,777.75
P11	-	-	-	-	-	-
P12	18.97	0.53	2,419.35	336.14	17.86	-
P13	325.83	125.41	11,012.22	1,185.83	877.33	808.50
P14	2,235.18	197.13	29,243.23	6,893.17	667.25	24,339.14
La	180,996.51	50,708.52	670,866.38	118,870.60	57,784.99	460,451.18
Cap	580,312.16	149,581.52	1,701,290.07	220,468.16	103,241.79	1,488,447.83
HH	-	-	-	-	-	-
Cor	-	-	-	-	-	-
IP	-	-	-	-	-	-
GE	-	-	-	-	-	-
T	705.66	49,976.02	497,160.30	39,862.40	7,828.03	119,097.36
Gov	-	-	-	-	-	-
F	104,239.70	1,000,646.48	5,228,597.94	68.80	334.50	0.42
รวม	1,348,893.55	1,367,765.55	16,162,038.25	889,575.77	693,806.45	2,556,996.08

ตารางที่ 15 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

	P7	P8	P9	P10	P11	P12
P1	105,955.97	757.83	472.01	780.45	-	3,663.33
P2	8.50	21.73	-	-	-	7.11
P3	239,148.07	339,002.80	42,662.92	54,954.85	-	57,593.08
P4	56,207.88	14,862.53	8,506.58	12,327.57	-	13,175.74
P5	1,336.21	365.36	1,112.39	2,064.55	-	468.27
P6	699.46	2,265.97	3,986.78	741.30	-	1,372.89
P7	1,178.47	7,216.78	4,803.46	3,613.01	-	3,017.64
P8	12,285.61	120,974.38	23,682.83	10,137.42	-	6,055.41
P9	10,178.68	29,192.36	42,399.37	18,492.69	-	2,977.39
P10	9,905.44	23,461.64	14,377.94	9,090.55	-	2,499.68
P11	-	-	-	-	-	-
P12	-	143.13	420.04	68.42	-	202.81
P13	3,191.60	2,153.75	3,159.61	75,585.76	-	2,064.47
P14	1,294.90	5,271.00	3,206.83	558.09	-	1,184.54
La	70,307.85	183,803.32	113,541.84	47,333.03	300,284.13	226,072.03
Cap	192,547.66	365,528.38	235,316.93	231,710.06	31,906.85	60,822.23
HH	-	-	-	-	-	-
Cor	-	-	-	-	-	-
IP	-	-	-	-	-	-
GE	-	-	-	-	-	-
T	53,157.86	8,369.53	43,238.05	60,638.52	-	(12,696.37)
Gov	-	-	-	-	-	-
F	133,759.13	164,226.87	8,893.49	52,478.10	-	73.35
รวม	891,163.28	1,267,617.37	549,781.07	580,574.38	332,190.99	368,553.60

ตารางที่ 15 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

	P13	P14	La	Cap	HH	Cor
P1	7,811.68	7,031.20	-	-	539,006.63	-
P2	9.57	1,633.20	-	-	292.00	-
P3	139,117.73	79,071.65	-	-	2,736,634.09	-
P4	24,755.17	1,902.76	-	-	171,696.22	-
P5	1,095.80	150.07	-	-	510.24	-
P6	3,683.04	162.69	-	-	28,594.33	-
P7	2,887.21	853.26	-	-	546,273.60	-
P8	20,248.45	10,482.31	-	-	372,566.41	-
P9	3,991.02	4,299.85	-	-	98,667.27	-
P10	9,167.77	1,746.10	-	-	221,238.00	-
P11	-	-	-	-	-	-
P12	652.93	851.46	-	-	45,704.40	-
P13	39,836.31	1,947.71	-	-	193,567.89	-
P14	1,879.68	704.29	-	-	42,976.92	-
La	118,104.02	3,175.60	-	-	-	-
Cap	100,410.06	7,444.29	-	-	-	-
HH	-	-	2,602,300.00	2,608,992.00	-	510,692.00
Cor	-	-	-	1,688,439.00	112,297.00	-
IP	-	-	-	1,171,597.00	675,801.00	598,666.00
GE	-	-	-	-	-	-
T	41,973.49	6,270.16	-	-	195,658.00	513,048.00
Gov	-	-	-	-	42,072.00	82,801.00
F	60,944.74	27,237.48	-	-	17,276.00	505,515.00
รวม	576,568.65	154,964.07	2,602,300.00	5,469,028.00	6,040,832.00	2,210,722.00

ตารางที่ 15 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

	IP	GE	T	Gov	F	รวม
P1	41,952.84	2,608.60	-	-	87,208.35	1,754,190.15
P2	82,536.14	-	-	-	82,405.16	1,342,680.08
P3	1,873,010.30	111,576.36	-	-	5,948,543.82	18,322,266.2
						8
P4	44,231.49	23,774.21	-	-	21,529.98	880,802.56
P5	659,196.23	6,575.68	-	-	1,393.65	683,847.63
P6	-	2,256.52	-	-	0.24	57,015.77
P7	-	10,798.54	-	-	190,564.41	855,677.32
P8	-	23,893.93	-	-	402,433.63	1,214,898.76
P9	-	1,909.25	-	-	4,084.28	518,623.18
P10	-	18,011.04	-	-	69,124.53	542,094.86
P11	-	413,594.73	-	-	-	413,594.73
P12	-	377,017.10	-	-	104.96	427,958.09
P13	-	127,249.68	-	-	113,252.89	576,344.81
P14	-	8,963.37	-	-	20,880.11	150,494.83
La	-	-	-	-	-	2,602,300.00
Cap	-	-	-	-	-	5,469,028.00
HH	-	-	-	156,091.00	162,757.00	6,040,832.00
Cor	-	-	-	172,902.00	237,084.00	2,210,722.00
IP	-	-	-	304,693.00	(49,830.00)	2,700,927.00
GE	-	-	-	1,128,229.00	-	1,128,229.00
T	-	-	-	-	-	1,624,287.00
Gov	-	-	1,624,287.00	-	14,100.00	1,763,260.00
F	-	-	-	1,345.00	-	7,305,637.00
รวม	2,700,927.00	1,128,229.00	1,624,287.00	1,763,260.00	7,305,637.00	

2.4 การปรับสมดุลตารางบัญชีเมตริกส์สังคม

เนื่องด้วยข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำตารางบัญชีเมตริกส์สังคมมาจากหลายหน่วยงาน ดังนั้นการที่จะนำข้อมูลมาประกอบกันเป็นบัญชีเมตริกส์สังคมนั้น จึงอาจส่งผลทำให้ผลรวมทางด้านแถวและผลรวมทางด้านคอลัมน์ไม่สมดุลกันตามหลักการของตารางบัญชีเมตริกส์สังคม ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการปรับรายรับรายจ่ายในแต่ละบัญชีที่ไม่เท่ากันให้เท่ากันเสียก่อน จึงจะถือว่าเป็นบัญชีเมตริกส์สังคมที่สมบูรณ์ โดยในการปรับเมตริกส์สังคมให้ผลรวมของรายรับและรายจ่ายในแต่ละบัญชีเท่ากันนั้นสามารถทำได้ 2 วิธีโดยอ้างอิงจากงานของกัลยรัตน์ เกียรติศักดิ์ สมบัติ (2544: 147) กล่าวคือ

วิธีที่ 1 โดยใช้วิธี RAS (RAS Method) ซึ่งเป็นวิธีการทางคณิตศาสตร์ที่ง่ายที่สุดและมีคุณสมบัติสอดคล้องกับทฤษฎี ซึ่งการนำวิธีนี้มาใช้เพื่อปรับค่าในแถวและคอลัมน์ในแต่ละบัญชีให้ มีค่าเท่ากัน และค่าที่ปรับได้สามารถนำไปคำนวณผลกระทบได้โดยไม่ทำให้ค่าดังกล่าวด้อยลง เมื่อแสดงในรูปเมตริกส์ วิธี RAS สามารถแสดงได้ดังนี้

$$A2 = R1 A(0) S1$$

เมื่อ	A2	คือ	เมตริกส์ใหม่ที่ต้องการ
	A(0)	คือ	เมตริกส์เดิมซึ่งต้องการที่จะปรับสมดุล
	R1	คือ	a diagonal matrix of element modifying rows
	S1	คือ	a diagonal matrix of column modifiers

หากเขียนเป็นขั้นตอนของ RAS อธิบายได้คือ
สมมติเมตริกส์เดิม ซึ่งมีรูปแบบคือ

$$[A] \quad [y] \quad ; \quad x_i = y_i$$

$$[x]$$

เมื่อ y และ x คือ column sum และ row sum ตามลำดับ โดยค่าในลำดับที่ i จะต้องเท่ากันเสมอ

เมตริกส์ใหม่ที่ต้องการ คือ

$$[A2] \quad [y1]$$

$$[x1]$$

เมื่อ $y1$ และ $x1$ คือ column sum และ row sum ค่าใหม่หรือกรณีข้อมูลใหม่ตามลำดับ (ซึ่งก็คือสมมูลที่ $x_i = y_i$ เสมอ)

$$\text{โดยที่ } R = \begin{bmatrix} y1/y \\ \cdot \\ \cdot \end{bmatrix}$$

$$\text{และ } S = \begin{bmatrix} x1/x \\ \cdot \\ \cdot \end{bmatrix}$$

$$\text{และ } R1 = \text{diagonal ของ } R$$

$$S1 = \text{diagonal ของ } S$$

วิธีการทำ RAS ก็คือการนำ $R1$ ไปคูณกับเมตริกซ์ $A(i)$ และนำ $A(i)$ คูณกับ $S1$ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนได้เมตริกซ์ที่มีค่าผลรวมด้านแถวเท่ากับด้านสดมภ์

วิธีที่ 2 ใช้โปรแกรม General Algebraic Modeling System: GAMS ซึ่งเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ในการวิเคราะห์สมการเชิงเส้นตรงและไม่เชิงเส้นตรง หรือใช้กับแบบจำลองที่มีความสลับซับซ้อน สามารถทำได้โดยการเขียนโปรแกรม ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จะทำให้ผลรวมของรายรับรายจ่ายมีความสมดุลกัน

การวิจัยในครั้งนี้จะใช้วิธีการปรับสมมูลตารางเมตริกส์บัญชีสังคมโดยใช้วิธี RAS เนื่องด้วยข้อจำกัดของระยะเวลา ประกอบกับข้อจำกัดเรื่องความซับซ้อนของการใช้โปรแกรม GAMS ซึ่งต้องใช้วิธีการเขียนโปรแกรม ซึ่งผลจากการปรับสมมูลตารางเมตริกส์สังคมแสดงดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 บัญชีเมตริกส์สังคมปี 2551 (หลังการปรับสมดุลตาราง)

(หน่วย: ล้านบาท)

	P1	P2	P3	P4	P5	P6
P1	105,159.45	182.76	848,314.66	360.99	2,881.29	42.13
P2	154.06	13,107.87	872,901.50	234,967.31	54,635.94	0.00
P3	334,206.24	57,620.40	5,660,701.84	92,486.28	400,171.57	155,764.27
P4	3,109.41	3,176.23	290,139.99	134,570.01	5,711.01	51,125.77
P5	597.42	207.16	6,470.44	855.49	379.31	1,069.36
P6	655.52	142.32	9,392.21	645.60	866.09	1,550.82
P7	1,341.05	605.66	20,010.91	1,373.31	4,445.86	56,694.17
P8	5,695.60	5,874.37	89,460.41	3,393.36	34,925.63	72,789.02
P9	27,022.76	2,227.64	130,463.79	30,135.14	9,543.34	103,038.37
P10	2,118.03	33,385.53	93,593.01	3,103.20	9,494.65	21,777.75
P11	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
P12	18.97	0.53	2,419.35	336.14	17.86	-
P13	325.83	125.41	11,012.22	1,185.83	877.33	808.50
P14	2,235.18	197.13	29,243.23	6,893.17	667.25	24,339.14
La	181,035.41	50,772.17	671,350.76	118,745.52	57,757.66	460,178.49
Cap	580,458.87	149,774.95	1,702,582.86	220,244.52	103,196.87	1,487,622.66
HH	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Cor	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
IP	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
GE	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
T	712.74	50,529.93	502,402.97	40,211.33	7,901.13	120,195.22
Gov	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
F	104,047.01	999,835.48	5,221,578.10	68.58	333.65	0.42
รวม	1,348,893.55	1,367,765.55	16,162,038.25	889,575.77	693,806.45	2,556,996.08

ตารางที่ 16 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

	P7	P8	P9	P10	P11	P12
P1	105,955.97	757.83	472.01	780.45	0.00	3,663.33
P2	8.50	21.73	0.00	0.00	0.00	7.11
P3	239,148.07	339,002.80	42,662.92	54,954.85	0.00	57,593.08
P4	56,207.88	14,862.53	8,506.58	12,327.57	0.00	13,175.74
P5	1,336.21	365.36	1,112.39	2,064.55	0.00	468.27
P6	699.46	2,265.97	3,986.78	741.30	0.00	1,372.89
P7	1,178.47	7,216.78	4,803.46	3,613.01	0.00	3,017.64
P8	12,285.61	120,974.38	23,682.83	10,137.42	0.00	6,055.41
P9	10,178.68	29,192.36	42,399.37	18,492.69	0.00	2,977.39
P10	9,905.44	23,461.64	14,377.94	9,090.55	0.00	2,499.68
P11	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
P12	-	143.13	420.04	68.42	0.00	202.81
P13	3,191.60	2,153.75	3,159.61	75,585.76	0.00	2,064.47
P14	1,294.90	5,271.00	3,206.83	558.09	0.00	1,184.54
La	70,268.31	183,865.17	113,424.45	47,273.27	300,283.04	226,173.03
Cap	192,446.64	365,665.21	235,082.54	231,426.28	31,907.95	60,851.70
HH	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Cor	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
IP	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
GE	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
T	53,649.47	8,454.53	43,617.34	61,156.45	0.00	(12,826.72)
Gov	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
F	133,408.09	163,943.19	8,865.96	52,303.72	0.00	73.23
รวม	891,163.28	1,267,617.37	549,781.07	580,574.38	332,190.99	368,553.60

ตารางที่ 16 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

	P13	P14	La	Cap	HH	Cor
P1	7,811.68	7,031.20	0.00	0.00	178,346.59	0.00
P2	9.57	1,633.20	0.00	0.00	164.77	0.00
P3	139,117.73	79,071.65	0.00	0.00	1,256,994.07	0.00
P4	24,755.17	1,902.76	0.00	0.00	138,370.52	0.00
P5	1,095.80	150.07	0.00	0.00	245.41	0.00
P6	3,683.04	162.69	0.00	0.00	2,321,090.70	0.00
P7	2,887.21	853.26	0.00	0.00	458,464.12	0.00
P8	20,248.45	10,482.31	0.00	0.00	266,457.55	0.00
P9	3,991.02	4,299.85	0.00	0.00	123,080.18	0.00
P10	9,167.77	1,746.10	0.00	0.00	203,172.39	0.00
P11	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
P12	652.93	851.46	0.00	0.00	34,782.16	0.00
P13	39,836.31	1,947.71	0.00	0.00	149,634.82	0.00
P14	1,879.68	704.29	0.00	0.00	35,235.65	0.00
La	117,997.53	3,175.19	0.00	0.00	0.00	0.00
Cap	100,323.32	7,443.62	0.00	0.00	0.00	0.00
HH	0.00	0.00	2,602,300.00	2,572,880.74	0.00	470,708.19
Cor	0.00	0.00	0.00	1,618,515.94	83,734.26	0.00
IP	0.00	0.00	0.00	1,277,631.32	573,257.24	610,179.59
GE	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
T	42,347.29	6,330.90	0.00	0.00	168,552.21	531,052.20
Gov	0.00	0.00	0.00	0.00	34,541.79	81,682.62
F	60,764.17	27,177.81	0.00	0.00	14,707.57	517,099.40
รวม	576,568.65	154,964.07	2,602,300.00	5,469,028.00	6,040,832.00	2,210,722.00

ตารางที่ 16 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

	IP	GE	T	Gov	F	รวม
P1	29,441.23	988.17	0.00	0.00	56,703.83	1,348,893.55
P2	98,778.19	0.00	0.00	0.00	91,375.81	1,367,765.55
P3	1,824,653.65	58,673.47	0.00	0.00	5,369,215.34	16,162,038.25
P4	75,602.85	21,935.22	0.00	0.00	34,096.52	889,575.77
P5	672,451.09	3,620.89	0.00	0.00	1,317.22	693,806.45
P6	0.00	209,702.68	0.00	0.00	38.02	2,556,996.08
P7	0.00	10,375.60	0.00	0.00	314,282.79	891,163.28
P8	0.00	19,564.33	0.00	0.00	565,590.70	1,267,617.37
P9	0.00	2,726.66	0.00	0.00	10,011.83	549,781.07
P10	0.00	18,936.38	0.00	0.00	124,744.32	580,574.38
P11	0.00	332,190.99	0.00	0.00	0.00	332,190.99
P12	0.00	328,482.85	0.00	0.00	156.96	368,553.60
P13	0.00	112,618.35	0.00	0.00	172,041.14	576,568.65
P14	0.00	8,413.40	0.00	0.00	33,640.58	154,964.07
La	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2,602,300.00
Cap	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5,469,028.00
HH	0.00	0.00	0.00	149,600.08	245,343.00	6,040,832.00
Cor	0.00	0.00	0.00	161,078.91	347,392.89	2,210,722.00
IP	0.00	0.00	0.00	322,921.40	(83,062.55)	2,700,927.00
GE	0.00	0.00	0.00	1,128,229.00	0.00	1,128,229.00
T	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,624,287.00
Gov	0.00	0.00	1,624,287.00	0.00	22,748.59	1,763,260.00
F	0.00	0.00	0.00	1,430.62	0.00	7,305,637.00
รวม	2,700,927.00	1,128,229.00	1,624,287.00	1,763,260.00	7,305,637.00	58,585,711.06

2.5 การหาค่า Fixed Price Multiplier

ในการวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดให้บัญชีภายในระบบเศรษฐกิจคือ ภาคการผลิต (P1-P14), แรงงาน(La), ทุน (Cap), คร่าวเรือน (HH) และธุรกิจ (Cor) ส่วนบัญชีภายนอก คือ การลงทุนเอกชน (IP), การใช้จ่ายรัฐบาล (GE), ภาษี (T), รัฐบาล (GOV) และต่างประเทศ (F) โดยกำหนดให้ การใช้จ่ายรัฐบาล (GE) เป็นตัวแปรเชิงนโยบายในการวิเคราะห์ผลกระทบ ซึ่งตามตารางที่ 17 ได้แสดงถึงการแบ่งบัญชีภายในกับบัญชีภายนอก โดยได้แยกบัญชี 1-5 เป็นบัญชีภายในมูลค่าที่อยู่ในหลักที่ 1-5 แทนด้วย E1-1.....E5-5 แสดงถึงรายรับและรายจ่ายภายในกลุ่มที่เป็นบัญชีภายใน ส่วนรายจ่ายจากบัญชีภายนอกสู่บัญชีภายใน แทนด้วย X1-6.....X5-10 ในที่นี้มูลค่าในส่วนอื่นๆ ของ SAM ไม่ได้แสดงไว้ในตาราง ซึ่งวิธีดังกล่าวอ้างอิงจากงานของฉลองภพ สุสังกร์กาญจน์ และคณะ (2542)

ตารางที่ 17 ตัวอย่างการแยกบัญชีภายในและบัญชีภายนอก

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
	ภาคการ ผลิต (P1-P14)	แรงงาน (La)	ทุน (Cap)	ครัวเรือน (HH)	ธุรกิจ (Cor)	การลงทุน เอกชน (IP)	รายจ่าย รัฐบาล (GE)	ภาษี (T)	รัฐบาล (Gov)	ต่างประเทศ (F)	รวม	
1	ภาคการผลิต (P1-P14)	E1-1	E1-2	E1-3	E1-4	E1-5	X1-6	X1-7	X1-8	X1-9	X1-10	Y1
2	แรงงาน (La)	E2-1	E2-2	E2-3	E2-4	E2-5	X2-6	X2-7	X2-8	X2-9	X2-10	Y2
3	ทุน (Cap)	E3-1	E3-2	E3-3	E3-4	E3-5	X3-6	X3-7	X3-8	X3-9	X3-10	Y3
4	ครัวเรือน (HH)	E4-1	E4-2	E4-3	E4-4	E4-5	X4-6	X4-7	X4-8	X4-9	X4-10	Y4
5	ธุรกิจ (Cor)	E5-1	E5-2	E5-3	E5-4	E5-5	X5-6	X5-7	X5-8	X5-9	X5-10	Y5
6	การลงทุน											Y6
7	เอกชน (IP)											
8	รายจ่ายรัฐบาล											Y7
9	(GE)											
10	ภาษี (T)											Y8
11	รัฐบาล (Gov)											Y9
12	ต่างประเทศ (F)											Y10
	รวม	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	

ถ้าให้ e1-1 ถึง e5-5 เท่ากับสัดส่วนการใช้จ่ายตามแนวตั้งของบัญชีที่ 1 ถึงบัญชีที่ 5 คือ

$$e1-1 = E1-1/Y1$$

$$e1-2 = E1-2/Y2$$

.....

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ตามแนวนอน

$$Y1 = e1-1*Y1+e1-2*Y2+.....+e1-5*Y5+X1-6+.....+X1-10$$

$$Y2 = e2-1*Y1+e2-2*Y2+.....+e2-5*Y5+X2-6+.....+X2-10$$

.....

หรือถ้าเขียนเป็นเมตริกซ์

$$[Y]_{5 \times 5} = E.[Y]_{5 \times 5} + [X]_{5 \times 5}$$

จะได้

$$[Y]_{5 \times 1} = (I-E)^{-1} [X]_{5 \times 1} \quad (1)$$

โดย I เท่ากับ Identity Matrix (คือมูลค่า 1 ตามแนวทแยงมุม (Diagonal) และมีมูลค่า 0 ในส่วนอื่นๆ) และ $(I-E)^{-1}$ คือ Inverse of Matrix (I-E)

หากสมมติว่าราคาในระบบเศรษฐกิจที่ การใช้จ่ายของบัญชีภายในของ SAM จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร เมื่อรายได้ของบัญชีนั้นเปลี่ยนแปลง ดังนั้นจึงต้องหาสิ่งที่เรียกว่า แนวโน้มส่วนเพิ่มของการใช้จ่าย หรือ Marginal Propensity to Spend ของบัญชีต่างๆ เนื่องจากโดยปกติ แนวโน้มส่วนเพิ่มของการใช้จ่ายจะแตกต่างจากสัดส่วนที่แสดงอยู่ในเมตริกซ์ E ซึ่ง เมตริกซ์ E แสดงถึงแนวโน้มเฉลี่ยของการใช้จ่าย (Average Propensity to Spend) หรือสัดส่วนของรายได้ที่จ่ายไปตามบัญชีต่างๆ เช่น e1-1 เท่ากับ E1-1/Y1 คือสัดส่วนของ Y1 ที่จ่ายให้กับแนวนอนที่ 1 หรือสัดส่วนของมูลค่าการผลิตของภาคการผลิตที่ใช้ปัจจัยการผลิตที่มาจากภาคการผลิตเอง

อย่างไรก็ตาม ถ้าราคาในระบบเศรษฐกิจที่ การเปลี่ยนแปลงของการใช้จ่ายของบัญชีต่างๆ น่าจะเท่ากับ Average Propensity to Spend โดยส่วนใหญ่ เช่น ในกระบวนการผลิตในภาคการเกษตร ถ้าราคาคงที่ และ Y_1 เพิ่มขึ้น 10% ก็หมายความว่าปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น 10% และในเมื่อราคาต่างๆ คงที่ การผลิตในภาคการผลิตก็ควรที่จะยังใช้ปัจจัยการผลิตต่างๆ รวมทั้งปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐาน (Primary Factor of Production) ในสัดส่วนเท่าเดิม ดังนั้น รายจ่ายที่จ่ายให้กับบัญชีต่างๆ ตามแนวตั้งที่ 1 ก็ควรที่จะเพิ่มขึ้น 10% เช่นกัน ในกรณีนี้ Marginal Propensity to Spend เท่ากับ Average Propensity to Spend คือเท่ากับสัดส่วนในเมตริกซ์ E เช่นเดียวกับ สัดส่วนของรายได้จากแรงงาน ที่จ่ายให้กับครัวเรือน ก็น่าจะเหมือนในเมตริกซ์ E เนื่องจากสัดส่วนของแรงงาน ที่มาจากครัวเรือน ไม่น่าเปลี่ยนแปลง ดังนั้น โดยส่วนใหญ่แล้วอาจสมมติได้ว่า Marginal Propensity to Spend จะเท่ากับ Average Propensity to Spend

ตารางที่ 18 เมตริกซ์ E (บัญชีภายในซึ่งปรับค่าเป็น APS)

	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7
P1	0.077960	0.000134	0.052488	0.000406	0.004153	0.000016	0.118896
P2	0.000114	0.009583	0.054009	0.264134	0.078748	0.000000	0.000010
P3	0.247763	0.042127	0.350247	0.103967	0.576777	0.060917	0.268355
P4	0.002305	0.002322	0.017952	0.151274	0.008231	0.019994	0.063072
P5	0.000443	0.000151	0.000400	0.000962	0.000547	0.000418	0.001499
P6	0.000486	0.000104	0.000581	0.000726	0.001248	0.000607	0.000785
P7	0.000994	0.000443	0.001238	0.001544	0.006408	0.022172	0.001322
P8	0.004222	0.004295	0.005535	0.003815	0.050339	0.028467	0.013786
P9	0.020033	0.001629	0.008072	0.033876	0.013755	0.040297	0.011422
P10	0.001570	0.024409	0.005791	0.003488	0.013685	0.008517	0.011115
P11	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
P12	0.000014	0.000000	0.000150	0.000378	0.000026	0.000000	0.000000
P13	0.000242	0.000092	0.000681	0.001333	0.001265	0.000316	0.003581
P14	0.001657	0.000144	0.001809	0.007749	0.000962	0.009519	0.001453
La	0.134210	0.037121	0.041539	0.133486	0.083248	0.179968	0.078850
Cap	0.430322	0.109503	0.105345	0.247584	0.148740	0.581785	0.215950
HH	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
Cor	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000

ตารางที่ 18 (ต่อ)

	P8	P9	P10	P11	P12	P13	P14
P1	0.000598	0.000859	0.001344	0.000000	0.009940	0.013549	0.045373
P2	0.000017	0.000000	0.000000	0.000000	0.000019	0.000017	0.010539
P3	0.267433	0.077600	0.094656	0.000000	0.156268	0.241286	0.510258
P4	0.011725	0.015473	0.021233	0.000000	0.035750	0.042935	0.012279
P5	0.000288	0.002023	0.003556	0.000000	0.001271	0.001901	0.000968
P6	0.001788	0.007252	0.001277	0.000000	0.003725	0.006388	0.001050
P7	0.005693	0.008737	0.006223	0.000000	0.008188	0.005008	0.005506
P8	0.095434	0.043077	0.017461	0.000000	0.016430	0.035119	0.067643
P9	0.023029	0.077120	0.031852	0.000000	0.008079	0.006922	0.027747
P10	0.018508	0.026152	0.015658	0.000000	0.006782	0.015901	0.011268
P11	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
P12	0.000113	0.000764	0.000118	0.000000	0.000550	0.001132	0.005495
P13	0.001699	0.005747	0.130191	0.000000	0.005602	0.069092	0.012569
P14	0.004158	0.005833	0.000961	0.000000	0.003214	0.003260	0.004545
La	0.145048	0.206308	0.081425	0.903947	0.613677	0.204655	0.020490
Cap	0.288467	0.427593	0.398616	0.096053	0.165110	0.174001	0.048035
HH	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
Cor	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000

ตารางที่ 18 (ต่อ)

	La	Cap	HH	Cor
P1	0.000000	0.000000	0.029524	0.000000
P2	0.000000	0.000000	0.000027	0.000000
P3	0.000000	0.000000	0.208083	0.000000
P4	0.000000	0.000000	0.022906	0.000000
P5	0.000000	0.000000	0.000041	0.000000
P6	0.000000	0.000000	0.384234	0.000000
P7	0.000000	0.000000	0.075894	0.000000
P8	0.000000	0.000000	0.044109	0.000000
P9	0.000000	0.000000	0.020375	0.000000
P10	0.000000	0.000000	0.033633	0.000000
P11	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
P12	0.000000	0.000000	0.005758	0.000000
P13	0.000000	0.000000	0.024771	0.000000
P14	0.000000	0.000000	0.005833	0.000000
La	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
Cap	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
HH	1.000000	0.470446	0.000000	0.212921
Cor	0.000000	0.295942	0.013861	0.000000

กรณียกเว้นที่เห็นชัดว่า Marginal Propensity to Spend ไม่เท่ากับ Average Propensity to Spend ตามทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ คือการใช้จ่ายของครัวเรือน คือ เมื่อรายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้นสัดส่วนของการใช้จ่ายบางประเภท เช่น อาหารมีแนวโน้มที่จะลดลง (Engel's law) และสัดส่วนการใช้จ่ายสินค้าบางประเภทก็มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น ดังนั้น สำหรับครัวเรือน Marginal Propensity to Spend จะแตกต่างจาก Average Propensity to Spend ถึงแม้ว่าราคาของสินค้าต่างๆ จะไม่เปลี่ยนแปลง คือการใช้จ่ายของครัวเรือนจะรวมถึงผลกระทบทางรายได้ (Income Effect) ทำให้สัดส่วนของการใช้จ่ายสินค้าต่างๆเปลี่ยนแปลงไปเมื่อรายได้ของครัวเรือนเปลี่ยน

การหา Marginal Propensity to Spend ของครัวเรือนนั้น จะใช้วิธีการทางเศรษฐมิติโดยการวิเคราะห์สมการถดถอย ซึ่งต้องใช้ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (Socioeconomic Survey) ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ จากสมการ

$$\begin{aligned} \ln(C) &= a + b \cdot \ln(Y) & (2) \\ dC/dY &= b \cdot (C/Y) \end{aligned}$$

นั่นคือ Marginal Propensity to Spend (dC/dY) จะเท่ากับ b คูณด้วย Average Propensity to Spend สำหรับวิธีการหาค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการใช้จ่ายของครัวเรือน ได้อาศัยข้อมูลการบริโภค และรายได้รวมของครัวเรือนทั้งที่เป็นตัวเงิน (Money Income) และไม่เป็นตัวเงิน (In-kind) จากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ มาจับคู่ให้เข้ากับสาขาการผลิตทั้ง 14 สาขา (P1-P14) ดังตารางที่ 3.14 และผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ b ของครัวเรือนต่อสินค้าในสาขาการผลิต ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 การจับคู่รหัสการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของภาคครัวเรือนกับภาคการผลิต

ลำดับที่	ภาคการผลิต	รหัส SES
1.	การเกษตร	eg21, 101-102, ef02-04, ef06-07, ef17
2.	การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	-
3.	การผลิตอุตสาหกรรม	eg06-11, 13-17, 22-23, 25-27, 30-33, 36-37, 39-43, 47-51, 61-66, 68, 74-75, 76(1-3)-79(1-2), 83-84, 94-98, 100, 109, 111, ef01, ef05, ef08-12, ef14, ef17
4.	การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	eg18-20, 24
5.	การก่อสร้าง	eg02-05
6.	การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	eg12, 34, 38, 44, 104
7.	โรงแรมและภัตตาคาร	eg80-81, ef13, ef15
8.	การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	eg67, 69-73, 85-88
9.	ตัวกลางทางการเงิน	eg118, 120
10.	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	eg01, 113-114
11.	การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ	-
12.	การศึกษา	eg89-93, 107
13.	บริการอื่นๆ	eg28-29, 35, 45-46, 52-60, 82, 99, 103, 105-106, 108, 110, 112, 115-117, 119
14.	อื่นๆ	eg121

ที่มา: รหัส SES จาก Data Dictionary ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 20 ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ b ของครัวเรือนต่อสินค้าในสาขาการผลิต

ลำดับที่	ภาคการผลิต	b
1.	การเกษตร	0.314021
2.	การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	-
3.	การผลิตอุตสาหกรรม	0.826398
4.	การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	0.810720
5.	การก่อสร้าง	0.713317
6.	การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ใน ครัวเรือน	0.379956
7.	โรงแรมและภัตตาคาร	0.797039
8.	การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	0.915978
9.	ตัวกลางทางการเงิน	0.960972
10.	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการ ทางธุรกิจ	0.554316
11.	การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ	-
12.	การศึกษา	0.856988
13.	บริการอื่นๆ	1.083543
14.	อื่นๆ	0.564221

หมายเหตุ: คูการคำนวณในภาคผนวกที่ ๕

จากการจับคู่ระหว่างข้อมูลการบริโภคและสาขาการผลิตทั้ง 14 สาขานั้น ปรากฏว่า ครัวเรือนไม่มีการบริโภคสินค้าและบริการที่ได้จากสาขาการผลิตจำนวน 2 สาขา เนื่องจากสินค้าและบริการที่ได้จากสาขาการผลิตดังกล่าวไม่ได้เป็นสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายสำหรับการบริโภคของครัวเรือน เช่น สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน ซึ่งบริษัทขุดเจาะแร่ไม่ได้ขายผลผลิตที่ได้โดยตรงแก่ผู้บริโภค ส่วนสาขาการบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ ผู้บริโภคสามารถรับบริการดังกล่าวจากภาครัฐโดยไม่ต้องชำระค่าบริการสินค้า เป็นต้น

จากการที่สมมติว่า Marginal Propensity to Spend ของบัญชีต่างๆที่เป็น Endogenous เท่ากับ Average Propensity to Spend ยกเว้นบัญชีของครัวเรือน หลังจากการวิเคราะห์ Marginal Propensity to Spend ของครัวเรือนโดยใช้สมการถดถอยตามสมการที่ (2) จะเรียกเมตริกส์ในตารางนี้ว่า M

เมื่อใช้เมตริกซ์ M ตามตารางที่ 21 แทนที่เมตริกซ์ E ตามตารางที่ 18 จะได้ความสัมพันธ์ระหว่าง M กับรายได้ของบัญชีภายในและการเปลี่ยนแปลงตัวแปรภายนอกดังนี้

$$dY = M \cdot dY + dX$$

นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงรายได้ของบัญชีภายใน (dY) เท่ากับเมตริกซ์ M คูณด้วยการเปลี่ยนแปลงรายได้ของบัญชีเหล่านั้น บวกด้วยการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรภายนอก (dX) ซึ่งหมายความว่า

$$dY = (I - M)^{-1} \cdot dX \quad (3)$$

จากสมการที่ (3) นี้เป็นสมการที่สามารถใช้ในการวิเคราะห์ผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจจากการเปลี่ยนแปลงตัวแปรภายนอก ภายใต้ข้อสมมติฐานว่าราคาต่างๆในระบบมีค่าคงที่เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรภายนอก ซึ่งข้อสมมติของการใช้ตัวคูณแบบราคาคงที่ [Fixed Price Multiplier: $(I - M)^{-1}$] นั้น สามารถใช้ได้ถ้าการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรภายนอกไม่ใหญ่มากเมื่อเทียบกับระบบเศรษฐกิจโดยรวม

ตารางที่ 21 เมตริกซ์ M (ปรับค่าบัญชีครัวเรือนเป็น MPS)

	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7
P1	0.077960	0.000134	0.052488	0.000406	0.004153	0.000016	0.118896
P2	0.000114	0.009583	0.054009	0.264134	0.078748	0.000000	0.000010
P3	0.247763	0.042127	0.350247	0.103967	0.576777	0.060917	0.268355
P4	0.002305	0.002322	0.017952	0.151274	0.008231	0.019994	0.063072
P5	0.000443	0.000151	0.000400	0.000962	0.000547	0.000418	0.001499
P6	0.000486	0.000104	0.000581	0.000726	0.001248	0.000607	0.000785
P7	0.000994	0.000443	0.001238	0.001544	0.006408	0.022172	0.001322
P8	0.004222	0.004295	0.005535	0.003815	0.050339	0.028467	0.013786
P9	0.020033	0.001629	0.008072	0.033876	0.013755	0.040297	0.011422
P10	0.001570	0.024409	0.005791	0.003488	0.013685	0.008517	0.011115
P11	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
P12	0.000014	0.000000	0.000150	0.000378	0.000026	0.000000	0.000000
P13	0.000242	0.000092	0.000681	0.001333	0.001265	0.000316	0.003581
P14	0.001657	0.000144	0.001809	0.007749	0.000962	0.009519	0.001453
La	0.134210	0.037121	0.041539	0.133486	0.083248	0.179968	0.078850
Cap	0.430322	0.109503	0.105345	0.247584	0.148740	0.581785	0.215950
HH	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
Cor	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000

ตารางที่ 21 (ต่อ)

	P8	P9	P10	P11	P12	P13	P14
P1	0.000598	0.000859	0.001344	0.000000	0.009940	0.013549	0.045373
P2	0.000017	0.000000	0.000000	0.000000	0.000019	0.000017	0.010539
P3	0.267433	0.077600	0.094656	0.000000	0.156268	0.241286	0.510258
P4	0.011725	0.015473	0.021233	0.000000	0.035750	0.042935	0.012279
P5	0.000288	0.002023	0.003556	0.000000	0.001271	0.001901	0.000968
P6	0.001788	0.007252	0.001277	0.000000	0.003725	0.006388	0.001050
P7	0.005693	0.008737	0.006223	0.000000	0.008188	0.005008	0.005506
P8	0.095434	0.043077	0.017461	0.000000	0.016430	0.035119	0.067643
P9	0.023029	0.077120	0.031852	0.000000	0.008079	0.006922	0.027747
P10	0.018508	0.026152	0.015658	0.000000	0.006782	0.015901	0.011268
P11	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
P12	0.000113	0.000764	0.000118	0.000000	0.000550	0.001132	0.005495
P13	0.001699	0.005747	0.130191	0.000000	0.005602	0.069092	0.012569
P14	0.004158	0.005833	0.000961	0.000000	0.003214	0.003260	0.004545
La	0.145048	0.206308	0.081425	0.903947	0.613677	0.204655	0.020490
Cap	0.288467	0.427593	0.398616	0.096053	0.165110	0.174001	0.048035
HH	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
Cor	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000

ตารางที่ 21 (ต่อ)

	La	Cap	HH	Cor
P1	0.000000	0.000000	0.009271	0.000000
P2	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
P3	0.000000	0.000000	0.171959	0.000000
P4	0.000000	0.000000	0.018570	0.000000
P5	0.000000	0.000000	0.000029	0.000000
P6	0.000000	0.000000	0.145992	0.000000
P7	0.000000	0.000000	0.060491	0.000000
P8	0.000000	0.000000	0.040403	0.000000
P9	0.000000	0.000000	0.019580	0.000000
P10	0.000000	0.000000	0.018643	0.000000
P11	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
P12	0.000000	0.000000	0.004934	0.000000
P13	0.000000	0.000000	0.026840	0.000000
P14	0.000000	0.000000	0.003291	0.000000
La	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
Cap	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
HH	1.000000	0.470446	0.000000	0.212921
Cor	0.000000	0.295942	0.013861	0.000000

ตารางที่ 22 Fixed Price Multiplier

	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7
P1	1.134774	0.011097	0.103619	0.036731	0.079363	0.041307	0.177621
P2	0.047172	1.020346	0.106221	0.346558	0.155779	0.039241	0.066243
P3	0.668554	0.135978	1.710755	0.439723	1.137417	0.417522	0.686636
P4	0.039051	0.012021	0.047912	1.208461	0.052656	0.060777	0.106916
P5	0.001180	0.000406	0.001025	0.001822	1.001510	0.001194	0.002313
P6	0.088969	0.022686	0.043411	0.077510	0.066882	1.105587	0.067961
P7	0.041244	0.010812	0.021354	0.036871	0.037461	0.069758	1.032426
P8	0.044270	0.015000	0.028951	0.041487	0.090549	0.077234	0.047947
P9	0.051365	0.009568	0.029134	0.067104	0.045434	0.074773	0.041874
P10	0.022277	0.030078	0.020701	0.029521	0.037450	0.031596	0.029646
P11	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
P12	0.003192	0.000809	0.001765	0.003235	0.002494	0.003774	0.002479
P13	0.021895	0.008985	0.012941	0.021994	0.020920	0.026768	0.022327
P14	0.006893	0.001424	0.005426	0.013501	0.006503	0.015219	0.006594
La	0.231808	0.060550	0.120628	0.243408	0.200575	0.274335	0.187155
Cap	0.682706	0.171574	0.310187	0.510039	0.444873	0.812418	0.493492
HH	0.597767	0.152528	0.286946	0.517019	0.439193	0.709821	0.451745
Cor	0.210327	0.052890	0.095775	0.158109	0.137745	0.250268	0.152307

ตารางที่ 22 (ต่อ)

	P8	P9	P10	P11	P12	P13	P14
P1	0.052892	0.041945	0.040587	0.049839	0.069375	0.066631	0.115375
P2	0.052359	0.039869	0.041449	0.039055	0.061157	0.061565	0.080382
P3	0.703576	0.448092	0.445939	0.461205	0.662810	0.678475	1.019533
P4	0.051640	0.056490	0.062612	0.051550	0.092575	0.090802	0.052029
P5	0.001126	0.002956	0.004522	0.000810	0.002225	0.002854	0.001892
P6	0.082870	0.109244	0.080553	0.177745	0.149316	0.089344	0.049271
P7	0.043373	0.055622	0.042767	0.079170	0.073820	0.043403	0.028993
P8	1.143386	0.094892	0.060144	0.069341	0.078970	0.079560	0.103788
P9	0.055476	1.115379	0.061186	0.044924	0.051914	0.038949	0.057068
P10	0.040763	0.050656	1.036560	0.032568	0.037290	0.038173	0.030725
P11	0.000000	0.000000	0.000000	1.000000	0.000000	0.000000	0.000000
P12	0.003076	0.004453	0.003095	0.006192	1.005718	0.004220	0.007392
P13	0.024810	0.034803	0.161433	0.040745	0.041314	1.096988	0.028708
P14	0.009668	0.011838	0.006106	0.007878	0.010903	0.009024	1.009514
La	0.251362	0.315654	0.192924	1.010701	0.735415	0.321233	0.139500
Cap	0.548231	0.691467	0.626851	0.364436	0.466045	0.437973	0.335238
HH	0.545430	0.686549	0.528884	1.208680	0.986943	0.556516	0.319278
Cor	0.169805	0.214151	0.192843	0.124606	0.151603	0.137329	0.103637

ตารางที่ 22 (ต่อ)

	La	Cap	HH	Cor
P1	0.052177	0.027834	0.052177	0.011110
P2	0.040887	0.021812	0.04	0.008706
P3	0.482842	0.257576	0.482842	0.102807
P4	0.053968	0.028790	0.053968	0.011491
P5	0.000848	0.000453	0.000848	0.000181
P6	0.186084	0.099268	0.186084	0.039621
P7	0.082885	0.044215	0.082885	0.017648
P8	0.072594	0.038726	0.072594	0.015457
P9	0.047032	0.025089	0.047032	0.010014
P10	0.034096	0.018189	0.034096	0.007260
P11	0.000000	0.000000	0.00	0.000000
P12	0.006483	0.003458	0.006483	0.001380
P13	0.042657	0.022756	0.042657	0.009083
P14	0.008248	0.004400	0.008248	0.001756
La	1.111763	0.059621	0.111763	0.023797
Cap	0.280974	1.149888	0.280974	0.059825
HH	1.265385	0.675030	1.265385	0.269427
Cor	0.100692	0.349657	0.100692	1.021439

2.6 การวิเคราะห์หาแนวทางการใช้จ่ายของภาครัฐบาลจากค่า Fixed Price Multiplier

Albert Hirschman ซึ่งให้เห็นว่ามูลเหตุสำคัญที่ทำให้ประเทศด้อยพัฒนาคือ การขาดแคลนความสามารถในการลงทุน ดังนั้นการที่จะเกิดการลงทุนอย่างมากทุกๆด้านย่อมเป็นไปได้ในประเทศที่กำลังพัฒนา ดังนั้นกลยุทธ์ของการพัฒนาจึงอยู่ที่การใช้ความสามารถในการลงทุนที่มีอยู่อย่างจำกัดสำหรับตัดสินใจลงทุนในสาขาหรือกิจการที่ก่อให้เกิดผลต่อเนื่องที่เชื่อมโยงไปข้างหน้าและข้างหลัง (Forward and Backward Linkages) รวมกันสูงที่สุด เพราะจะเป็นการชักจูงและสนับสนุนให้กิจกรรมอื่นๆขยายตัวตาม (สมเกียรติ กำจรกิจบรร, 2528: 9-10)

1) ผลต่อเนื่องเชื่อมโยงไปข้างหลัง (Backward Linkage) หมายถึง ผลกระทบของการขยายตัวในภาคการผลิตที่มีต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม อันเกิดจากความต้องการใช้ปัจจัยการผลิตจากภาคต่างๆและมีผลให้ภาคการผลิตอื่นๆขยายตัวตามไปด้วย เช่น เมื่อมีการเพิ่มการผลิตในสาขาเกษตรกรรม ทำให้ต้องการวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตของสาขาเกษตรกรรมเพิ่มขึ้น เช่น ผลผลิตของปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช เป็นต้น

2) ผลต่อเนื่องเชื่อมโยงไปข้างหน้า (Forward Linkage) หมายถึง ผลกระทบของการขยายตัวในผลผลิตของภาคการผลิตแต่ละสาขาที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ อันเกิดจากการผลิตในสาขาการผลิตในสาขาเศรษฐกิจ หรืออุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ใช้ผลผลิตของสาขาเศรษฐกิจนั้นเป็นปัจจัยการผลิต เช่น เมื่อมีการเพิ่มการผลิตในสาขาเกษตรกรรม ทำให้เกิดความต้องการผลผลิตของสาขาเศรษฐกิจที่ใช้ผลผลิตของสาขาเกษตรกรรมเป็นวัตถุดิบในการผลิตเพิ่มมากขึ้น เช่น อุตสาหกรรมการผลิตของโรงสีข้าว การทำแป้งมันสำปะหลัง เป็นต้น

ในงานวิจัยครั้งนี้จะหาผลต่อเนื่องที่เชื่อมโยงไปข้างหน้าและข้างหลังจากดัชนีผลผลิตที่เชื่อมโยงไปข้างหน้าและข้างหลัง (Backward and forward linkage) โดยสามารถคำนวณได้จากเมตริกซ์สัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิต (Input Coefficient Matrix)

วิธีการรวมผลการเชื่อมโยงไปข้างหน้าและข้างหลังได้อ้างอิงวิธีของสมศักดิ์ สุขสวัสดิ์ (2545: 26) นั่นคือการคำนวณหาผลการเชื่อมโยงโดยรวม (Total Linkages) ดังนี้

$$TP_i = BP_i + FP_i - Z_{ij} \quad \text{เมื่อ } i=j$$

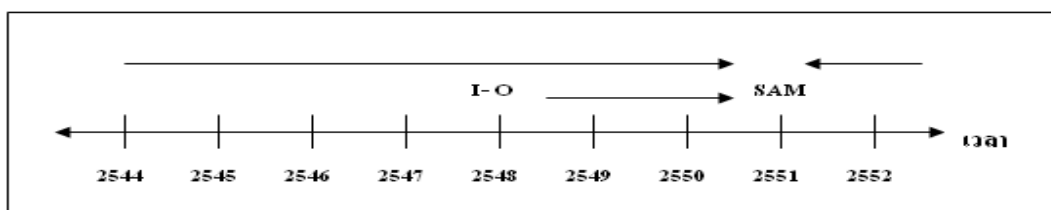
โดยที่

TPi	=	ผลการเชื่อมโยงโดยรวมของสาขาการผลิตที่ i
BPi	=	ผลการเชื่อมโยงไปข้างหลังของสาขาการผลิตที่ i
FPi	=	ผลการเชื่อมโยงไปข้างหน้าของสาขาการผลิตที่ i
Zij	=	ผลของสาขาการผลิตที่ i เมื่อสาขาการผลิตที่ i ขยายการผลิตเพิ่มขึ้น 1 หน่วย

สาเหตุของการนำค่า Zij มาหักออกจากผลรวม เนื่องจากการที่สาขาการผลิตใดมีการขยายการผลิตเพิ่มขึ้น นอกจากจะผลิตเพื่อตอบสนองต่อความต้องการใช้เป็นปัจจัยการผลิตของสาขาการผลิตอื่นๆแล้ว ยังต้องผลิตเพื่อสนองต่อความต้องการใช้ของภายในสาขานั้นเองด้วย ซึ่งมูลค่าของผลผลิตที่ใช้เป็นปัจจัยการผลิตภายในสาขาการผลิตเองจะเป็นค่าเดียวกันทั้งที่ได้จากผลการเชื่อมโยงไปข้างหน้าและผลการเชื่อมโยงไปข้างหลัง ดังนั้นในการคำนวณหาผลการเชื่อมโยงรวมนั้นจึงต้องนำ Zij มาใช้เพียงค่าเดียวมิฉะนั้นจะเกิดการนับซ้ำซึ่งทำให้ค่าที่ได้สูงเกินความเป็นจริง

2.7 ค่าของเงินตามเวลา (Time Value of Money)

การลงทุนในโครงการต่างๆเงินลงทุนหรือผลตอบแทนอาจเกิดขึ้นต่างเวลากัน ซึ่งในการนำเงินลงทุนหรือผลตอบแทนมาเปรียบเทียบกันจำเป็นต้องทำให้ค่าของเงินอยู่ ณ เวลาเดียวกัน โดยคำนวณหามูลค่าอนาคต (Future Value) หรือมูลค่าปัจจุบัน (Present Value) ของเงินแล้วแต่สถานการณ์ โดยในที่นี้การวิเคราะห์ผลของรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินนั้นเป็นการนำเอารายได้สะสมตั้งแต่ปี พ.ศ.2544-2552 มาวิเคราะห์ผลที่มีต่อภาคการผลิต, แรงงาน, คริวเรือน และธุรกิจ แต่เนื่องด้วย SAM ที่สร้างขึ้นเป็นของปี 2551 ดังนั้นในการวิเคราะห์ผลที่ถูกต้องจะต้องปรับมูลค่าของรายได้ในแต่ละปีให้มีมูลค่าเป็นปี 2551 ตามปีของ SAM ที่ได้สร้างขึ้น ซึ่งสามารถอธิบายการปรับค่าของเงินตามเวลาได้ตามภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แสดงการปรับค่าของเงินตามเวลา

จากภาพจะเห็นได้ว่าก่อนการวิเคราะห์ผลของการใช้จ่ายของภาครัฐจากรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินนั้น ต้องมีการปรับมูลค่าของรายได้ที่สะสมตั้งแต่ปี 2544-2550 ให้เป็นมูลค่าในปีที่สร้าง SAM นั่นก็คือปี 2551 และเช่นเดียวกันมูลค่าของรายได้ในปี 2552 ต้องปรับคิดลดมาเป็นมูลค่า ณ ปี 2551 เช่นกัน แต่เนื่องด้วยข้อสมมติของการสร้าง SAM ที่สมมติให้ระดับราคาคงที่ ดังนั้นในการวิจัยนี้จึงไม่ได้มีการปรับมูลค่าของเงินตามเวลาเช่นกัน

ในส่วนของตาราง I-O ปี 2548 ซึ่งเป็นข้อมูลประกอบการสร้าง SAM ต้องมีการปรับให้เป็นปี 2551 เช่นกัน ทั้งนี้ในการวิจัยนี้ได้ทำการปรับค่าให้เป็นปี 2551 ซึ่งผลของการปรับตารางนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงเพียงแก่นขนาดเท่านั้นแต่โครงสร้างของตารางยังคงเป็นของปี 2548

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในบทนี้เป็นการนำเสนอผลการวิจัย ซึ่งได้แบ่งผลออกเป็น 3 ส่วน คือ ผลการศึกษาโครงสร้างของมูลค่าทรัพย์สินที่ถูกยึดและอายัดตามพ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ผลของรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย และผลของการเสนอแนวทางการใช้จ่ายให้แก่ภาครัฐเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ทั้งนี้ สำหรับผลของการวิเคราะห์ในประเด็นผลของรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ที่ได้จากการคำนวณผ่านตารางบัญชีเมตริกส์สังคมนั้น อาจเป็นเพียงผลกระทบขั้นต่ำเท่านั้น เนื่องจากในส่วนของภาคการผลิตต่างๆ(P1-P14) ที่ใช้ข้อมูลจากรายปีจายการผลิตและผลผลิตปี พ.ศ.2548 ถึงแม้จะมีการปรับข้อมูลให้เป็นปี พ.ศ. 2551 แล้ว แต่เป็นการเปลี่ยนเพียงขนาดเท่านั้น แต่โครงสร้างยังคงเป็นของปี พ.ศ. 2548

ผลของโครงสร้างของมูลค่าทรัพย์สินที่ถูกยึดและอายัดตามพ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

ตามที่ในปัจจุบันพ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ได้ระบุความผิดมูลฐาน หรือกิจกรรมที่เป็นที่มาของการฟอกเงินไว้ทั้งสิ้น 11 มูลฐานความผิดนั้น เมื่อพิจารณาความเป็นมาของ พ.ร.บ.ฉบับดังกล่าวแล้ว พบว่า โดยเริ่มแรกที่ได้มีการตรากฎหมายฟอกเงินขึ้น โดยมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2542¹⁰ ปรากฏความผิดมูลฐานของการฟอกเงินทั้งสิ้น 7 มูลฐานความผิด ประกอบด้วย ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด, ความผิดเกี่ยวกับเพศ การค้าหญิงและเด็ก, ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชน, ความผิดเกี่ยวกับการข่มขู่และฉ้อโกงสถาบันการเงิน,

¹⁰ ต่อมากฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้ออกมามีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2543 (ชนิดาพร ภูเรือน, 2551: 26-27)

ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและทุจริต, ความผิดเกี่ยวกับการกรรโชก หรือรีดเอาทรัพย์สินที่กระทำโดยอภัยหรือช่องโหว่, ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากร, ต่อมาในปี พ.ศ. 2546 ได้เพิ่มมูลฐานความผิดที่ 8 คือ ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา และในปี พ.ศ. 2551 ได้เพิ่มมูลฐานความผิดที่ 9 คือความผิดเกี่ยวกับการพนัน และอีก 2 มูลฐานความผิดซึ่งถูกบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติอื่นซึ่งให้ถือว่าเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงินด้วย นั่นคือความผิดว่าด้วยการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง พ.ศ. 2550 และความผิดเกี่ยวกับการค้ำนุชย์ตามพระราชบัญญัติการค้ำนุชย์ พ.ศ. 2551

กอปรกับวิธีการดำเนินการกับทรัพย์สิน¹¹ นั้น ต้องผ่านมติจากคณะกรรมการธุรกรรม¹² แต่เนื่องจากคณะกรรมการธุรกรรมได้สิ้นสภาพไปโดยผลของกฎหมาย ตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551¹³ ดังนั้นจึงทำให้การยึดและอายัดทรัพย์สินตามกฎหมายฟอกเงินได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543-2551 โดยสำนักงาน ปปง. มีอำนาจในการดำเนินการตามความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 ส่วนความผิดเกี่ยวกับการพนัน, การเลือกตั้ง และการค้ำนุชย์ ได้ถูกบัญญัติให้เป็นความผิดฐานฟอกเงินตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 เป็นต้นไป

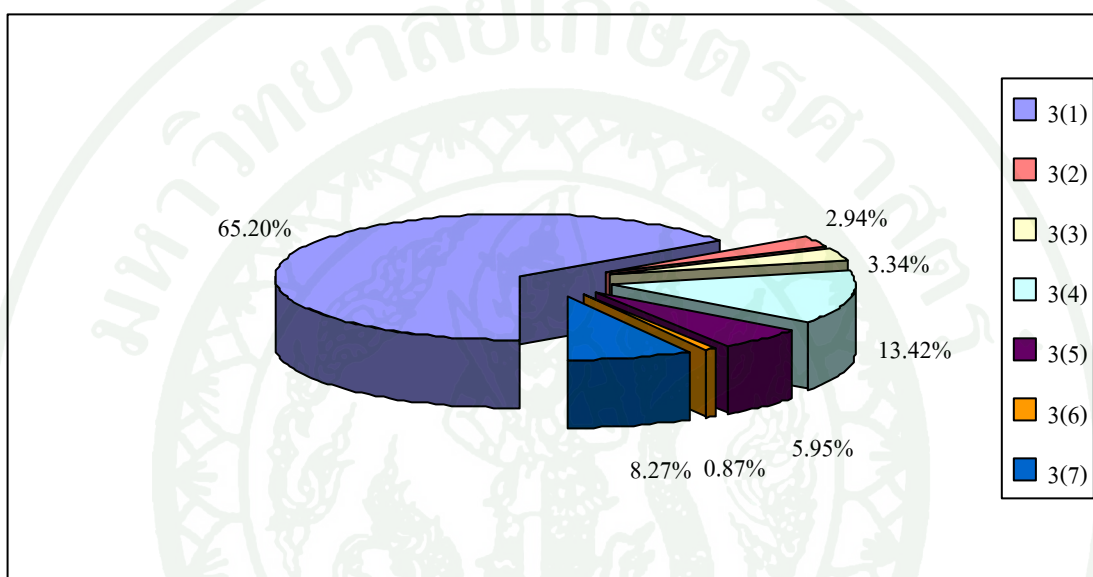
เมื่อพิจารณาภาพที่ 4 ซึ่งได้แสดงถึงสถานการณ์ด้านการฟอกเงินของประเทศไทยโดยภาพรวม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543-2551 จากข้อมูลมูลค่าทรัพย์สินที่ถูกยึดและอายัดตามพ.ร.บ.ฟอกเงินพบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2543-2551 (พ.ร.บ. ถูกบังคับใช้เต็มรูปแบบเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2543) สำนักงาน ปปง. ได้มีการยึดและอายัดทรัพย์สินรวมทั้งสิ้น 4,168.74 ล้านบาท โดยกิจกรรมที่เป็นที่มาของการฟอกเงิน 3 อันดับแรก คือ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด คิดเป็น 65.20% ของมูลค่าทรัพย์สินที่ยึดอายัด รองลงมาคือ ความผิดเกี่ยวกับการชักยอกและนื้อโงงสถาบันการเงิน และ

¹¹ ดูรายละเอียดในภาคผนวกที่ ข

¹² คณะกรรมการธุรกรรมประกอบด้วยกรรมการจำนวน 5 คน ซึ่งแต่งตั้งจากบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และคณะกรรมการอัยการ คณะละหนึ่งคน และให้เลือกประธานกรรมการธุรกรรมกันเองคนหนึ่ง โดยให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

¹³ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2551 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไปนั้น

ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากร คิดเป็น 13.42% และ 8.27% ตามลำดับ ส่วนกิจกรรมที่เป็นที่มาของการฟอกเงินเป็น 3 อันดับสุดท้าย คือ ความผิดเกี่ยวกับกาฉ้อโกงประชาชน, ความผิดเกี่ยวกับเพศ และความผิดเกี่ยวกับการกรรโชกหรือรีดเอาทรัพย์สิน คิดเป็น 3.34%, 2.94% และ 0.87% ตามลำดับ โดยความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย, ความผิดเกี่ยวกับการพนัน, ความผิดว่าด้วยการเลื้อกตั้ง และความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ยังไม่มีข้อมูลของการยึดและอายัดทรัพย์สิน

ภาพที่ 4 ภาพรวมของสถานการณ์ด้านการฟอกเงินของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543-2551

หมายเหตุ: 3(1) หมายถึง ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

3(2) หมายถึง ความผิดเกี่ยวกับเพศ

3(3) หมายถึง ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชน

3(4) หมายถึง ความผิดเกี่ยวกับการข่มขืนและฉ้อโกงสถาบันการเงิน

3(5) หมายถึง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

3(6) หมายถึง ความผิดเกี่ยวกับการกรรโชกหรือรีดเอาทรัพย์สิน

3(7) หมายถึง ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากร

ที่มา: คำนวณจากข้อมูลในรายงานประจำปี ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ตารางที่ 23 โครงสร้างของกิจกรรมที่เป็นที่มาของการฟอกเงิน แบ่งเป็นสามช่วงเวลาตามที่ได้มีการขยายความผิดมูลฐานการฟอกเงิน

(หน่วย: ร้อยละของมูลค่าทรัพย์สิน)

ลำดับที่	กิจกรรมที่เป็นที่มาของการฟอกเงิน	พ.ศ. 2543-2545	พ.ศ. 2546-2550	พ.ศ. 2551
1	ยาเสพติด	75.50	63.10	100
2	ความผิดเกี่ยวกับเพศ	1.76	3.19	-
3	ฉ้อโกงประชาชน	1.19	3.78	-
4	ชักยอกและฉ้อ โกงสถาบันการเงิน	-	16.16	-
5	ทุจริตคอร์รัปชัน	-	7.17	-
6	กรรโชกหรือรีดเอาทรัพย์สิน	-	1.05	-
7	หนีภาษีศุลกากร	21.55	5.56	-
8	การก่อการร้าย	-	-	-
9	การพนัน	-	-	-
10	การเลือกตั้ง	-	-	-
11	การค้ำมนุษย์	-	-	-
	รวม	100	100	100

หมายเหตุ: 1. กิจกรรมลำดับที่ 1-7 ถูกบัญญัติให้เป็นความผิดฐานฟอกเงินตั้งแต่ปี พ.ศ.2543

2. กิจกรรมลำดับที่ 8 ถูกบัญญัติให้เป็นความผิดฐานฟอกเงินตั้งแต่ปี พ.ศ.2546

3. กิจกรรมลำดับที่ 9-11 ถูกบัญญัติให้เป็นความผิดฐานฟอกเงินตั้งแต่ปี พ.ศ.2551

ที่มา: คำนวณจากข้อมูลในรายงานประจำปี ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

หากพิจารณาแบ่งช่วงเวลาออกเป็น 3 ช่วงระยะเวลาตามที่ได้มีการขยายความผิดมูลฐานของการฟอกเงิน ตามตารางที่ 23 พบว่า ในช่วงแรกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543-2545 (ครอบคลุม 7 มูลฐานความผิด) กิจกรรมที่เป็นที่มาของการฟอกเงินครองอันดับแรกคือ ยาเสพติด คิดเป็น 75.5% รองลงมาคือความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากร และความผิดเกี่ยวกับเพศ คิดเป็น 21.55%, 1.76% ตามลำดับ ส่วนช่วงเวลาที่สองตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546-2550 (ได้มีการเพิ่มมูลฐานความผิดด้านการก่อการร้าย) กิจกรรมที่เป็นที่มาของการฟอกเงินสามอันดับแรก คือ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด, ความผิดเกี่ยวกับการชักยอกและฉ้อ โกงสถาบันการเงิน และความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ คิดเป็น 63.10%, 16.16% และ 7.17% ตามลำดับ และช่วงเวลาที่สามคือปี พ.ศ. 2551 (ได้เพิ่มมูลฐานความผิดเกี่ยวกับการพนัน, การเลือกตั้ง และการค้ำมนุษย์) ปรากฏข้อมูลการยึดทรัพย์สินที่เกิดจากความผิดด้านยาเสพติด คิดเป็น 100% เนื่องจากคณะกรรมการธุรกรรมได้สิ้นสภาพไปโดยผล

ของกฎหมาย ตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2551 สำนักงาน ปปง. จึงยังไม่สามารถดำเนินการยึดอายัดทรัพย์สินได้ในตั้งแต่ช่วงเวลาดังกล่าวเป็นต้นมา

ผลของรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

จากค่า Fixed Price Multiplier ที่คำนวณได้ตามตารางที่ 22 สามารถนำมาวิเคราะห์หาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายภาครัฐต่อบัญชีภายใน นั่นก็คือ ภาคการผลิต 14 สาขา(P1-P14), แรงงาน(La), ทุน(Cap), คร่าวเรือน(HH) และธุรกิจ(Cor) โดยนำมาเมตริกซ์ของ Fixed Price Multiplier มาคูณกับ Vector ตามสคตมภ์ของการใช้จ่ายภาครัฐซึ่งได้กระจายให้แต่ละภาคการผลิตตามสัดส่วนการใช้จ่ายรวมของภาครัฐในตารางบัญชีเมตริกซ์สังคัมปี 2551 เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะการใช้จ่ายที่แท้จริงของรัฐบาล

ในการพิจารณาผลของรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจนั้น ได้ใช้ยอดรายได้ที่สำนักงาน ปปง.ดำเนินการส่งให้แก่กระทรวงการคลังทั้งสิ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544-2552 ซึ่งมียอดรวม 435,842,893.89 บาท มาเป็นตัวแปรเชิงนโยบายในการวิเคราะห์ผลกระทบต่อภาคการผลิต 14 สาขา(P1-P14), แรงงาน(La), ทุน(Cap), คร่าวเรือน(HH) และธุรกิจ(Cor) ผลที่ได้ปรากฏตามตารางที่

ตารางที่ 24 ผลของการใช้จ่ายภาครัฐบาล

(หน่วย: บาท)

ลำดับที่	รายละเอียด	รายจ่าย	ผลได้	รวม
1	การเกษตร (P1)	381,736.50	26,476,024.09	26,857,760.58
2	การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน (P2)	-	25,477,480.87	25,477,480.87
3	การผลิตอุตสาหกรรม (P3)	22,665,980.16	266,099,121.03	288,765,101.19
4	การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา (P4)	8,473,733.25	40,156,718.42	48,630,451.67
5	การก่อสร้าง(P5)	1,398,776.82	2,107,361.23	3,506,138.05
6	การขายส่ง การขายปลีกฯ (P6)	81,009,638.35	138,738,771.22	219,748,409.57
7	โรงแรมและภัตตาคาร (P7)	4,008,167.46	32,862,655.21	36,870,822.67
8	การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการ คมนาคม (P8)	7,557,840.53	39,499,559.04	47,057,399.57
9	ตัวกลางทางการเงิน (P9)	1,053,328.96	23,811,621.80	24,864,950.76
10	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ (P10)	7,315,258.94	22,074,647.90	29,389,906.85
11	การบริหารราชการแผ่นดินและการ ป้องกันประเทศฯ (P11)	128,327,743.42	128,327,743.42	256,655,486.83
12	การศึกษา (P12)	126,895,263.88	129,061,538.37	255,956,802.25
13	การบริการอื่นๆ (P13)	43,505,268.53	62,469,691.45	105,974,959.98
14	อื่นๆ (P14)	3,250,157.09	7,706,779.66	10,956,936.75
15	แรงงาน (La)		269,233,663.56	269,233,663.56
16	ทุน (Cap)		215,534,456.62	215,534,456.62
17	ครัวเรือน (HH)		385,349,527.60	385,349,527.60
18	ธุรกิจ (Cor)		69,127,207.56	69,127,207.56
	ผลรวมภาคการผลิต	435,842,893.89	944,869,713.69	1,380,712,607.58
	GDP at Factor Cost		484,768,120.17	484,768,120.17
	รายได้ภาคครัวเรือน		385,349,527.60	385,349,527.60
	รายได้ภาคธุรกิจ		69,127,207.56	69,127,207.56

ค่าตัวทวีของการใช้จ่ายรัฐบาลที่ได้จากการสร้าง SAM ปี 2551 มีค่าเท่ากับ 1.11¹⁴ หมายความว่าในระยะสั้น การใช้จ่ายของรัฐบาลเพิ่มขึ้น 1 บาท ได้ช่วยให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาผลตอบแทนปัจจัยการผลิต (GDP at Factor Cost) เพิ่มขึ้น 1.11 บาท ดังนั้นรายจ่ายของรัฐบาลซึ่งมาจากรายได้ที่สำนักงาน ป.ป.ง. ได้นำส่งกระทรวงการคลังเป็นจำนวน 435,842,893.89 บาท นี้ ช่วยให้ GDP at Factor Cost เพิ่มขึ้น 484,768,120.17 บาท ซึ่งเกิดจากการที่ภาคการผลิตขยายการผลิตเพิ่มขึ้น จำเป็นต้องมีการลงทุนและจ้างงานเพิ่มขึ้น ทำให้ปัจจัยทุนและแรงงานได้รับผลตอบแทนมากขึ้น และได้ส่งผลให้ครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้น 385,349,527.60 บาท และภาคธุรกิจมีรายได้เพิ่มขึ้น 69,127,207.56 บาท นอกจากนี้รายจ่ายจำนวน 435,842,893.89 บาท ยังได้ก่อให้เกิดการผลิตในภาคการผลิตโดยรวมเพิ่มขึ้น 1,380,712,607.58 บาท จำแนกเป็นรายจ่ายโดยตรง 435,842,893.89 บาท และผลกระทบทางอ้อมที่เกิดจากความเชื่อมโยงของภาคการผลิต (Inter-industrial Linkages) และระบบเศรษฐกิจจำนวน 944,869,713.69 บาท

ผลของการนำเสนอแนวทางการใช้จ่ายให้แก่ภาครัฐเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ในการนำเสนอแนวทางในการใช้จ่ายให้แก่ภาครัฐเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้น สามารถพิจารณาจากผลการเชื่อมโยงโดยรวม (Total Linkage) เนื่องจากผลดังกล่าวหมายถึงการชักจูงและสนับสนุนให้กิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้องขยายตัวตาม ซึ่งสามารถหาได้จากค่าดัชนีผลผลิตที่เชื่อมโยงไปข้างหน้าและข้างหลัง (Backward and forward linkage) โดยค่าดัชนีผลผลิตที่เชื่อมโยงไปข้างหน้า หมายถึง ผลที่กระตุ้นให้เกิดการขยายตัวในกิจกรรมการผลิตอื่นๆที่ใช้ผลผลิตของกิจกรรมดังกล่าวในการผลิต ส่วนค่าดัชนีผลผลิตที่เชื่อมโยงไปข้างหลัง หมายถึง ผลที่กระตุ้นให้เกิดการขยายตัวในกิจกรรมการผลิตที่ผลิตวัตถุดิบเพื่อป้อนกิจกรรมดังกล่าว ซึ่งค่าดัชนีผลผลิตที่เชื่อมโยงไปข้างหน้าและข้างหลัง สามารถคำนวณได้จากเมตริกซ์สัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิต (Input Coefficient Matrix) จาก Fixed Price Multiplier ที่ได้จากรายที่ 22 โดยสามารถจำแนกเป็น ผลทางตรง หมายถึง ผลกระทบของการขยายตัวในภาคการผลิตที่มีต่อภาคการผลิตของตนเอง และผลทางอ้อม หมายถึง ผลกระทบของการขยายตัวในภาคการผลิตใดภาคการผลิตหนึ่งที่มีต่อภาคการผลิตอื่นๆ

¹⁴ 1. คำนวณจาก $484,768,120.17 / 435,842,893.89 = 1.1123$

2. งานวิจัยของศิริจันทร์ นิโครธามณี (2543: 131) ได้ศึกษาหาค่าตัวทวีการใช้จ่ายภาครัฐ พบว่า มีค่าเท่ากับ 1.551 โดยคำนวณจากแบบจำลองเศรษฐกิจมหภาค ซึ่งใช้ข้อมูลในช่วงปีพ.ศ.2520-2542

ตารางที่ 25 ผลการเชื่อมโยงไปข้างหลัง (Backward Linkage)

ลำดับที่	สาขาการผลิต	ทางตรง	ทางอ้อม	รวม
1	การเกษตร (P1)	1.135	1.036	2.171
2	การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน (P2)	1.020	0.259	1.279
3	การผลิตอุตสาหกรรม (P3)	1.711	0.422	2.133
4	การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา (P4)	1.208	1.116	2.325
5	การก่อสร้าง(P5)	1.002	1.733	2.734
6	การขายส่ง การขายปลีกฯ (P6)	1.106	0.859	1.965
7	โรงแรมและภัตตาคาร (P7)	1.032	1.259	2.291
8	การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการ คมนาคม (P8)	1.143	1.122	2.265
9	ตัวกลางทางการเงิน (P9)	1.115	0.951	2.066
10	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ (P10)	1.037	1.010	2.047
11	การบริหารราชการแผ่นดินและการ ป้องกันประเทศฯ (P11)	1.000	1.061	2.061
12	การศึกษา (P12)	1.006	1.332	2.337
13	การบริการอื่นๆ (P13)	1.097	1.203	2.300
14	อื่นๆ (P14)	1.010	1.575	2.585

หมายเหตุ: ปิดเศษจุดทศนิยมสามตำแหน่ง

ที่มา: คำนวณจากผลรวมของ Fixed Price Multiplier เฉพาะสาขาการผลิต (P1-P14) ตามแนวตั้ง

เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 25 พบว่า สาขาการผลิตที่มีผลการเชื่อมโยงไปข้างหลังมากที่สุด คือ สาขาการก่อสร้าง มีค่าเท่ากับ 2.734 ซึ่งหมายถึง เมื่อมีการขยายการผลิตในสาขาการก่อสร้าง 1 ล้านบาท จะทำให้ระบบเศรษฐกิจขยายตัวตามผลกระทบไปด้านหลังเป็นมูลค่ารวม 2.734 ล้านบาท ส่วนสาขาที่มีค่ารองลงมา คือ สาขาการผลิตอื่นๆที่ไม่สามารถจำแนกประเภทตามสาขาการผลิต 13 สาขาข้างต้นได้ มีค่าเท่ากับ 2.585 และสาขาการศึกษา มีค่าดัชนีเท่ากับ 2.337 ขณะที่สาขาการผลิตที่มีค่าผลการเชื่อมโยงไปข้างหลังต่ำสุด คือ บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ, การขายส่ง การขายปลีกฯ และการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน มีค่าเท่ากับ 2.047, 1.965 และ 1.279 ตามลำดับ

ตารางที่ 26 ผลการเชื่อมโยงไปข้างหน้า (Forward Linkage)

ลำดับที่	สาขาการผลิต	ทางตรง	ทางอ้อม	รวม
1	การเกษตร (P1)	1.135	0.886	2.021
2	การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน (P2)	1.020	1.137	2.157
3	การผลิตอุตสาหกรรม (P3)	1.711	7.905	9.616
4	การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา (P4)	1.208	0.777	1.985
5	การก่อสร้าง(P5)	1.002	0.024	1.026
6	การขายส่ง การขายปลีกฯ (P6)	1.106	1.106	2.211
7	โรงแรมและภัตตาคาร (P7)	1.032	0.585	1.617
8	การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการ คมนาคม (P8)	1.143	0.832	1.976
9	ตัวกลางทางการเงิน (P9)	1.115	0.629	1.744
10	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และ บริการทางธุรกิจ (P10)	1.037	0.431	1.468
11	การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกัน ประเทศฯ (P11)	1.000	-	1.000
12	การศึกษา (P12)	1.006	0.046	1.052
13	การบริการอื่นๆ (P13)	1.097	0.468	1.565
14	อื่นๆ (P14)	1.010	0.111	1.120

หมายเหตุ: ปิดเศษจุดทศนิยมสามตำแหน่ง

ที่มา: คำนวณจากผลรวมของ Fixed Price Multiplier เฉพาะสาขาการผลิต (P1-P14) ตามแนวนอน

หากพิจารณาสาขาการผลิตที่มีผลกระทบที่เชื่อมโยงไปข้างหน้ามากที่สุด ตามตารางที่ 26 พบว่า สาขาการผลิตอุตสาหกรรม มีค่าเท่ากับ 9.616 หมายถึง เมื่อมีการขยายการผลิตในสาขาการผลิตอุตสาหกรรม 1 ล้านบาท จะทำให้ระบบเศรษฐกิจขยายตัวตามผลกระทบไปข้างหน้าเป็นมูลค่ารวม 9.616 ล้านบาท และสาขาที่มีค่ารองลงมา คือ สาขาการการขายส่ง การขายปลีกฯ มีค่าเท่ากับ 2.211 และสาขาการการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน มีค่าเท่ากับ 2.157 ขณะที่สาขาการผลิตที่มีค่าผลการเชื่อมโยงไปข้างหน้าต่ำสุด คือ สาขาการศึกษา, สาขาการก่อสร้าง และการบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศฯ มีค่าเท่ากับ 1.052, 1.026 และ 1.000 ตามลำดับ

ตารางที่ 27 ผลการเชื่อมโยงโดยรวม (Total Linkage)

สาขาการผลิต	ผลการเชื่อมโยง	จัดอันดับ
การผลิตอุตสาหกรรม (P3)	10.039	1
การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา (P4)	3.102	2
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม (P8)	3.097	3
การขายส่ง การขายปลีกฯ (P6)	3.071	4
การเกษตร (P1)	3.057	5
โรงแรมและภัตตาคาร (P7)	2.876	6
การบริการอื่นๆ (P13)	2.768	7
การก่อสร้าง(P5)	2.759	8
อื่นๆ (P14)	2.696	9
ตัวกลางทางการเงิน (P9)	2.695	10
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ (P10)	2.478	11
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน (P2)	2.416	12
การศึกษา (P12)	2.384	13
การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศฯ (P11)	2.061	14

หมายเหตุ: ปีพิเศษจุดทศนิยมสามตำแหน่ง

ที่มา: คำนวณจากผลรวมของตารางที่ 25 และ 26

จากตารางที่ 27 สาขาการผลิตที่มีผลการเชื่อมโยงโดยรวมสูงสุด คือ การผลิตอุตสาหกรรม มีค่าเท่ากับ 10.039 ซึ่งหมายถึง เมื่อมีการขยายการผลิตในสาขาการผลิตอุตสาหกรรม 1 ล้านบาท จะทำให้ระบบเศรษฐกิจขยายตัวเป็นมูลค่ารวม 10.039 ล้านบาท ส่วนสาขาที่มีผลการเชื่อมโยงรวมรองลงมาคือ การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา และสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม มีค่าเท่ากับ 3.102 และ 3.097 ตามลำดับ ส่วนสาขาที่มีผลเชื่อมโยงโดยรวมต่ำสุด คือ บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ, สาขาการศึกษา และสาขาการบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศฯ มีค่าเท่ากับ 2.478, 2.384 และ 2.061 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลของรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในครั้งนี้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยแบ่งเป็นสองประเด็น คือ ศึกษาโครงสร้างของมูลฐานความผิดด้านการฟอกเงิน และศึกษาผลของรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว พร้อมทั้งเสนอแนะทางการใช้จ่ายให้แก่ภาครัฐเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้น โดยผลที่ได้สามารถนำไปใช้เพื่อเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการรายได้ให้แก่ภาครัฐ และการกำหนดนโยบายหรือมาตรการให้ครอบคลุมความผิดมูลฐานให้กว้างขึ้นต่อไป

จากสถานการณ์ของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยนั้น เศรษฐกิจนอกระบบประเภทที่ผิดกฎหมายก็มีทิศทางขยายตัวที่อาจเรียกได้ว่าเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย โดยมีลักษณะที่ปะปนอยู่กับเศรษฐกิจที่ถูกกฎหมาย ดังนั้นในการที่จะเอาชนะขบวนการของกิจกรรมที่ผิดกฎหมายได้ นอกเหนือจากการมุ่งทำลายเครือข่ายของขบวนการแล้ว สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ รัฐบาลควรมุ่งทำลายฐานทางเศรษฐกิจของขบวนการหรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ขบวนการฟอกเงินนั่นเอง ในการทำลายฐานทางเศรษฐกิจหรือเงินทุนสะสมของขบวนการนั้น จะเป็นการทำลายถึงต้นตอของกิจกรรม ผลประโยชน์ที่จะได้รับท้ายที่สุดนั้นก็คือ การช่วยลดอิทธิพลของขบวนการอันจะนำไปสู่การลดปัญหาทางสังคม พร้อมนี้ก็จะเป็นการช่วยส่งเสริมความมั่นคงแก่ระบบเศรษฐกิจไทยได้ต่อไป

ผลการศึกษาโครงสร้างของมูลฐานความผิดด้านการฟอกเงินในประเทศไทยที่ผ่านมานั้น ซึ่งเมื่อพิจารณาในช่วงปี พ.ศ. 2543-2551 (27 ตุลาคม 2543-31 ธันวาคม 2551) ในภาพรวม พบว่ากิจกรรมที่เป็นที่มาของการฟอกเงินเป็นอันดับแรก คือ การค้ายาเสพติด รองลงมาคือ ความผิดเกี่ยวกับการยกยอกและฉ้อโกงสถาบันการเงิน และความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตามลำดับ ซึ่งผลที่ได้ดังกล่าวสอดคล้องกับงานของผาสุก พงษ์ไพจิตร และคณะ (2543: 296-297) ซึ่งได้ทำการสำรวจทัศนคติเกี่ยวกับการฟอกเงินในประเทศไทยช่วงเดือนเมษายนถึงมิถุนายน พ.ศ.

2538 และพบว่าโดยส่วนใหญ่เชื่อว่าการค้ายาเสพติดจะเป็นกิจกรรมที่เป็นที่มาของการฟอกเงินเป็นอันดับหนึ่ง แต่ทั้งนี้ผลของกิจกรรมที่เป็นที่มาของการฟอกเงินอันดับสองได้ข้อสรุปที่ไม่ตรงกัน โดยผลการสำรวจของผาสุก พงษ์ไพจิตร และคณะ พบว่ากิจกรรมรองลงมา คือ การทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าวอาจให้ข้อสรุปได้ว่า ที่ผ่านมามีการค้ายาเสพติดเป็นกิจกรรมที่เป็นที่มาของการฟอกเงินที่ร้ายแรงที่สุดสำหรับประเทศไทย โดยมีขนาดของการยึดอายัดมากกว่ากิจกรรมที่เป็นที่มาของการฟอกเงินประเภทอื่นๆมาก ซึ่งสิ่งที่ค้นพบนี้สามารถยืนยันได้ถึงความสำเร็จในระดับหนึ่งในการพยายามที่จะปราบปรามขบวนการค้ายาเสพติดในประเทศไทยให้ถึงต้นตอ และอาจจะกล่าวได้ว่าผลที่ได้นี้ยังสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เริ่มแรกของที่มาของกฎหมายฟอกเงิน

ในส่วนของการศึกษาผลของรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย นั้น ได้ใช้การวิเคราะห์ผลผ่านค่าตัวทวีแบบ Fixed Price Multiplier ที่ได้จากการสร้างบัญชีเมตริกส์ตั้งคมปี 2551 โดยได้มีการแบ่งออกเป็น 10 บัญชีหลัก 23 บัญชีย่อย และมีการแบ่งภาคการผลิตออกเป็น 14 ภาคตามการจำแนกในบัญชีรายได้ประชาชาติ โดยงานวิจัยนี้ได้กำหนดให้รายได้ที่ส่งกระทรวงการคลังจากการทำความผิดฐานฟอกเงินทั้งสิ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544-2552 มูลค่า 435,842,893.89 บาท มาเป็นตัวแปรเชิงนโยบายในการวิเคราะห์ผลกระทบ ผลการศึกษา พบว่ารายจ่ายของรัฐบาลจำนวนดังกล่าว ช่วยให้ GDP at Factor Cost เพิ่มขึ้น 484,768,120.17 บาท ซึ่งเกิดจากการที่ภาคการผลิตขยายการผลิตเพิ่มขึ้น จำเป็นต้องมีการลงทุนและจ้างงานเพิ่มขึ้น ทำให้ปัจจัยทุนและแรงงานได้รับผลตอบแทนมากขึ้น และส่งผลให้ครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้น 385,349,527.60 บาท ภาคธุรกิจมีรายได้เพิ่มขึ้น 69,127,207.56 บาท ทั้งนี้ยังก่อให้เกิดการผลิตในภาคการผลิตโดยรวมเพิ่มขึ้น 1,380,712,607.58 บาท จะเห็นได้ว่ารายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามกฎหมายฟอกเงินเมื่อถูกนำมาใช้จ่ายแล้วได้ก่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเจริญเติบโตให้แก่ภาคเศรษฐกิจหลายภาคส่วน นอกเหนือจากผลประโยชน์ในแง่ของการตัดวงจรของกิจกรรมที่ผิดกฎหมายแล้ว ในการดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินยังอาจจะเป็นอีกหนึ่งแหล่งรายได้ที่สำคัญให้แก่ภาครัฐ ถึงแม้ว่าตัวเลขรายได้ที่เพิ่มขึ้นซึ่งได้จากการวิเคราะห์นี้จะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากการขาดช่วงไปของคณะกรรมการธุรกรรม ประกอบกับตัวเลขรายได้ที่ส่งกระทรวงการคลังที่ได้นำมาวิเคราะห์นี้อยู่บนพื้นฐานความผิดมูลฐานด้านการฟอกเงินที่มีอยู่ในปัจจุบันทั้งสิ้น 11 มูลฐานความผิด แต่ในปัจจุบันยังคงมีกิจกรรมผิดกฎหมายประเภทอื่นๆอีกหลายประเภทที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของกฎหมายฟอกเงิน เช่น ความผิดจากการหลีกเลียงภาษี ซึ่ง

วรพล โสคติยานุรักษ์ (2550: 153) ได้เสนอให้เป็นกิจกรรมที่ควรถูกระบุให้อยู่ในความผิดฐานฟอกเงินไว้ด้วย หรือแม้กระทั่งความผิดจากการหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความผิดจากการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น ทั้งนี้หากมีการขยายมูลฐานความผิดด้านการฟอกเงินให้กว้างขึ้น โดยผลที่จะได้รับนอกเหนือจากการทำลายฐานทางการเงินของการก่ออาชญากรรมแล้ว รายได้ที่เกิดเป็นของแผ่นดินตามกฎหมายฟอกเงินก็จะมีมากขึ้นด้วย นั่นก็หมายถึงแหล่งรายได้สำหรับภาครัฐที่มากขึ้นตามมา

นอกเหนือจากผลข้างต้นที่ได้จากการศึกษาผลกระทบผ่านค่า Fixed Price Multiplier ที่ได้จากการสร้างบัญชีเมตริกส์สังคม ปี 2551 แล้ว ค่าดังกล่าวสามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อเสนอแนวทางการใช้จ่ายให้แก่ภาครัฐจากรายได้ที่เกิดเป็นของแผ่นดินตามกฎหมายฟอกเงินเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้ด้วย ซึ่งนั่นก็หมายถึงการจัดลำดับความสำคัญของภาคการผลิตนั่นเอง ทั้งนี้เนื่องจากอุปสรรคในการพัฒนาประเทศของประเทศกำลังพัฒนา นั่นก็คือ การขาดแคลนในด้านปัจจัยทุนที่จะนำมาลงทุนผลิตสินค้า และการขาดแคลนทรัพยากร ดังนั้น ผู้วางนโยบายจำเป็นต้องพยายามจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดนี้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศให้ได้มากที่สุด โดยการตัดสินใจว่าจะนำเงินมาใช้จ่ายในภาคการผลิตสาขาใดและมีลำดับก่อนหลังหรือพร้อมเพรียงกันอย่างไร โดยพิจารณาจากผลการเชื่อมโยงโดยรวมที่มีค่าสูงสุดเป็นสำคัญ เพราะนั่นจะเป็นการชักจูงและสนับสนุนให้กิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้องขยายตัวตาม โดยผลการศึกษาพบว่า การผลิตอุตสาหกรรม มีค่าผลการเชื่อมโยงรวมสูงสุดเท่ากับ 10.039 รองลงมาคือ การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา และสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม มีค่าเท่ากับ 3.102 และ 3.097 ตามลำดับ ส่วนสาขาที่มีผลการเชื่อมโยงโดยรวมต่ำสุด คือ บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ, สาขาการศึกษา และสาขาการบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศฯ มีค่าเท่ากับ 2.478, 2.384 และ 2.061 ตามลำดับ

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. เนื่องจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตมีการจัดทำทุก 5 ปี ดังนั้น ในงานวิจัยครั้งนี้จึงใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 2548 ซึ่งเป็นปีล่าสุด และได้มีการนำข้อมูลจากบัญชีรายได้ประชาชาติปี 2551 มาปรับข้อมูลตัวเลขในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตให้เป็นตารางปี 2551 ดังนั้นค่าของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตที่ได้ อาจจะมีการคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงบ้าง

2. เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้ไม่สามารถคำนวณหาต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการฟอกเงินที่มีอยู่ในปัจจุบันได้ ดังนั้นผลที่ได้จึงมิใช่ผลได้ต่อระบบเศรษฐกิจสุทธิที่เพิ่มขึ้น หากแต่เป็นผลได้ที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น ถ้าภาครัฐนํารายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามกฎหมายฟอกเงินมาใช้จ่ายเพื่อพัฒนาประเทศต่อไป

3. เนื่องจากไม่ได้มีการปรับมูลค่าของรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินซึ่งเป็นยอดสะสมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544-2552 ตามเวลา (Time Value of Money) ให้มีมูลค่าในปีเดียวกันกับที่ได้สร้าง SAM ดังนั้นผลของการวิเคราะห์ที่ได้นั้นจึงมีมูลค่าน้อยกว่าความเป็นจริงที่ควรจะได้

4. จากผลการศึกษารายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจที่ได้ในครั้งนี้ เนื่องด้วยได้กำหนดให้ลักษณะของการใช้จ่ายภาครัฐเป็นไปตามลักษณะการใช้จ่ายเดิมตามตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 2548

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากผลการวิเคราะห์รายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดินที่มีต่อภาคการผลิต, แรงงาน, คริวเรือน และธุรกิจ พบว่า ผลได้ที่เพิ่มขึ้นมีมูลค่าไม่มากนักเนื่องด้วยข้อจำกัดของมูลฐานความผิดการฟอกเงินที่ระบุไว้ในกฎหมาย ในการนี้รัฐบาลจึงควรมีการขยายมูลฐานความผิดของการฟอกเงินให้มากขึ้น เพราะนั่นจะทำให้รายได้ที่จะตกเป็นของแผ่นดิน และแหล่งรายได้สำหรับภาครัฐก็จะมีมากขึ้นตามมา

2. เพื่อส่งเสริมการขยายตัวทางเศรษฐกิจ รัฐบาลจึงควรเร่งเบิกจ่ายเงินจากรายได้ที่ตกเป็นของแผ่นดิน ซึ่งอาจจะพิจารณาการเบิกจ่ายไปยังภาคการผลิตตามลำดับก่อนหลังโดยอาจพิจารณาจากผลการนำเสนอแนวทางการใช้จ่ายแก่ภาครัฐที่ได้ เพื่อให้เกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจมากที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

1. การใช้ค่าตัวทวีแบบ Fixed Price Multiplier ที่ได้จากการสร้างบัญชีเมตริกส์สังคมมาวิเคราะห์ผลกระทบของการใช้จ่ายของรัฐบาล สามารถวิเคราะห์ผลได้ละเอียดยิ่งขึ้น หากสามารถขยายภาคครัวเรือน เช่น แบ่งตามระดับรายได้ แบ่งครัวเรือนตามภูมิภาค เป็นต้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ผลในเชิงการกระจายรายได้

2. จากผลการศึกษาในการเสนอแนะแนวทางการใช้จ่ายให้แก่ภาครัฐผ่านการสร้างบัญชีเมตริกส์ดังกล่าว หากสามารถขยายภาคการผลิตให้ละเอียดขึ้น เช่น ภาคอุตสาหกรรมอาจจะแบ่งเป็นอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป, อุตสาหกรรมการผลิตเคมีภัณฑ์ เป็นต้น ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ในการสนับสนุนภาคการผลิตได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กนกพร พาณิชยกุล. 2551. ผลกระทบจากการลงทุนในเชื้อเพลิงชีวภาพที่มีต่อระบบเศรษฐกิจไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กัลยารัตน์ เจียรภักดีสมบัติ. 2544. แบบจำลองผลการเปิดเสรีการค้าภายใต้ WTO ของสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรที่สำคัญที่มีต่อเศรษฐกิจไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

จรววยพร ธรณินทร์. 2546. การปฏิรูประบบราชการไทย: ข้อเสนอแนะเพื่อความสมบูรณ์ (Online). www.moe.go.th/main2/article/article_jarauwporn/article1.htm, 21 กันยายน 2553.

ฉลองภพ สุตังกรกาญจน์ และปราณี ทินกร. 2542. บัญชีเมตริกส์สังคมและการวิเคราะห์ผลกระทบของการใช้จ่ายงบประมาณ. มูลนิธิสถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

ฐปนีย์ วัชรชัยสมร. 2537. การประมาณขนาดของเศรษฐกิจใต้ดินในประเทศไทย: สถิติปริมาณเงินวิเคราะห์. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2551. คู่มือการชำระเงิน ปี 2551 (Online).

www2.bot.or.th/statistics/Report Page.aspx?reportID=62&language=th, 30 มิถุนายน 2553.

บุญชูบ ส่งตระกูลศักดิ์. 2545. ผลกระทบของมาตรการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ผาสุก พงษ์ไพจิตร, สังคีต พิริยะรังสรรค์, และนวนน้อย ตรีรัตน์. 2543. หวย ช่อง บ่อน ยาบ้า เศรษฐกิจนอกกฎหมายกับนโยบายสาธารณะในประเทศไทย. ตรีสวิน.

ผู้จัดการ. 2549. เกริกเกียรติ-ราเกษ ตำนาน "โอง" ที่ต้องศึกษา (Online).

www.gotomanager.com/news/details.aspx?id=46921, 22 กันยายน 2553.

_____. 2553. “โผยก๊วน” เส้นเลือดหล่อเลี้ยงการค้าชายแดนไทย-พม่า (Online).

<http://gotomanager.com/news/details.aspx?id=85013>, 12 พฤศจิกายน 2553.

ภูวดล ธโนปัย. 2547. การสร้างเมตริกบัญชีสังคมด้านสิ่งแวดล้อมกรณีน้ำเสียในภาคอุตสาหกรรมและชุมชน. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รัตนา สายคณิต. 2539. มหเศรษฐศาสตร์วิเคราะห์: จากทฤษฎีสู่นโยบาย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วรพล โสคติยานุรักษ์. 2550. เศรษฐกิจนอกระบบของไทย. ม.ป.ท. (อัสสัมชัญ).

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. 2547. หลักเศรษฐศาสตร์มหภาค. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วัชรวิ ว่องอรุณ. มปท. เศรษฐกิจนอกระบบ (Online). www.ismed.or.th/SME2/src/upload/knowledge/1181291938466915a2c8d96.pdf, 19 พฤษภาคม 2553.

ชนิดาพร ภูเรือ. 2551. ปัญหาการดำเนินการให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริจันทร์ นิโครธาเมธนี. 2543. แบบจำลองการก่อกวนสาธารณะของภาครัฐบาลกรณีศึกษา: ประเทศไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สมเกียรติ กำจรกิจบวร. 2528. การจัดลำดับความสำคัญสาขาเศรษฐกิจของประเทศไทย: วิเคราะห์โดยใช้ตารางบัญชีสังคม ปี 2526. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมศักดิ์ สุขวัฒน์. 2545. การเลือกสาขาการผลิตที่สำคัญในภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม: การวิเคราะห์โดยใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สิทธิพร พูลสวัสดิ์. 2551. การวิเคราะห์ผลกระทบของงบกลางต่อการขยายตัวของผลผลิตและการกระจายรายได้. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุริย์ แซ่เบ๊. 2544. ผลกระทบของนโยบายการคลังโดยใช้บัญชีเมตริกซ์สังคม. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2547. รายงานสรุปผลการประชุมประจำปี 2547 เรื่อง เศรษฐกิจนอกกรอบกับการบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐ. ม.ป.ท.

_____. 2548. ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตประจำปี 2548 (Online).
www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=97, 30 มิถุนายน 2553.

_____. 2551. รายได้ประชาชาติของประเทศไทย 2551 (Online).
www.nesdb.go.th/Portals/0/eco_datas/account/ni/ni_2008/NI2008.xls, 30 มิถุนายน 2553.

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. 2544. รายงานประจำปี 2544 (Online).
www.amlo.go.th/amlo_new/template.php?lang=TH&id=233&nvar_13=true, 30 กันยายน 2553.

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. 2545. รายงานประจำปี 2545 (Online).

www.amlo.go.th/amlo_new/template.php?lang=TH&id=233&nvar_13=true, 30 กันยายน 2553.

_____. 2546. รายงานประจำปี 2546 (Online). www.amlo.go.th/amlo_new/template.php?lang=TH&id=233&nvar_13=true, 30 กันยายน 2553.

_____. 2547. รายงานประจำปี 2547 (Online). www.amlo.go.th/amlo_new/template.php?lang=TH&id=233&nvar_13=true, 30 กันยายน 2553.

_____. 2548ก. รายงานประจำปี 2548 (Online). www.amlo.go.th/amlo_new/template.php?lang=TH&id=233&nvar_13=true, 30 กันยายน 2553.

_____. 2548ข. คู่มือประชาชน การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. กรุงเทพมหานคร: ศรีเมืองการพิมพ์.

_____. 2549. รายงานประจำปี 2549 (Online). www.amlo.go.th/amlo_new/template.php?lang=TH&id=233&nvar_13=true, 30 กันยายน 2553.

_____. 2550. รายงานประจำปี 2550 (Online). www.amlo.go.th/amlo_new/template.php?lang=TH&id=233&nvar_13=true, 30 กันยายน 2553.

_____. 2551ก. รายงานประจำปี 2551 (Online). www.amlo.go.th/amlo_new/template.php?lang=TH&id=233&nvar_13=true, 30 กันยายน 2553.

_____. 2551ข. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542. กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์.

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. 2552. รายงานประจำปี 2552 (Online).

www.amlo.go.th/amlo_new/templete.php?lang=TH&id=233&nvar_13=true, 30 กันยายน 2553.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2551. รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ.

2551. [ซีดีรอม (ISBN 974-060-849-3)]. กรุงเทพมหานคร, สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.

Chewakrengkai, A. and Lamsam, S. B. 1982. **A Social Accounting Matrix for Thailand 1975**. Bangkok.

International Monetary Found. 2007. **Thailand: Detailed Assessment Report on Anti-Money Laundering and Combating the Financial of Terrorism**. IMF Country Report No.07/376.

Schneider, F. 2007. **Shadow Economies and Corruption All Over the World: New Estimates for 145 Countries**. Economics No.2007-9.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายละเอียดความผิดมูลฐาน
ตามพ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

รายละเอียดความผิดมูลฐานตามพ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542¹⁵

1. ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

1.1 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2528 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2530

1.2 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2528 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535

1.3 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533

1.4 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ได้แก่ การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดและหมายความรวมถึงการสมคบ สนับสนุนช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวนี้ด้วย

2. ความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารหญิงและเด็ก เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่นและความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือชักพาไปเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณี หรือความผิดเกี่ยวกับการเป็นเจ้าของกิจการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการณืค้าประเวณี

2.1 ความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารหญิงและเด็ก เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น และความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์ ได้แก่ ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 282-283, มาตรา 317-319

2.2 ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิง

¹⁵ ชนิตาพร ภูเรือ (2551: 34-42)

และเด็ก ได้แก่ พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540 คือการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้าหญิงและเด็ก ซึ่ง ชาย จำหน่าย พามา หรือส่งไปยังที่ใด รับ หน่วงเหนี่ยว หรือกักขัง ซึ่งหญิงหรือเด็ก หรือจัดให้หญิงหรือเด็กกระทำการหรือยอมรับการกระทำใด เพื่อสนองความใคร่ขงผู้อื่น เพื่อการอนาจารหรือเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรวได้ โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ไม่ว่าหญิงหรือเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตามอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี กฎหมายว่าด้วยสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน หรือพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้ รวมถึงการเตรียมการเพื่อกระทำความผิดและการสมคบกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดด้วย

2.3 ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ได้แก่ พระราชบัญญัติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือชักพาไปเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณี หรือความผิดเกี่ยวกับการเป็นเจ้าของกิจการค้าประเวณี ผู้ดูแลหรือผู้จัดการกิจการค้าประเวณีหรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี ได้แก่ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี มาตรา 9,11

3. ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญาหรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

3.1 ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 และมาตรา 343 การหลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความซึ่งควรบอกให้แจ้งและโดยการหลอกลวงดังว่านั้น ได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ โดยกระทำความดังว่านั้น ได้กระทำความด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จต่อประชาชนหรือด้วยการปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ประชาชน

3.2 ความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 มาตรา 4 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 พ.ศ. 2534 คือการโฆษณา หรือประกาศให้ปรากฏต่อประชาชน หรือกระทำด้วยประการใดๆ ให้ปรากฏแก่บุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปว่าในการกู้ยืมเงิน ตนหรือ

บุคคลใด จะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ โดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าตนหรือบุคคลนั้นจะนำเงินจากผู้ที่กู้ยืมเงินรายนั้น หรือรายอื่นมาจ่ายหมุนเวียนให้แก่ผู้ที่กู้ยืมเงิน หรือโดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่า ตนหรือบุคคลนั้นไม่สามารถประกอบกิจการใดๆ โดยชอบด้วยกฎหมายที่จะได้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียงที่จะนำมาจ่ายในอัตรานั้น และในการนั้นเป็นเหตุให้ตนหรือบุคคลใดได้กู้ยืมเงินไป

4. ความผิดเกี่ยวกับการชักยอกหรือนื้อ โกงหรือประทุษร้ายต่อทรัพย์สินหรือกระทำการโดยทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ หรือกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ซึ่งกระทำการ โดย กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบหรือมีประโยชน์เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถาบันการเงิน นั้น

4.1 ความผิดเกี่ยวกับการชักยอก หรือนื้อ โกงหรือประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน หรือกระทำการโดยทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ ได้แก่ พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 มาตรา 46 นว แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2528 มาตรา 18 คือ กรรมการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในธนาคารพาณิชย์ การกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินตามที่บัญญัติไว้ใน หมวด 1 (ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์) หมวด 3 (ความผิดฐานนื้อ โกง) หมวด 4 (ความผิดฐานโกงเจ้าหนี้) หมวด 5 (ความผิดฐานชักยอก) หรือหมวด 7 (ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สิน) ของลักษณะ 12 (ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน) แห่งประมวลกฎหมายอาญา รวมถึงผู้ใช้ให้กระทำความผิด หรือเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิด

4.2 ความผิดเกี่ยวกับการชักยอก หรือนื้อ โกงหรือประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน หรือกระทำการโดยทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ได้แก่ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2526

4.3 ความผิดเกี่ยวกับการชักชอก หรือล่อโกงหรือประทุษร้ายต่อทรัพย์สินหรือกระทำการโดยทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ได้แก่ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

5. ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

5.1 ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา ได้แก่ มาตรา 147-167

5.2 ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา ได้แก่ มาตรา 200-204

5.3 ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2502 ได้แก่ มาตรา 4-11

5.4 ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น เช่น ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 เป็นต้น

6. ความผิดเกี่ยวกับการกรรโชก หรือรีดเอาทรัพย์สินที่กระทำโดยอ้างอำนาจอัยย์หรือช่องโหว่ตามประมวลกฎหมายอาญา ได้แก่

6.1 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 337 คือ การกรรโชกทรัพย์ด้วยการข่มขู่ผู้อื่นให้ยอมให้ หรือยอมจะให้ ตนหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินโดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยขู่เข็ญว่าจะทำอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของผู้ถูกขู่เข็ญ หรือของบุคคลที่สาม จนผู้ถูกข่มขู่ใจยอมเช่นนั้น โดยอ้างว่าเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งปกปิดวิธีดำเนินการ และมีความมุ่งหมายเพื่อการมิชอบด้วยกฎหมายหรือโดยสมคบกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป เพื่อกระทำการกรรโชกทรัพย์

6.2 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 338 คือ การริบเอาทรัพย์สินด้วยการข่มขืนใจผู้อื่นให้ยอมให้ หรือยอมจะให้ตนหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินโดยผู้เชื่อกว่าจะเปิดเผยความลับ ซึ่งการเปิดเผยนั้นจะกระทำให้ผู้ถูกข่มขืนใจ หรือของบุคคลที่สามเสียหายจนผู้ถูกข่มขืนใจยอมเช่นนั้น โดยอ้างว่าเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งปกปิดวิธีดำเนินการ และมีความมุ่งหมายเพื่อการอันมิชอบด้วยกฎหมาย หรือโดยการสมคบกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป เพื่อการริบเอาทรัพย์สิน

7. ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ได้แก่ พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 กล่าวคือ

7.1 ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ปัจจุบันยังผลใช้บังคับอยู่ทั้งนี้มีการยกเลิกบางมาตราของกฎหมายดังกล่าว และปรับปรุงบทกฎหมายดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยมรการตรากฎหมายศุลกากรขึ้นใช้บังคับสืบมาอีก 19 ฉบับ ดังนี้

7.1.1 พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469

7.1.2 พระราชบัญญัติศุลกากร แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2471

7.1.3 พระราชบัญญัติศุลกากร แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2472

7.1.4 พระราชบัญญัติศุลกากร แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2474

7.1.5 พระราชบัญญัติศุลกากร แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2475

7.1.6 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2479

7.1.7 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2480

7.1.8 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2480

7.1.9 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482

7.1.10 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2483

7.1.11 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2490

7.1.12 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2497

7.1.13 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2499

7.1.14 ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 329 วันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515

7.1.15 พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469

พ.ศ. 2528

- 7.1.16 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2534
- 7.1.17 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 15) พ.ศ. 2540
- 7.1.18 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 16) พ.ศ. 2542
- 7.1.19 พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2543

7.2 พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 มาตรา 27 ความในตอนที่ท้ายได้บัญญัติใหม่โดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2490 มาตรา 3 คือ การนำหรือพาของที่ยังไม่ได้เสียภาษี หรือของต้องจำกัด หรือของต้องห้าม หรือที่ยังไม่ได้ผ่านศุลกากรโดยถูกต้องเข้ามาภายในพระราชอาณาจักรสยาม หรือที่ส่ง หรือพาของเช่นว่านี้ ออกไปนอกพระราชอาณาจักร หรือช่วยเหลือด้วยประการใดๆ ในการนำเข้ามาของเช่นว่านี้เข้ามา หรือส่งออกไปหรือย้ายถอนไป หรือช่วยเหลือให้ย้ายถอนไปซึ่งของดังกล่าวจากเรือกำปั่น ท่าเทียบเรือ โรงเก็บสินค้า คลังสินค้าที่มั่นคงหรือโรงเก็บของ โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือให้ที่อาศัยเก็บ หรือเก็บหรือซ่อนของเช่นว่านี้ หรือยอมจัดให้ผู้อื่นกระทำการเช่นว่านั้น หรือเกี่ยวข้องด้วยประการใดในการขน หรือย้ายถอน หรือกระทำการอย่างใดแก่ของเช่นว่านั้น หรือเกี่ยวข้องด้วยประการใดๆ ในการหลีกเลี่ยง หรือพยายามหลีกเลี่ยงบทกฎหมายหรือข้อจำกัดใดๆ อันเกี่ยวแก่การนำเข้า ส่งของออก ขนของขึ้นเก็บของในคลังสินค้าและการส่งมอบของโดยเจตนาจะถือค่าภาษีของรัฐบาลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่จะต้องเสียสำหรับของนั้นๆ

7.3 พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 มาตรา 27 ทวิ เพิ่มความโดยได้บัญญัติใหม่ตามพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2469 มาตรา 4 คือ การช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื่อ รับจําหน่าย หรือรับไว้โดยประการใด ซึ่งของอันตนรู้ว่าเป็นของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร โดยหลีกเลี่ยงอากรข้อห้ามหรือข้อจำกัด

8. ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2546 โดยมาตรา 4 ได้บัญญัติว่า ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นลักษณะ 1/1 ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย มาตรา 135/1 มาตรา 135/2 มาตรา 135/3 และมาตรา 135/4 ในภาค 2 ความผิดแห่งประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 135/1 ผู้ใดกระทำการอันเป็นความผิดอาญา ดังต่อไปนี้

- (1) ใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกาย หรือเสรีภาพของบุคคลใดๆ
- (2) กระทำการอันใดอันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ระบบการขนส่งสาธารณะ ระบบโทรคมนาคม หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ
- (3) กระทำการอันใดอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐหนึ่งรัฐใดหรือของบุคคลใด หรือต่อสิ่งแวดล้อม อันก่อให้เกิดหรือน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างสำคัญ

ถ้าการกระทำนั้นได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อขู่เข็ญหรือบังคับรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือไม่กระทำการอันใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือเพื่อสร้างความปั่นป่วนโดยให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชนผู้นั้น กระทำความผิดฐานก่อการร้าย ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงหนึ่งล้านบาท

การกระทำในการเดินขบวน ชุมนุม ประท้วง โต้แย้ง หรือเคลื่อนไหว เพื่อเรียกร้องให้รัฐช่วยเหลือ หรือให้ได้รับความเป็นธรรมอันเป็นการให้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ไม่เป็นการกระทำความผิดฐานก่อการร้าย

มาตรา 135/2 ผู้ใด

- (1) ขู่เข็ญว่าจะกระทำการก่อการร้าย โดยมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะกระทำการตามที่ขู่เข็ญจริง หรือ
- (2) สะสมกำลังพลหรืออาวุธ จัดหาหรือรวบรวมทรัพย์สิน ให้หรือรับการฝึกการก่อการร้าย ตระเตรียมการอื่นใด หรือสมคบกัน เพื่อก่อการร้าย หรือกระทำความผิดใดๆอันเป็นส่วนของแผนการเพื่อก่อการร้าย หรือยุยงประชาชนให้เข้ามีส่วนร่วมในการก่อการร้าย หรือรู้ว่ามีผู้จะก่อการร้ายแล้วกระทำการอันใดเป็นการช่วยปกปิดไว้

ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสน

มาตรา 135/3 ผู้ใดเป็นผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดตามมาตรา 135/1 หรือ มาตรา 135/2 ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้นๆ

มาตรา 135/4 ผู้ใดเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งมีมติหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ กำหนดให้คณะบุคคลที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้ายและรัฐบาลไทยได้ประกาศให้ความรับรองมติหรือประกาศดังกล่าวด้วยแล้ว ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปีและปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

9. ความผิดเกี่ยวกับการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน เฉพาะความผิดเกี่ยวกับการเป็นผู้จัดให้มีการเล่นการพนัน โดยไม่ได้รับอนุญาต และมีจำนวนผู้เข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นแต่ละครั้งเกินกว่าหนึ่งร้อยคน หรือมีวงเงินในการกระทำความผิดรวมกันมีมูลค่าเกินกว่าสิบล้านบาทขึ้นไป

10. ความผิดว่าด้วยการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง พ.ศ. 2550

มาตรา 53

ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้แก่ตนเอง หรือผู้สมัครอื่น หรือพรรคการเมืองใด หรือให้แก่วงการลงคะแนนเสียงให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

(1) จัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ แก่ผู้ใด

(2) ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม แก่ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด สถานศึกษา สถานสงเคราะห์ หรือสถาบันอื่นใด...

ความผิดตาม (1) หรือ (2) ให้ถือว่าเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจส่งเรื่องให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ได้

11. ความผิดเกี่ยวกับการค้ำนุชย์ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ำนุชย์ พ.ศ. 2551 ซึ่งมาตรา 14 ได้บัญญัติให้ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

มาตรา 14

ให้ความตามพระราชบัญญัตินี้เป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

ภาคผนวก ข
วิธีการดำเนินการเพื่อให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

วิธีการดำเนินการเพื่อให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน¹⁶

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังจะเห็นได้จากเจตนารมณ์ของกฎหมายที่มุ่งตัดวงจรการประกอบอาชญากรรม โดยสกัดกั้นมิให้ผู้กระทำความผิดนำเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดไปฟอกเงินหรือใช้เป็นประโยชน์ในการกระทำความผิดต่อไปได้อีก และมีมาตรการทางกฎหมายที่สำคัญ คือ การยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดไว้ชั่วคราวโดยอาศัยอำนาจคณะกรรมการธุรกรรม จนนำไปสู่กระบวนการให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน ซึ่งกระบวนการนี้เปรียบเสมือนเป็นการตัดเส้นเลือดใหญ่ขององค์กรอาชญากรรม อันเป็นการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้อย่างแท้จริง ซึ่งขั้นตอนในการดำเนินการให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ดังนี้

1. พนักงานเจ้าหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐาน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” คือ ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากเลขาธิการ มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 38 ดังนี้ มีหนังสือสอบถามหรือเรียกให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลใดๆ เพื่อมาให้ถ้อยคำส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานใดๆ มาเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณาได้ และเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ ยานพาหนะใดๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการซุก ซ่อนหรือ เก็บรักษาทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด หรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฐานฟอกเงินเพื่อตรวจค้นหรือเพื่อประโยชน์ในการติดตามตรวจสอบ หรือยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือพยานหลักฐาน เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า หากเน้นซ้ำว่าจะเอาหมายค้นมาได้ ทรัพย์สินหรือพยานหลักฐานดังกล่าวนั้นจะถูกขักย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพไปจากเดิม

ปัจจุบันมีการแก้ไขกฎหมายโดยเพิ่มให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายเป็นหนังสือ มีอำนาจในการจับผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงิน และบันทึกถ้อยคำผู้ถูกจับเพื่อเป็นหลักฐานเบื้องต้นแล้วส่งตัวไปยังพนักงานสอบสวนโดยไม่ชักช้าแต่ต้องไม่เกินยี่สิบสี่ชั่วโมงตามมาตรา 38/1

¹⁶ ชนิดาพร ภูเรือ (2551: 56-63)

ในกรณีที่มีพยานหลักฐานตามสมควรว่าบัญชีลูกค้าของสถาบันการเงิน เครื่องมือหรืออุปกรณ์สื่อสาร หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ใด ถูกใช้หรืออาจถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขธิการมอบหมายเป็นหนังสือจะยื่นคำร้องขอฝ่ายเดียวต่อศาลแพ่ง เพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าถึงบัญชี ข้อมูลทางการสื่อสารหรือข้อมูลทางคอมพิวเตอร์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าวนั้นก็ได้อีก ซึ่งศาลจะอนุญาตได้คราวละไม่เกินเก้าสิบวัน และผู้เกี่ยวข้องกับบัญชีข้อมูลทางการสื่อสารหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์จะต้องให้ความร่วมมือ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตามมาตรา 46 อีกด้วย

2. คณะกรรมการธุรกรรมมีมติให้ยึดและอายัดทรัพย์สิน

กระบวนการดำเนินการกับทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ได้วางหลักเกณฑ์สำคัญไว้ในมาตรา 48 ซึ่งเป็นชั้นของคณะกรรมการธุรกรรม¹⁷ หรือเลขธิการจะสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราว อันมีหลักสำคัญดังนี้

ประการแรก จะต้องปรากฏว่าทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานตามนิยามในมาตรา 3

ประการที่สอง เมื่อตรวจสอบพบว่าทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดแล้ว จะต้องมีความเห็นได้ว่า อาจมีการโอน จำหน่าย ยักย้าย ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้นด้วย จึงจะใช้อำนาจในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราวก่อนได้

ทั้งสองประการนี้นับว่าเป็นเงื่อนไขในการดำเนินการกับทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เพราะถ้าไม่เข้าเงื่อนไขทั้งสองประการก็ไม่สามารถ

¹⁷ คณะกรรมการธุรกรรมประกอบด้วยกรรมการจำนวน 5 คน ซึ่งแต่งตั้งจากบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และคณะกรรมการอัยการ คณะละหนึ่งคน และให้เลขาธิการคณะกรรมการธุรกรรมกึ่งตนเองคนหนึ่ง โดยให้เลขธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ดำเนินการกับทรัพย์สินนั้นได้ กล่าวคือ แม้ว่ากรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าอาจมีการโอน จำหน่าย ยักย้าย ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินใดแต่ทรัพย์สินนั้นไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด หรือในกรณีเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดจริง แต่กรณีไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่าอาจมีการโอน จำหน่าย ยักย้าย ปกปิดหรือซ่อนเร้น ก็จะดำเนินการยึดอายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราวไม่ได้

3. เลขานุการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

เมื่อคณะกรรมการธุรกรรมทำการตรวจสอบธุรกรรมหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และในกรณีที่ปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ให้เลขานุการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณาเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินโดยเร็ว

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติ มาตรา 49 วรรคหนึ่งแล้ว การที่พนักงานอัยการร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดิน อาจมีได้ 2 กรณี ดังนี้

กรณีแรก กรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า มีการโอน จำหน่าย ยักย้าย ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินใดที่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และคณะกรรมการธุรกรรมสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราวมีกำหนดไม่เกิน 90 วัน ตามมาตรา 48 วรรคหนึ่ง กรณีนี้เลขานุการต้องส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณายื่นคำร้องให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินภายในระยะเวลาที่ยึดหรืออายัด

กรณีที่สอง กรณีที่หลักฐานพิสูจน์ได้ว่าอาจจะมีการโอน จำหน่าย ยักย้าย ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด กรณีจึงไม่มีการดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราวตามมาตรา 48 วรรคหนึ่ง อย่างไรก็ตามจากการตรวจสอบข้อมูลการทำธุรกรรมปรากฏหลักฐานว่าการกระทำความผิดมูลฐานเป็นเหตุให้ได้ไปซึ่งทรัพย์สินนั้นหรือเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เลขานุการจะส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณาเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินได้ ตัวอย่างเช่น ลักษณะของทรัพย์สินนั้นโดยสภาพไม่อาจทำการโอน จำหน่าย ยักย้าย ปกปิด หรือซ่อนเร้นได้โดยง่าย เช่น ที่ดินซึ่งติดภาระจำนองไว้กับสถาบันการเงินหากการตรวจสอบรายงานและข้อมูลการทำธุรกรรมปรากฏว่ามี

หลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด เลขานุการจะส่งเรื่องให้พนักงานอัยการเพื่อพิจารณาขึ้นคำร้องขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินต่อไป การขึ้นคำร้องของพนักงานอัยการในกรณีเช่นนี้จึงเป็นกรณีที่ไม่มีกรยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราว ตามมาตรา 48 วรรคหนึ่ง

4. ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด เป็นมาตรการทางแพ่งที่มีลักษณะพิเศษอันที่จะมุ่งป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินโดยเฉพาะ ซึ่งเมื่อพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งแล้ว ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน กฎหมายได้เปิดโอกาสให้ผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินสามารถแสดงหลักฐานให้ศาลเห็นว่าตนเป็นเจ้าของที่แท้จริงและทรัพย์สินนั้นไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด หรือตนได้รับโอนโดยสุจริต และมีค่าตอบแทน หรือได้มาโดยสุจริตและตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกุศลสาธารณะ หากศาลเห็นว่าทรัพย์สินนั้นไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ให้ศาลสั่งคืนทรัพย์สินเช่นว่านั้น แต่หากศาลเชื่อว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และคำร้องของผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินหรือผู้รับโอนทรัพย์สินฟังไม่ขึ้น ให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้น ตกเป็นของแผ่นดิน

ภาคผนวก ค

ผลจากการปรับตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี พ.ศ. 2548 เป็น ปี พ.ศ. 2551

ตารางผนวกที่ 1 ผลจากการปรับตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี พ.ศ. 2548 เป็นปี พ.ศ. 2551

(หน่วย: ล้านบาท)

	001-029	030-041	042-134	135-137	138-144	145-146,177
001-029	105,159.45	182.76	848,314.66	360.99	2,881.29	42.13
030-041	154.06	13,107.87	872,901.50	234,967.31	54,635.94	-
042-134	334,206.24	57,620.40	5,660,701.84	92,486.28	400,171.57	155,764.27
135-137	3,109.41	3,176.23	290,139.99	134,570.01	5,711.01	51,125.77
138-144	597.42	207.16	6,470.44	855.49	379.31	1,069.36
145-146,177	655.52	142.32	9,392.21	645.60	866.09	1,550.82
147-148	1,341.05	605.66	20,010.91	1,373.31	4,445.86	56,694.17
149-159	5,695.60	5,874.37	89,460.41	3,393.36	34,925.63	72,789.02
160-162	27,022.76	2,227.64	130,463.79	30,135.14	9,543.34	103,038.37
163-164	2,118.03	33,385.53	93,593.01	3,103.20	9,494.65	21,777.75
165	-	-	-	-	-	-
167-168	18.97	0.53	2,419.35	336.14	17.86	-
166,169-176,178	325.83	125.41	11,012.22	1,185.83	877.33	808.50
180	2,235.18	197.13	29,243.23	6,893.17	667.25	24,339.14
Total Intermediate Transaction	482,639.52	116,853.01	8,064,123.56	510,305.82	524,617.13	488,999.30
Wages and Salaries	201,706.94	57,999.47	775,853.20	130,898.78	60,877.58	488,847.27
Operating Surplus	508,030.16	107,424.80	1,313,392.93	107,726.79	60,088.57	1,199,926.05
Depreciation	46,492.15	39,274.42	373,659.59	100,441.10	33,173.39	155,044.74
Indirect Taxes less Subsidies	456.82	33,205.05	333,994.52	25,499.05	4,790.65	73,449.89
Total Value Added	756,686.07	237,903.74	2,796,900.23	364,565.71	158,930.19	1,917,267.94
Total Imports	97,264.77	958,286.97	5,062,913.93	63.43	295.06	0.37
Total Margin and Transportation Cost	417,599.79	29,636.35	2,398,328.57	5,867.60	5.24	(2,349,251.85)
Total Demand	1,754,190.15	1,342,680.08	18,322,266.28	880,802.56	683,847.63	57,015.77

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

	147-148	149-159	160-162	163-164	165	167-168
001-029	105,955.97	757.83	472.01	780.45	-	3,663.33
030-041	8.50	21.73	-	-	-	7.11
042-134	239,148.07	339,002.80	42,662.92	54,954.85	-	57,593.08
135-137	56,207.88	14,862.53	8,506.58	12,327.57	-	13,175.74
138-144	1,336.21	365.36	1,112.39	2,064.55	-	468.27
145-146,177	699.46	2,265.97	3,986.78	741.30	-	1,372.89
147-148	1,178.47	7,216.78	4,803.46	3,613.01	-	3,017.64
149-159	12,285.61	120,974.38	23,682.83	10,137.42	-	6,055.41
160-162	10,178.68	29,192.36	42,399.37	18,492.69	-	2,977.39
163-164	9,905.44	23,461.64	14,377.94	9,090.55	-	2,499.68
165	-	-	-	-	-	-
167-168	-	143.13	420.04	68.42	-	202.81
166,169-176,178	3,191.60	2,153.75	3,159.61	75,585.76	-	2,064.47
180	1,294.90	5,271.00	3,206.83	558.09	-	1,184.54
Total Intermediate Transaction	441,390.79	545,689.27	148,790.76	188,414.67	-	94,282.35
Wages and Salaries	77,000.01	135,680.99	51,482.20	379,059.25	278,449.56	135,674.52
Operating Surplus	142,850.05	152,167.35	112,236.88	-	45,425.60	68,733.56
Depreciation	37,963.89	79,195.41	103,857.97	34,535.47	18,808.95	30,171.28
Indirect Taxes less Subsidies	33,818.46	3,588.94	38,312.52	-	(9,084.03)	28,009.67
Total Value Added	291,632.41	370,632.69	305,889.57	413,594.73	333,600.09	262,589.03
Total Imports	122,654.13	101,503.64	47,790.62	-	75.65	58,619.43
Total Margin and Transportation Cost	-	197,073.16	-	-	-	-
Total Demand	855,677.32	1,214,898.76	542,094.86	413,594.73	427,958.09	576,344.81

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

	166,169- 176,178	180	Total Intermediate Transaction	Private Consumption Expenditure	Government Consumption Expenditure	Fixed Capital Formation
001-029	7,811.68	7,031.20	1,083,413.74	539,006.63	2,608.60	41,952.84
030-041	9.57	1,633.20	1,177,446.78	292.00	-	82,536.14
042-134	139,117.73	79,071.65	7,652,501.71	2,736,634.09	111,576.36	1,873,010.30
135-137	24,755.17	1,902.76	619,570.66	171,696.22	23,774.21	44,231.49
138-144	1,095.80	150.07	16,171.83	510.24	6,575.68	659,196.23
145-146,177	3,683.04	162.69	26,164.68	28,594.33	2,256.52	-
147-148	2,887.21	853.26	108,040.78	546,273.60	10,798.54	-
149-159	20,248.45	10,482.31	416,004.80	372,566.41	23,893.93	-
160-162	3,991.02	4,299.85	413,962.39	98,667.27	1,909.25	-
163-164	9,167.77	1,746.10	233,721.29	221,238.00	18,011.04	-
165	-	-	-	-	413,594.73	-
167-168	652.93	851.46	5,131.63	45,704.40	377,017.10	-
166,169-176,178	39,836.31	1,947.71	142,274.35	193,567.89	127,249.68	-
180	1,879.68	704.29	77,674.43	42,976.92	8,963.37	-
Total Intermediate Transaction	255,136.35	110,836.54	11,972,079.06	4,997,728.00	1,128,229.00	2,700,927.00
Wages and Salaries	3,497.67	3,497.67	2,897,735.34	-	-	-
Operating Surplus	4,743.71	4,743.71	4,000,575.69	-	-	-
Depreciation	2,286.75	2,286.75	1,091,581.98	-	-	-
Indirect Taxes less Subsidies	4,011.73	4,011.73	596,755.36	-	-	-
Total Value Added	14,539.86	14,539.86	8,586,648.37	-	-	-
Total Imports	25,118.43	25,118.43	6,482,502.77	-	-	-
Total Margin and Transportation Cost	-	-	699,258.86	-	-	-
Total Demand		150,494.83	27,740,489.06	1,128,229.00	2,700,927.00	2,700,927.00

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

	Total Exports	Total Final Demand	Total Demand
001-029	87,208.35	670,776.42	1,754,190.15
030-041	82,405.16	165,233.30	1,342,680.08
042-134	5,948,543.82	10,669,764.57	18,322,266.28
135-137	21,529.98	261,231.90	880,802.56
138-144	1,393.65	667,675.80	683,847.63
145-146,177	0.24	30,851.09	57,015.77
147-148	190,564.41	747,636.54	855,677.32
149-159	402,433.63	798,893.96	1,214,898.76
160-162	4,084.28	104,660.79	518,623.18
163-164	69,124.53	308,373.57	542,094.86
165	-	413,594.73	413,594.73
167-168	104.96	422,826.46	427,958.09
166,169-176,178	113,252.89	434,070.46	576,344.81
180	20,880.11	72,820.41	150,494.83
Total Intermediate Transaction	6,941,526.00	15,768,410.00	27,740,489.06
Wages and Salaries	-	-	2,897,735.34
Operating Surplus	-	-	4,000,575.69
Depreciation	-	-	1,091,581.98
Indirect Taxes less Subsidies	-	-	596,755.36
Total Value Added	-	-	8,586,648.37
Total Imports	-	-	6,482,502.77
Total Margin and Transportation Cost	-	-	699,258.86
Total Demand	6,941,526.00	15,768,410.00	43,508,899.06

ที่มา: ตารางบัญชีการผลิตและผลผลิต ปี พ.ศ. 2548 จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาคผนวก ง
ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ β ของครัวเรือนต่อสินค้าในสาขาการผลิตต่างๆ

สมการภาคการเกษตร

$$\ln(C_1) = 2.435336 + 0.314021[\ln(Y)]$$

$$R^2 = 0.109902 \quad F = 5260.627$$

Observations = 42,608

สมการภาคการผลิตอุตสาหกรรม

$$\ln(C_2) = 0.007942 + 0.826398[\ln(Y)]$$

$$R^2 = 0.545756 \quad F = 52589.20$$

Observations = 43,773

สมการภาคการไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา

$$\ln(C_3) = -1.443811 + 0.810720[\ln(Y)]$$

$$R^2 = 0.425490 \quad F = 32268.56$$

Observations = 43,572

สมการภาคการก่อสร้าง

$$\ln(C_4) = -0.584654 + 0.713317[\ln(Y)]$$

$$R^2 = 0.105644 \quad F = 237.1908$$

Observations = 2,010

สมการภาคการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน

$$\ln(C_5) = 0.629047 + 0.379956[\ln(Y)]$$

$$R^2 = 0.075246 \quad F = 200.0051$$

Observations = 2,460

สมการภาคการโรงแรมและภัตตาคาร

$$\ln(C_4) = -1.828955 + 0.797039[\ln(Y)]$$

$$R^2 = 0.346516 \quad F = 18878.79$$

Observations = 35,605

สมการภาคการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม

$$\ln(C_5) = -2.678758 + 0.915978[\ln(Y)]$$

$$R^2 = 0.409116 \quad F = 28638.17$$

Observations = 41,364

สมการภาคตัวกลางทางการเงิน

$$\ln(C_6) = -3.532429 + 0.960972[\ln(Y)]$$

$$R^2 = 0.288406 \quad F = 15872.57$$

Observations = 39,165

สมการภาคบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ

$$\ln(C_7) = 1.995969 + 0.554316[\ln(Y)]$$

$$R^2 = 0.397803 \quad F = 28915.17$$

Observations = 43,774

สมการภาคการศึกษา

$$\ln(C_8) = -2.915197 + 0.856988[\ln(Y)]$$

$$R^2 = 0.217208 \quad F = 5910.020$$

Observations = 21,301

สมการภาคบริการอื่นๆ

$$\ln(C_9) = -3.898089 + 1.083543[\ln(Y)]$$

$$R^2 = 0.378696 \quad F = 26403.75$$

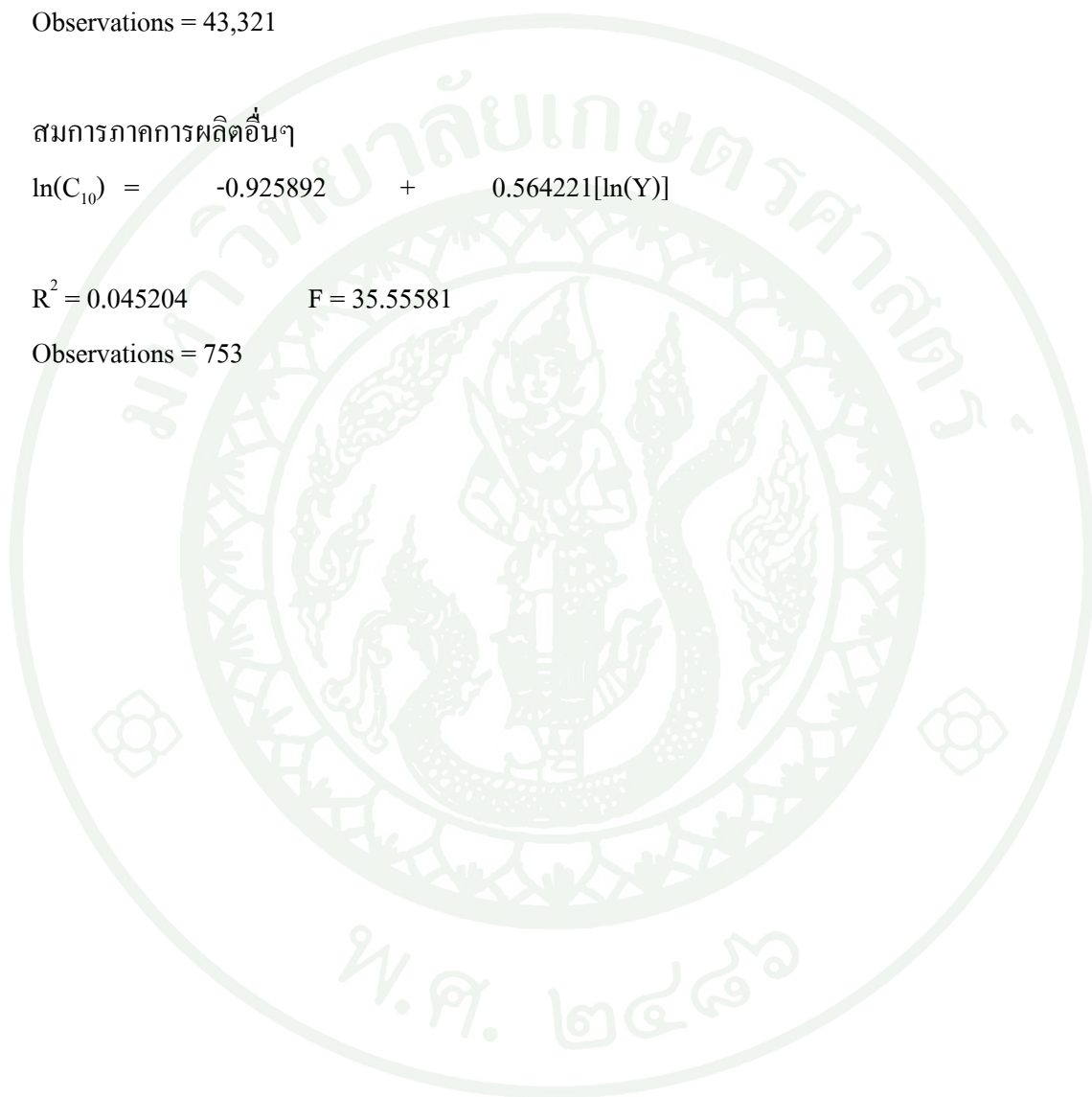
Observations = 43,321

สมการภาคการผลิตอื่นๆ

$$\ln(C_{10}) = -0.925892 + 0.564221[\ln(Y)]$$

$$R^2 = 0.045204 \quad F = 35.55581$$

Observations = 753

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวจุฑามาศ บุรณฉาวรสม
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 4 เดือนกันยายน พ.ศ.2524
สถานที่เกิด	จังหวัดยะลา
ประวัติการศึกษา	บัญชีบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักสืบสวนสอบสวน ระดับปฏิบัติการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

